

BÖRZSÖNYI HELIKON

Irodalmi, művészeti, természetbarát folyóirat

XIII. évfolyam 6. szám, 2018 október

"Áldjon meg az Isten mindenkit, aki az áldatlan magyar ugart tördeli."

Múlyadi Nagy László fotója

Tartalom:

- Ketykó István:Reggel nagymosásba adjuk; (vers) 3**
Csáky Károly:Felemelkedni a sorozatos küzdelmek és tragédiák után is (A három nagy kolerajárvány tájainkon); (képes helytörténeti írás) 4-9
Petrozsényi Nagy Pál:Fogyatékoság; (írás) 10
Kovács T. István:Öhöm; (írás) 12-15
Kiss Anna Mária:Szabadság;Csendes tragédia;temethetetlen; (versek) 16-18
H. Turi Klára:Hiányos idők:Terápiás napló IX.; (írás) 20-24
Köszöntő:Kő-Szabó Imre 26-27
Kő-Szabó Imre:Nyúltenyésztés; (írás) 27-29
Köszöntő:Horváth Ödön 30-31
Horváth Ödön:Curriculum vitae;Senki és Valaki;Holdárnyékban;Nincsen remény; (versek) 32
Egry Artúr:Sóvárgás; (vers) 34
Csáky Károly:Remény költőszóval; (vers) 36
Elbert Anita:Halálharang; (írás) 38
Végh Tamás:Takarásban III;Hommage; (versek) 40-41
Székács László:Foszlások a küszöbökön;Depi vagy szabad; (versek) 42-43
Fetykó Judit:Misén; (vers) 44
Pribojszky Mátyás:A „Boszorkány” IV. rész; (írás) 46-57
B. Tóth Klára:Küllőglória; (vers) 58-59
Hörömpő Gergely:Kisvárosi este; (vers) 60
Börzsönyi Erika:Találkozás; (írás) 62
Debreczeny György:bukolikus költemény; (vers) 64
Dobrosi Andrea:Konzervbe zárva; (vers) 65
H. Turi Klára:Apám nótája; (vers) 66
Bemutatjuk:Múlyadi Nagy László fotográfus, költő 68-79
Beszámoló:Kálmán napi megemlékezés Horpácson;Egy nyírségi irodalmár hazatalálása a Palócföldön;Magyar énekszó a brüsszeli székesegyházban;A honszerető Sajó Sándor emléktáblát kapott Óbudán; (képes beszámoló) 80-93
Janecskó Györgyi:Bocsásd meg; (vers) 94
Programajánló; 95
Könyvajánló; 96-102
Karaffa Gyula:való;vala;soha; (versek) 103-104
Impresszum; 105

E havi számunkat Múlyadi Nagy László helembai fotóművész, költő fotóival díszítettük! Köszönet a képek közlési jogáért! A Szerk.

Ketykó István: Mostanában fekete lovakkal álmodom

*Összegyűjtött és új versek
(1976 – 2003)*

Ima bocsánatért (2000) ciklus versei

Reggel nagymosásba adjuk

*Ötször-négyharmincas szobánk ablakán
kis cinege függeszkedik -
már több napja látom őt; megszoktam
és hiányzik, ha máshol röpköd...
Úgy pattognak bennem a hosszú éjszakák,
akár az akác-gyújtós a cserépkályhában.
Serceg a tűz -
a bükk-parketta csillogó fényében könyveim;
lányom játék-kígyói
és színes ceruzái nézegetik magukat.*

*Feleségem szekrényéből Fa-szappan illata árad;
hamarosan hazaérkezik a gyárból.
Szemében hozza utolsó csókunk melegét.
Hajából kifésüli a még éjszaka beleragadt szavakat,
a ki nem mondott gondolatokat - - -
Vagy két hónapja - takarékosagra hivatkozva -
a másik szobában alszik...
Tervei szerint egy hónapban szex-napot tartunk majd...
Pedig egykor egész szex-hónapokat tartottunk;
azóta is konyak ízű
és szalámi szagú éjjelek kísértének.
Lassan talán öregszik magányom is.
Hat nap múlva betöltöm a harminchármat,
ha esetleg megérem...
Az asszony jöttét várom - a csempe forró,
akár a testem.
Belép. Vetkőzni kezd a szekrényajtó előtt -
szégyenlősen mint a citri lányok.
Ruhái leomlanak testéről és megtelik a szoba
fojtott szerelemmel.
Fordul a kulcs a zárban; a könyves szekrényen
szunnyadó vadgesztenye állatkák
jólnevelten háta fordítanak...
Csak még előbb el kell felejtenünk, hogy éjszaka
újra idegenként fekszünk
és álmainkat, gyűrött lepedőnyi vágyainkat
reggel nagymosásba adjuk...*

Balassagyarmat , 1979. november 21.

CSÁKY KÁROLY

Felemelkedni a sorozatos küzdelmek és tragédiák után is

(A három nagy kolerajárvány tájainkon)

Az emberiség történetében mindig is voltak olyan nagy tragédiák: természeti csapások, éhínségek, járványos betegségek, melyek tizedelték, vagy még nagyobb nyomorba döntötték a népességet; súlyosbították az életmódot, a mindennapok küzdelmeit. De a harcot valahány ilyen csapás után is tovább kellett vívni. A hívő ember – fohászkozva az ő Istenéhez is – a legkilátástalanabb helyzetekben is tudott bizakodni; képes volt felemelkedni és talpra állni, újabb generációknak életet adni.

A XIX. századi Magyarországon s az akkori Európában, sőt más kontinenseken is, a betegségek közül a pestis után a kolera volt a legsúlyosabb, a legpusztítóbb és legrettegettebb fertőző járványos kór. Csak Magyarországon egymillió embert ölt meg. Néhány napos lappangás után a beteget megállíthatatlan hányás és hasmenés kínozta, mígnem az ember rövid időn belül végzetesen kiszáradhat, eszméletét veszítette és meghalt.

Összesen hét ilyen nagy világjárvány tört ki a XIX. században, ebből öt érintette a Kárpát-medencét, beleértve Magyarországot is. Közülük három volt a nagyobb méretű, s az első, az 1831-es volt a legszörnyűbb. Az alábbiakban hajdani megyénk, a történelmi Hont eme korszakait mutatjuk be, pontosabban Drégelypalánk Plébániahivatalának halotti anyakönyvei alapján vázoljuk fel az ipolyhídvégi (akkor még Hídvég) helyzetet.

A XIX. század harmincas esztendeje a nagy éhínség éve volt Hont megyében is. Tizennégy év alatt másodszor ütötte fel a fejét az ilyen állapot tájainkon. Az 1831-es esztendő némileg enyhíthette volna a nagy veszteséget, ám ekkor meg igen szomorú lett az aratás, mert az éhhaláltól megmenekült embereket a kolera tizedelte. Az életet adó gabona begyűjtését naponta kísérte a szörnyű kór áldozatainak temetése.

Amint Hont kitűnő krónikása, Gyürky Antal írta a vármegye fél évszázadát összefoglaló monográfiájában: „*Első híre a kolerának június elején érkezett a megyébe. Júliusban már a helytartótanáctól s a főherczeg Nádotól is érkeztek erre vonatkozó intézkedések. /.../ a helytartótanács közölte az elővigyázati rendszabályokat, a gyógymód leírását; és elrendelte a megye elzáratását, katonaságot küldvén a Garam mentében vonandó cordon fenntartása végett. Leírhatatlan volt a rémülés, melyet ezen állapot előidézett, mely a legmagasabb fokra hágott, midőn Július elején a megyében is kitört a borzasztó betegség, melyről eddig senki nem is álmodott, melyet gyógyítani senki sem tudott, amely ellen sikertelen volt a kormányzék által ajánlott minden gyógyszer.*“ S amint a továbbiakban olvassuk: „*a csapást elhárítani nem lehetett, a halálozás rendkívüli nagy volt, nem ugyan általában az egész megyében, hanem csak néhány községekben. És éppen az volt a különös: hogy midőn egyenlő életmód és óvszerek mellett, némely községben minden 5-ik ember meghalt, mint Terbegeczen, Keszihóczon, Palojtán, Selestyénen sat., más helyeken pedig 10-12 %-a halt meg a népességnek, akkor voltak olyan községek is, u.m. a három Túr; két Szelény. Apova sat., hol egyetlen haláleset sem fordult elő, de még a betegségnek nyoma sem mutatkozott.*“ (Gyürky, 1874:138-140.p.)

A november 28-iki Hont megyei közgyűlésen jelentették, hogy a kolera errefelé megszűt. Ám a következményekkel továbbra is számolni kellett, mert „volt elég árva“ errefelé, a bő termés nagy része veszendőbe ment, hisz hiányzott a munkaerő, mivel a halál elsősorban a munkaképes lakosság közt aratott.

Jómagam a Drégelypalánki Plébánia halotti anyakönyveinek kolerával kapcsolatos adatait vizsgáltam meg. Az anyakönyvezést ekkor Jánoska János plébános végezte, s az ide tartozó filiális községek közt volt Hont, Ipolyvece és Ipolyhídvég (akkor még Hídvég). A négy település koleraáldozatainak száma 154 főt tett ki. Ezek augusztus elseje és október tizenegyediké között hunytak el. A legtöbben, kilencen szeptember 7-én haltak meg.

Ipolyhídvégen 1831. augusztus 8-án halt meg kolerában az első lakos, a hatvanéves özv. Sika Mihály zsellér. Öt közel egy hét múlva, augusztus 15-én a 24 éves Abelovszky István jobbágy (Styaszni Mária férje) és Abelovszky András 49 éves jobbágy (Sipos Erzsébet férje) követte. Másnap, aug. 16-án meghalt az első nő, Sajó István özvegye, a 60 esztendőes Kiss Anna zselléraszony. Aztán egy sor fiatal vitt el járvány: aug. 18-án a negyvenes éveiben járó, Abelovszky Imre jobbágy feleségét, Ragacs Erzsébetet; aug. 19-én az ugyancsak negyven éves Matus-Tóth Erzsébetet, Zólyomi György zsellér feleségét. Két nap múlva Kenyeres Mihály zsellér 13 esztendőes lánya, Mária és Manga József zsellér 8 éves fia, György halt meg. Özv. Abelovszky Imre jobbágy aug. 22-én távozott 43 évesen. Másnap őt követte Bálint Mihály jobbágy, aki 50 éves volt. Aug. 25-én Trevalecz Pál zsellér 30 éves neje, Czapák Anna távozott. A rá következő napon már három halott volt a faluban: Semetke Mihály zsellér öt esztendőes lánya, Mária; Styaszni Anna 53 éves férje, Pintér Mihály jobbágy és Sipéky Pál jobbágy özvegye, a 60 éves Pásztor Anna. S a sor folytatódott. Egy nap múlva, aug. 27-én már négyen hunytak el: a 70 esztendőes zselléraszony, özv. Czépok Erzsébet; Pribélyi József jobbágy 6 éves lány, Borbála; Trevalecz István zsellér 36 éves hitvese, Ragács Katalin és a három esztendőes Pribélyi József. A hó 28. napján meghalt az 50 éves Antalicz Ágnes, Kosela Máté jobbágy párja. Harmincadikán Abelovszky Mihály 58 esztendőes jobbágy (Dúló Erzsébet férje) és az 5 éves Kmety Mária halálát jegyezték. A hó utolsó napján pedig hat halálesetet anyakönyveztek: a 22 éves magányos fiatalemberét, Jámbor Jánosét; az 54 éves Zábrády István jobbágyét (Zólyomi Éva férje); Sinka György és Lestyák Katalin zsellérek 14 éves lányáét, Erzsébetét; a 25 éves jobbágy, Kmety Györgyét (Bálint Erzsébet férje); Kovátsik Gyögy és Zábrády Ágnes zsellérek 18 éves gyermekéét, Györgyét és a 35 éves Sinka Máriaét, Kmety György feleségéét. Ilyen volt hát az augusztus Hídvégen: 27 embert vitt el a kolera, s akkor még nem említettük a más betegségekben elhunytakat. Minden napra esett hát néhány temetés a községben.

A tragédia tovább folytatódott szeptemberben is. Már az első nap meghalt a 25 éves fiatal jobbágy, Zábrády János (Czépok Erzsébet férje). Őt nyomban másnap ketten követték: a 21 éves magányos fiatalember, Szikora György és Ragacs Mihály jobbágy 28 éves felesége, Zábrády Anna. A következő napokban szintén kettésével szedte áldozatait a kolera. Szept. 3-án elhunyt az 52 éves jobbágy, özv. Kosela János és a 40 éves Bugyi Veronika, Fabusik János zsellér felesége. Ötödikén meghalt Varga Péter zsellér 13 éves kislánya, Borbála és Varga Simon jobbágy 47 éves felesége, Szikora Anna. Aztán 6-án Varga Péter elveszítette fiát is, a 2 esztendőes Istvánt. Ugyaneznap meghalt a 38 éves zsellér, Zólyomi Mihály (Kováts Erzsébet férje). Szeptember 7-én Gugyel János kézművesmester 27 éves felesége, Galgóczy Erzsébet és az 50 esztendőes Abelovszky Borbála távozott (Tóth András felesége). Kilencedikén négy hídvégi halt meg: a 21 éves magányos Sipéky Mihály, a 16 éves Zólyomi Ágoston, a 4 esztendőes Bálint György és Kosela Mihály jobbágy 25 éves neje, Skultéti Anna. A hónap 12. napján meghalt a 29 éves Bálint János jobbágy (Styaszni Veronika férje); 15-én Tóth Pál zsellér 51 éves felesége, Herczeg Mária, majd 18-án Csajka Anna és Zábrády József 2 éves gyermeke, Anna. E hónapban a kolerában elhunytak száma 13 volt. Októberben még elhunyt Antalicz Pál 41 éves jobbágy (Krajczár Erzsébet férje), s így a hídvégi koleraáldozatok száma 41-re emlékedett. Ez azt jelenti, hogy a település akkori lakosságának körülbelül az 5 százaléka, közel minden huszadik ember pusztult el augusztus 9-től október harmadikáig a ragályos kórban.

A mai temető regiszterében a fent említett elhunytak nevével nem találkoztunk. Ennek több magyarázata is lehet. Vagy nem temetkeztek még ekkor a mostani helyre a hídvégiek, vagy a sírokat felszámolták, s a kolerások jeltelen helyeken nyugszanak. A targikusan elhunyt egykori polgárok annál inkább is megérdemelnek annyi kegyeletet és tiszteletet, hogy névszerint megemlítsük őket. Az adatokból egyébként sok más dologra is fény derülhet: például a régi névanyagra, a rokoni-házastársi kapcsolatokra stb.

A következő nagy kolerajárvány 1848-49-ben érte el Magyarországot, és egyes állítások szerint több áldozata volt, mint a forradalomnak és a szabadságharcnak. A járvány 1848 nyarán ütötte fel a fejét Erdélyben, majd a Tisza vidékén jelentkezett; októberben pedig elérte a fővárost és a Felvidéket is.

Amint a megvizsgált anyakönyvekből kiderül, a drégelypalánki plébánia területén ez most nem volt olyan pusztító, mint az előző. Szent György havában ütötte fel a fejét errefelé, április 19-én hunyt el az első beteg Ipolyvecén. Aztán májusban szinte naponta meghalt egy-egy személy, főleg a Hídvégen kívüli három községben: Drégelypalánkon, Honton és Ipolyvecén. Szórványosan még júniusban, júliusban és augusztusban is előfordult egy-egy haláleset; az utolsó beteg aug. 23-án hunyt el Drégelypalánkon. Az áldozatok száma összesen 34 volt. Hídvég volt ekkor e tekintetben a legszerencsésebb, mindössze ketten haltak meg: a 38 éves Lezsák József (Polovka Mária férje) csizmadia és Szurovi György.

Sajnos, az újabb katasztrófa nem sokat váratott magára Hídvégen sem. Bár még nem a következő kolerajárvány ütötte fel a fejét, de egy másfajta vész okozott nagy károkat. Mint a lengyel menekültek később itt táborozó történésztisztje írta naplójában a helyi feljegyzések alapján: „1869-ben Hídvéget rettenetes katasztrófa sújtja. Egy napon a falu végén található kovácműhelyben tűz üt ki. Ekkor nagy vihar támadt, amely szétszórta a szikrákat ez egész faluban, ezért akkora tűzvész alakult ki, hogy két ház kivételével minden ház leégett. Leég a kápolna az iskola, sőt a temetőben lévő keresztek is, a hőség olyan nagy volt, hogy a kápolna tornyában lévő harangok is megolvadtak.” (Dymitrowski, 1939 (2010):262.p.)

Tűzvészből volt részük a hídvégieknek egy évszázaddal az 1831-as nagy kolera előtt is. Nádasdy Ferenc plébános (későbbi kalocsai érsek) jegyezte fel a Drégelypalánki Historia Domusban, hogy Hídvégnek „1737. június 13-án egy villámcsapás által keletkezett tűzvészben a nagyobb része megsemmisült. Ezen szerencsétlen nap örök emlékezetéül a pünkösöd utáni hatodik napon ezen említett faluban fogadalmi misét tartanak, amikor is a nép semmiféle munkát nem végez.”

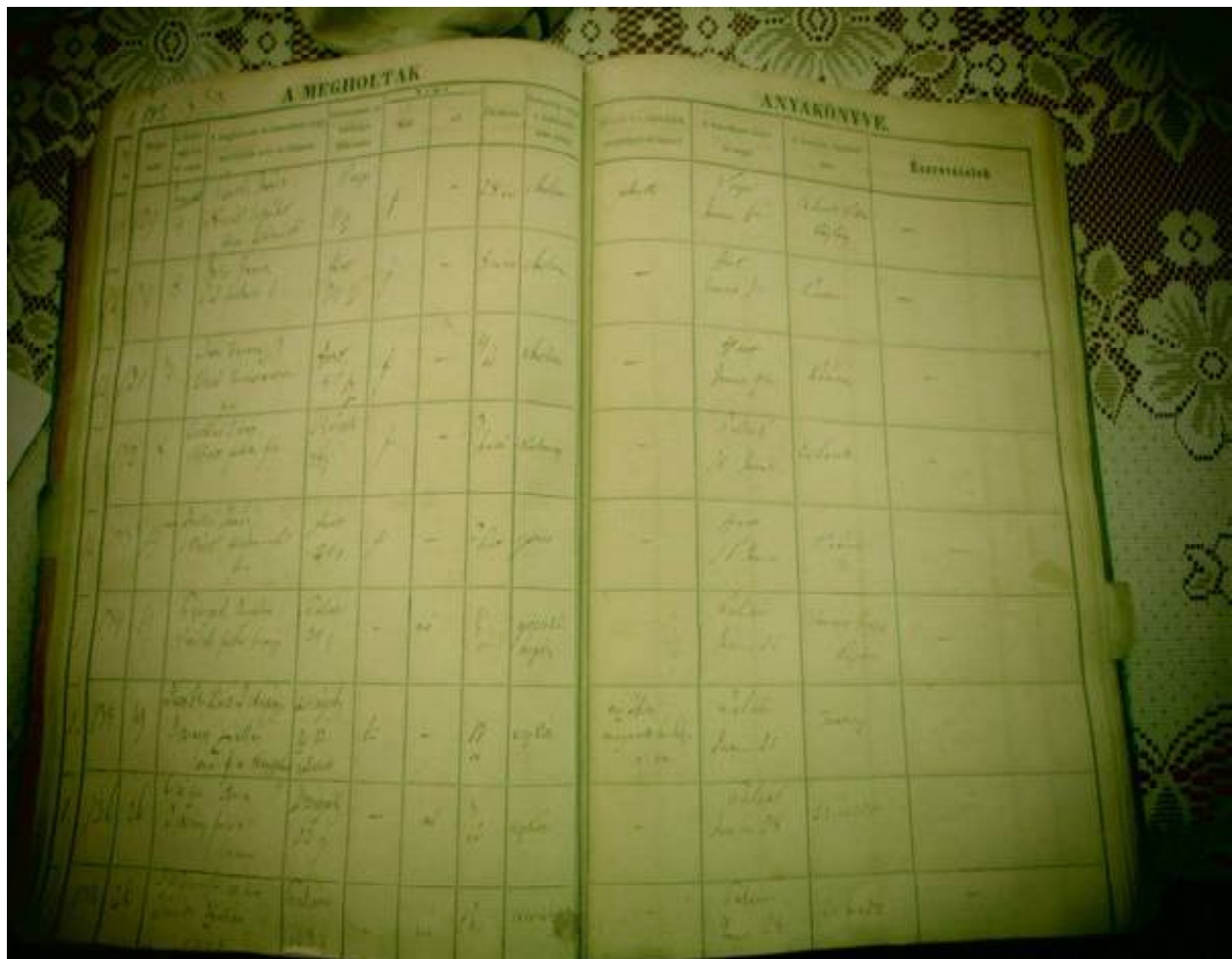
De lássuk most a harmadik koleravész következményeit. Az utolsó nagy járvány 1872 márciusában jelent meg Máramarosban, 1873 szeptemberének közepén pedig már országszerte szedte áldozatait. A mi vidékünkön ennél előbb ütötte fel a fejét: a drégelypalánki plébánia körzetében május 13-tól szeptember 18-ig tartott, 75 áldozatot követelve. A legtöbb halott augusztusban volt, ekkor 52-en hunytak el a négy községben.

Nagyobb volt a pusztítás Mikszáth szülőfaluja, a közeli Szklabonya környékén, amely a honti-nógrádi határ találkozási pontja is egyben. Ekkor az író kicsi falujában 61-en haltak meg. Mikszáth több írásában is döbbenetes képet fest az akkori helyzetről. Egy helyütt például így ír: „A lélekharang egyre szól a kis falu tornyában. Hogy még van, aki húzza! Aki hallgassa, már olyan alig van.

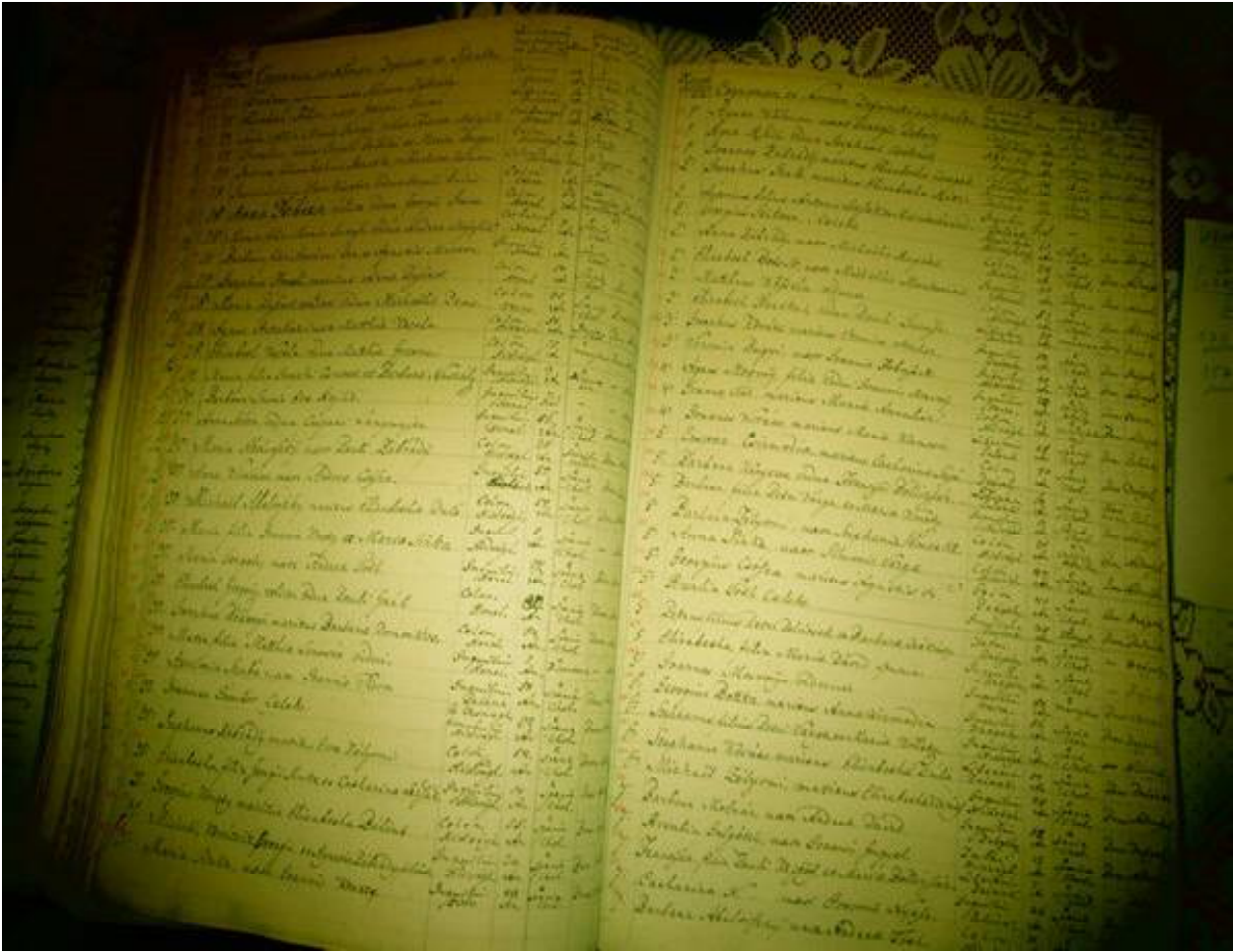
Koporsó koporsót követ, de nincs halotti kíséret. Nem maradt már senki kíséretnek. Pap sincs már, aki temessen: maholnap meghal az utolsó ember is, és adja isten, hogy az a sírásó legyen; legalább nem marad temetetlen a többi. Ő most a legszükségesebb tisztviselő.” (Idézi: Csáky, 1995:73.p.)

Hídvégen az utolsó koleravész 1873. május 13-án kezdődött, és szeptember 13-áig tartott. Az

elsőnél mérsékeltőbb, a másodiknál nagyobb pusztítást végzett: összesen tizenketten haltak meg. Sajnos, elsősorban a fiatalokat vitte el: az elhunytak átlagéletkora 22,5 év volt. Rádi János 12 évesen, Skrovanich Julianna mindössze egy esztendősen távozott e földi világból. Mák István két évesen hunyt el, Harna Mihály pedig négy éves korában. Skerlec Margit is mindössze 8 esztendő volt. Tóth Máriát 22 évesen érte a halál, Semetke István földműves 28 éves volt. Elhunyt még a 26 éves Abelovszky József (Csajka Mária férje) földműves, a 43 éves Szurovy József (Semetke Erzsébet férje) gazda, a 48 éves Skrovanich András (Dusnyik Anna férje) földműves, a falu Fabusek nevű 58 esztendő kovácsa, s egy 32 éves földműves, akinek csak József keresztnevét tudtam kielemezni. Az ekkori halottak neve sem bukkant fel a temető mai nyilvántartásában. Pedig abban az időben már biztosan temetkeztek ide, amit néhány megmaradt kőkereszt is bizonyít. És sok az egyszerű, már-már korhadó, név nélküli fakereszt is a temető egyes részeiben. Akárhogy is alakult a kolerában elhunytak sírjeleinek, nyughelyeinek sorsa, nevüket, adataikat legalább a régi anyakönyvek őrzik.

Az 1873-as halotti anyakönyv (Csáky Károly felvétele)

Az 1831-es koleraáldozatok nevei a halotti anyakönyvben, régi sírjel a hídvégi temetőben (Csáky Károly felvételei)

Pieta a hídvégi temetőben (Csáky Károly felvétele)

PETROZSÉNYI NAGY PÁL

FOGYATÉKOSSÁG

Minden embernek van valamilyen fogyatékosága. Az enyém abban áll, hogy néha összetévesztek bizonyos dolgokat. Gyermekkoromban például mindig összecseréltem a filagóriát az allegóriával. Szerencsémre még idejekorán figyelmeztettek a tévedésemre. Azóta tudom, hogy a *Föltámadott a tenger* című Petőfi-vers olyan allegória, melyben a gálya a kormányt, az ural-kodó elitet, a víz pedig a népet jelképezi, más szóval valami egészen mást, mint amiről éppen szó van. Ezek szerint, amennyiben főül a gálya, és mégis a víz az úr jelentése sem lehet más, minthogy bármekkora a „víznek árja”, azért a gálya végig a hátán lovagol.

A régi rendszerben már a megszólításból lehetett tudni, kinek mi a rangja, pozíciója. A nagyságot nem lehetett felcserélni a kegyelmessel, továbbá voltak bárók, vitézek... Ma a munkanélkülitől a köztársasági elnökig mindenki úr, akarom mondani túr valahol. Némelyek a múltban, mások az üres államkaszában vagy a kukák mélyén, mint Kácska szomszéd, amikor egy reggel ráköszöntem

– Jó reggelt, Kácska úr! Dolgozunk, dolgoztatunk?

Erre úgy mellbe lökött egy mócsinggal, hogy nemcsak a csillagos eget, hanem Kácska szomszédot is nagybögőnek néztem.

Egy alkalommal „oroszóra” vitt a kíváncsiság. Végighallgatom a tanárt, tanulókat, majd lelkesen nyugtázom:

– Hát igen, minden nyelvnek megvan a maga szépsége. Aki ilyen zamatos kiejtéssel konverzál oroszul, az képes eladni még a sánta gebéjét is.

– Hogyhogy oroszul? – hökkent meg az át- és továbbképzések kohójában edzett pedagógus. – Hiszen egész órán angolul beszéltünk.

Kellemetlen, nagyon kellemetlen. Az még hagyján, hogy sztalagmit helyett olykor sztalaktitot, nyugdíj helyett meg nyugdíjat mondok, de nemrég, isten bocsá' összetévesztettem magát Antall Józsefet is Antal Imrével, ami persze gyerekes balfogás, tudván azt, hogy Józsefből még lehet kis, de Imréből soha nagy ember. Legfeljebb Prokrasztész ágyában.

Aztán itt vannak a mai fiatalok. Én, bevallom őszintén, őket is összetévesztem. A leányt a fiúval, a fiatalt az öreggel. Egyszer fekete szemüveges, ősz hajú embert vezettem át az úttesten.

– Kösz, papa! – hálálkodott szegény. – Megkínálhatlak egy szipóval?

Máskor fürge, sportos alkatú ipsét fogtam fülön. Ott fociztak előttem pár méterre a strandon, amíg egyikük gyomorszájon nem talált.

– Bo... bocsánat – hebegte, és szaladt a névjegyéért.

Kiderült, hogy ötvenéves, és a helybeli kórház egyik főorvosa.

M. Nagy László fotója

KOVÁCS T. ISTVÁN

Öhöm

-Ne jöjjön olyan közel, mert felkapom!

Így hangzott egy kiáltás a magasból. Ezután pajkos nevetést hallottam. Gyuri bácsi kiáltott rám tréfásan a magas emelődaru üléséből. Onnét fentről eléggé kicsi emberkének láthatott. Ám mégis rám ismert, amint a nagyvállalat műszaki telepének az udvarán baktattam a dolgom után. Meghívókat szorongattam a kezemben, hogy a szakszervezeti bizalmiaknak adjam át. Osztogassák az emberek között.

A munkásszállás esti rendezvényére toboroztam a hallgatóságot, még idejekorán. Nehogy szégyent valljak, ha kevesen hallgatják majd azt az egészségügyi előadást, amit illusztris vendég tart az embereknek, dr. Buga László, a Magyar Rádió akkori orvosa. Ő pedig értette a módját, hogyan kösse le a hallgatósága figyelmét. Ennek érdekében a humorát is mindig bőven csillogtatta.

Gyuri bácsi is kedvelte a derút, mindenkihez volt valami mosolyt fakasztó szava, mikor a rendezvényekre csalogatta a szállás lakóit. Nem volt könnyű az efféle toborzó, mert a nehéz testi munka alaposan elfárasztotta napközben az embereket. Legszívesebben csak pihengetni, korán lefeküdni volt kedvük. Különösen az idősebbeknek.

Noha sokuk még főzéssel is foglalatoskodott, a hét első napján otthonról hozott nyersanyagból.

Az építőipar nagy korszakát éltük akkor, a huszadik század hatvanas-hetvenes éveiben. A hét elején és a hét végén tömegek utaztak az úgynevezett fekete vonaton az ország keleti feléből Budapestre, vagy más nagyvárosokba. A hét végén meg vissza a családhoz, alig két rövid napra. Ők építették akkoriban azt a sok-sok lakást, hogy minél kevesebb ember éljen albérletben, társbérletben. No meg, hogy az olyan fogalmak már ismeretlenekké váljanak a közbeszédben, amilyen az albérletnél is alacsonyabb rendű ágyrajárás volt. Vagyis, az olyan ágybérlet, ami kizárólag az éjszakai alvásra jogosította a bérlőt valakinek a családjánál, ahová csak késő este, a lefekvés előtt mehetett be.

Rám egy időben a metróépítők szállásai voltak bízva. Számukra is a hétféle testi, lelki töredelem kellett ahhoz a heti nehéz munka mellett, hogy otthon a faluban bővíthessék a lakást, vagy az öreg ház helyett újat építsenek, a gyerekek tanulhassanak, de legalább a napi megélhetéshez legyen elég pénze a családnak. Azért kellett otthonról Budapestre járniuk, mert a Tisza keleti partján túl alig volt érdemi kereseti forrás. Ha pedig volt, ugyanazért a munkáért is jóval kevesebbet fizettek a vállalatok, mint például a pestiek. Ezeknek a nehézsorsú embereknek próbáltuk tartalmasabbá tenni az életét. Azért, hogy ne legyenek üresek az estéik, szellemi javakban is részesüljenek.

Mivel több munkásszálláson kellett a kulturális életet irányítanom, a legnépesebb közösségben segítségemnek Gyuri bácsit ajánlottam. Ezért választotta meg őt a szállásbizottság kulturfelelősnek. Ő volt a legalkalmasabb, mert szerette a könyveket, értett az emberek nyelvén. A már említett alkalomra is népes hallgatóságot toboroztunk vele a kuterteremben tartott előadáshoz. A doktor bácsi is jó hangulatban osztogatta a tanácsait. Sokféle, olyan kérdéseket is tettek fel neki, melyek már nem az ő tudományához tartoztak. Ám ilyenkor is feltalálta magát. Az egyik metróépítő fiatal kérdésén is csak néhány pillanatig gondolkodott el.

A fiatalember azzal állt elő, hogy ő lent a keszonban pressiót, vagyis erős nyomást kapott. Azóta csak a felszínen dolgozhat, ahol most már kevesebbet keres. Mi módon lehetne elintézni, hogy őt ezért kárpótolják? - Hát, fiam! - szólt a torkát megköszörülve a doktor bácsi. - Ez már nem orvosi, hanem jogi kérdés. Erre csak az ügyvédek tudnának válaszolni. Mert tudod fiam, a jog az nagyon csavaros dolog. A kolozsvári piacon történt egyszer a fazekasokkal, hogy a fuvarosok szamarai összeszerelmeskedtek és a kanca számára

rámászott a csődör számár. Úgy, hogy összetaposták a fazekakat. Hát ebből aztán per lett. A bíróság úgy döntött, hogy a kanca számár gazdája fizesse meg a kár háromnegyedét, a csődör gazdája meg a negyedét.

- Osztán az miért csak a negyedét? Miért nem a felét? - kérdezték többen is csodálkozva.

- Hát, azért, mert a csődör csak két lábbal taposta a fazekakat. Na, erre a válaszra nevetéssel együtt csattant fel a taps.

- Hát persze. Igaz is - mondogatták többen, és mi is jót neveltünk Gyuri bácsival.

Meg is köszöntem neki a jó szervezést és még a hátát is meglapogattam a hozzám képest akkor még, vagy már, öreg toronygépésznek, akivel egy pohárnyi borocskát is felhajtottunk aztán a sarki kocsmában, ahová egy kis levegőzés után tértünk be az előadás végeztével. Akkor ért az a nagy megtiszteltetés, hogy tegezést ajánlott fel az öreg, amit én forró kézszorítással köszöntem meg. Ezután újabb meglepetés ért. Másnap estére vacsorára hívott a világ legolcsóbb éttermébe. Vagyis a munkásszállás konyhájába, ahol azt a jellegzetes népi ételt, az öhömöt főzte a tisztelemre. Emlékezett rá, hogy én a lebbencsről beszéltem neki egyszer, mint az én szűkebb hazám gyakran fogyasztott ételéről. Ő meg onnan a Hajdúságból a pásztorok főzési tudományát hozta magával. Annak a tésztáját a felesége gyúrta és csomagolta neki a hátizsákjába, mikor eljött otthonról, vasárnap este .

Úgy hallottam, hogy ez az öhöm onnan kapta a nevét, hogy vacsorázás közben valakitől megkérdezték; - Ízlik-e? Az illető erre teleszájjal csak annyit tudott mondani, hogy: - Öhöm!

Ez a zsíros, aprókockás étel került végül egy lábasban a szállás konyhájának linóleum terítés asztalára. Az asztal mellett két hokedli, a lábas mellett jobbról-balról egy-egy evőkanál. Két befőttes üvegben tiszta ivóvíz. Ez a teríték volt a vacsoraasztal. Na persze nem volt ez az étel teljesen olyan, mint ahogyan nagy pontossággal Erdei Ferenc is leírta a Néprajzi inyes mesterség című könyvében. Ám mégis igazi, aprókockás tésztából, krumplival vegyített, hagymával, paprikával ízesített étel volt az. Csak hát nem szabad tűzőn, bográcsban, vagy harminckétszer megfőrgatott, ahogy a pásztorok tanulták el a betyároktól.

- Foglalj helyet - mondta udvariasan Gyuri bácsi, miközben az étellel teli lábas közepén egy felezővonalat húzott.

- Eddig az enyém. A másik fele a tiéd - mutatott az ételre. - Jó étvágyat!

- Köszönöm - mondtam először kissé félszegen. - Hozhattam volna egy kis borocskát-mentegetőztem. A meghívott vendégnek így illenék.

- Nem szokásom bort inni. A tegnapi egy pohárral a kedvedért ittam - felelte az öreg.

- Nagyapámék is csak a csöcsös agyagkorsóból itták evés után a hideg kútvizet. Az is nagyon jól esett nekik.

- Nem volt a faluban ártézi kút?

- Hát, ott talán lehetett, de kint a pusztán csak a csordakút. Ők még pásztor emberek voltak. Gyerekkoromban sokszor háltam kint velük én is, a csillagos, szép éjszakákban. Hát, már az a világ is elmúlt. Minden másképp lett - nosztalgizált egy keveset, aztán visszatérve a valóságba, csak legyintett. -

Úgy szokás mondani, hogy ballag az idő. Ballag a fenét! Rohan -toldotta meg egy rövid mondattal.

- Ezt az öhömöt főzték nagyapádék? - érdeklődtem, mikor már a jóféle, laktató, tömör tésztaételt kanalazgattuk.

- Hát, ezt is. Meg más efféléket. Csak jóval akkurátosabban adták meg a módját. Szalmatűz fölött, bográcsban rotyogott az öhöm.

- Mifélek a lebbencs volt az aratási étel, ha éjjel kint aludtunk a tarlón - magyaráztam én is, az emlékekben önkéntelenül elmerülve.

- Hát igen - toldotta meg az emlékezést Gyuri bácsi is. - Szépek voltak azok a csillagos nyári éjszakák. Sokat aludtam én kint cséplés idején a kazlak tövében, mert sokszor olyan távol voltunk a falutól, hogy nappal is csak a templomtorony halvány rajza látszott a nagy messzeségből. Este addig dolgoztunk, míg a nap lenyugodott. A fűtő meg már pirkadatkor begyűjtött a cséplőgépet hajtó kazánba. A munkások is

ébredtek. A törekhordó lányok is kászálódtak. Törölgették szemükből az álmoságot. Nem kellett öltözniük, ruhástól aludtak. Némelyik lányt még legény is melegítette éjszakánként - nevetett Gyuri bácsi.

- Hát, akkor nagyjából egyforma világból jöttünk - jegyeztem meg. Mert iskolahagyott gyerekként én is dolgoztam cséplőgépnél.

- Nekem azért valamivel könnyebb volt a dolgom - folytatta az én öreg barátom. Már apró gyerekként is mindig ott bámészkodtam a cséplőgép körül. Ahogy a hatodik osztályt elvégeztem, oda is vett magához gépészinak. - Azt mondta: Mire te kitanulod ezt a mesterséget, én már jól benne leszek a korban. Kell majd ide valaki helyetted. Megegyezünk, hogy mennyit fizetsz az évi keresetből azért, hogy a kazánnal, meg a cséplőgéppel te dolgozol.

Hát, így lettem én gépészmester - mondta Gyuri bácsi. - Jó volt, mert még katonának sem vittek el a háború idején. Hiszen akkor is kellett valakinek aratni, csépelni, búzát küldeni a malomba. Lisztet, akár a frontra is.

- Na, és mikor, miért hagytad abba az otthoni gépészkedést?

- Hát ennek hosszú sora van.

- Gondolom, hogy a tüzesgép helyett egy idő után már nálad is traktor hajtotta a cséplőgépet.

- Hát, igen. A háború után a mester is vett egy használt Fordsont, mert a kazán fűtéséhez már egyre nehezebben lehetett szénhez jutni. Az utolsó nyáron már csak szalmával fűtöttünk, de így is nehéz volt fejleszteni a gőzt. A fűtő szinte pihenés nélkül dugdosta a vékony kötegeket a tüztérbe, de még így is sokszor leállt a lendkerék. A traktorral jól jártam, mert azzal ősszel és tavasszal még szántani is lehetett.

- Akkor elég jól megélhettél.

- Hát, meg, ha nem lövik ki alólam a lovat - folytatta a vacsorát befejezve, és már a lábast mosogatva az igen egyszerű, de jó, hazai ízek után az ajkát nyalogatva. - Megélhettem volna én a gépészkedésből, ha nincs akkora változás, amire a gépek gazdája sem számított. A traktor miatt eladta két hold földjét még a tagosítás előtt. Amikor senki sem sejtette, mi következik. Azután, még két nyáron ment minden rendesen. Na de, közben megszületett a gépállomás és a cséplőt, meg a traktort is be kellett adni a gépállomáshoz. A gazdáék családjában mindenki megsiratta azokat. Ott maradtak szegényen ők is, meg mi is. A gépállomás vezetője hívott, hogy menjek közéjük. Dolgozzak velük. Én viszont, úgy gondolkodtam, hogy eddig szabad ember voltam. Ezután sem leszek alattvalója azoknak a ki tudja honnan szalajtott, protekciós kontároknak. Tudod, a parasztemberek is azért vonakodtak a téesztől, bárha tudták is, hogy a kisparcellás gazdálkodással nem lehet sokra menni. Ám akármilyen küzdelmes is volt az életük, mégsem parancsolt nekik senki. A szabadságukat, azt féltették. Az mindennél fontosabb volt nekik. Mert a közösben parancsoltak. Hát, már én is úgy voltam vele, hogy ha már szolgának kell lenni, akkor inkább eljövök otthonról. Ne kelljen olyanok előtt emelgetni a kalapomat, akik elvették a független, szabad életemet.

- Mit tehettem volna? Inkább eljöttem ide. Eleinte csak kubikmunkára vettek fel, de mikor a művezető megtudta, hogy gépész vagyok, jó akaratú emberként mindjárt beajánlott a gépműhely vezetőjénél. A darukezelő tanfolyamot könnyen elvégeztem. Azóta hol itt, hol ott emelgetek. Felülnézetből tekintek a világra. Igyekszem elfelejteni a múltat. Így vagyunk itt mindnyájan. Vonatozó, utazgató magyarok. Kinek ilyen, kinek olyan, de nagyjából mindenkinek hasonló a hátországa. Biztatgatom a sorstársaimat. Tanuljatok! Akinek még hiányzik a hetedik, nyolcadik általános iskolája itt most végezze el. Legyen valami haszna, hogy nem otthon éljük az életünk nagyobb részét. Közben azt gondolom magamban; Ha a felsőbbség mostanában munkáshatalomról beszél, adjuk meg hozzá az alapot. Hátha egyszer igaz jelentése is lesz a szólamoknak. Mert a tudás nélkül nincs igazi hatalom. A műveletlen népességgel a hatalom is azt teheti, amit akar. Nekem ez a hit és ez a kis szervezkedés pótolja az otthont, a családot. A kereset itt jó. Nem panaszkodhatok. Csak tudod, mi hiányzik?

- Micsoda?

- Hát a család, akikkel alig lehetek együtt. A kis unokáim, akik nem a szemem előtt nőnek fel napról-napra. Hát ez, ez. Te este hazamész. Öledbe ül a legkisebb, akinek mesélsz. A nagyobbiktól megkérdezed,

hogy mi volt az iskolában. Kimész velük focizni a térre. Az együttlét minden kedves percére emlékszel később is. Azokat elraktározod magadban és felidézed öreg napjaidban is. A feleségeddel idős korotokban is emlegetitek majd, hogy melyik volt az első szó, amit a kicsi mondott, s melyik mondatán nevettek olyan jót. Hát ez. Hát ez. Tudod? Ahogy a feleségeddel együtt álltok és derültök a fürdőkád fölött, amiben a kis purdé pancsizik – magyarázta, és nézett rám fénylő szemekkel Gyuri bácsi.

Az évtizedek messzeségéből az eszembe jutott ez az együtt töltött este. Amikor felálltunk az asztaltól és én haza indultam, megköszöntem a finom vacsorát. Azt ígértem neki, hogy majd az egyik nap én is meghívom őt egy jó kis estebédre. Főzök neki öreglebbencset, magyarul betyárost.

Csak hát az idő sodrában eltávolodtunk egymástól. Lehet, hogy ma már az unokájának kellene viszonznom a szíves meghívást. Ha ő ugyan kíváncsi lenne a lebbencsre. Netán kóstolta-e valaha a nagyapja főztjét? Tudja-e, hogy mi az az öhom? Vajon hallott-e ilyen ősmagyar ételekről valahol Párizsban? Londonban? Amerikában? Ahová mostanában sodorja a világ forgószele a jó magyar munkásembereket. Viszik magukkal a tudást, meg a szorgalmukat.

KISS ANNA MÁRIA*versei***Szabadság**

éjjel verte a berendezést
kék föltöt csinált a kredencen
jesszuska lelkifurdalás
a NAGY alföld nem volt
se sírva síkabb
se vígan mulatóbb
mint valaha és újra
nem készült látlelet
mivel erősen fogyott a hold
a vak tyúk ilyenkor
talál hozzáálló szemet
az övé nem ilyen
ketyegett a félnyolcas híradó
- a parlamentben felgyújtotta
magát egy paranormális eset -
(Andersen ezér' jócskán ivott
gyanús volt ahogy mesélte:
cigiárus táncolt a sarkon
nem volt rajta se bunda
se bugyi)
fantomfájdalmi
viselhetetlenségé fajultak
kómásan kamuzott a restiben
isten se emlékeztette rá
hogy három az igazság
leszólta széttrancsírozta
majd ismerhetetlenségig
kiradírozta agyából
vállalkozó vejét lányát
feleségét meg az unokát
(ez már négy
majdnem öt az igaz)
másnap elúsztatva
Dunán-dinnyehéjban
véráztatta memoárját
homlokára szögelte
a Don-kanyarért
rakparton alvó egyenlegét

szótalan sárga csillag
leégett gyufa volt
örült hogy viseltes a hajnal
utolsó pillanataiban
döglegyet nyomott maradra magán
özvegye rugdosta be urnáját
egy lelkileg sérült kredenc alá
a mai napig ott van a szegény
ott a szegény a kredenc alatt

Konklúzió

Érzelmi, intellektuális,
egzisztenciális lesüllyedésünk
nem szünteti ember mivoltunkat,
csak távol tartja tőlünk.
Az előítéletek nélküli élet - utópia,
Annyi szörny van, hogy
néha azon is csodálkozom,
ha egyes teremtmények
emberi nyelven szólnak hozzám.
Én csak az állati morgást,
és a vadak üvöltését hallom.
Szégyenlem magam érte.
Az ő nevükben is. A kollektív büntudat,
a fortélyos félelem. Ez igazgat.
Értékek garmadáját hagyja veszni,
elsodortatni a Duna vizével,
mert tajtékszik, és ő az úr.

Csendes tragédia

Csitt.
Vékonyak a falak.
Magunk hagytuk megépíteni.
És most áthallatszik rajta,
ha a szomszéd
lehúzza a wécén az álmokat,
a nagymamát,
a sérülten született
gyereket
- hiteket, napi gondokat -
úgy árad a zuhatag,
hogy te is halljad.
Elsóványodtak a falak,
csak a sok Kovácsné
mutatóujja látszik ki belőlük,
ahogy az égre mutat.

temethetlen

nem tömi
nem tömködi
kacsáját

örökkön
örökké
nokedli
szaggatás
vár
Manci nénémre

hirtelen
hirtelenjében
halál

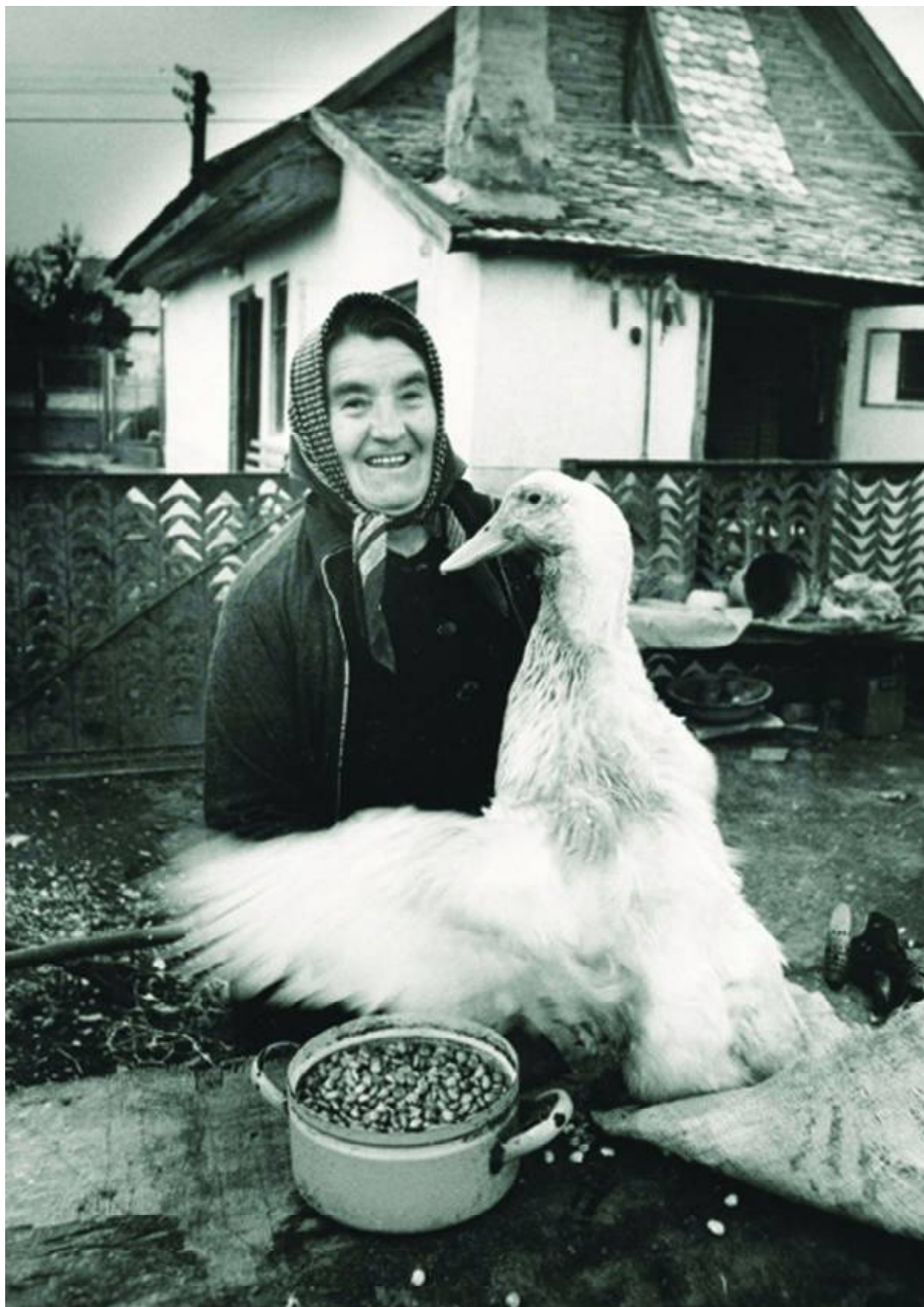
süti
sütögeti
édes mézesét
eszi a
ette a
sokadalom
s torán
terítékén
szisszenve
rozsdálló
hiány

termetes
teremtő
asszony
cserfelő
fecsegő
öröm-üröm
áldott
a te
tiénk
hatalmad
krumplik
sültek
málnák
zsoltáros
tündére
te

s én
gyerekekkel
álmodom

vánkosa
válladon

éjem éhe
veled
viselős

M. Nagy László fotója

H. TÚRI KLÁRA

HIÁNYOS IDŐK

TERÁPIÁS NAPLÓ IX.

Az 1989-es társadalom-mentes rendszer-változás idejéből

1998. márc. 4.

... Irakról hallgat a média, míg közvetlen szomszédságunkban egyre nyilvánvalóbb az albán-szerb ellentét, a (volt) Jugoszlávia koszovói tűzfészket illetően.

(Tetőfelújításra felvett) OTP-hitel kölcsönöm papírjait ..., lányommal – ki végülis kezesem lett – itthon együtt firkantottuk alá, s mire tizedszerre nevesítettem e nemszeretem-ügyletet – olyan stresszbe kerültem, hogy ebben az állapotomban nyílegyenest a BOKOR egymást segítő, öntevékeny mozgalma vetülhetett agysejtjeim látószögébe. – Jó lett volna magamat ennek erős gyökerű, oltalmazó ágai alá bújtatnom ... e kölcsön kunyerái s fejfájásai helyett. (S) eszembe jutott: „csak ami volt...annak van bokra, ami van széthull darabokra” – e verssor József Attilától: egyenesen nevezett BOKOR összetartó erejét irigyeltette el ma velem: az emberiség közös múltja közös tapasztalataival. (Noha jól tudtam: az „enyém, tied, övé” sorrendjét megfordítani? ugyancsak oktalanság volna!)

A TV-s Esti Híradó egyetlen nagy „Kriminális”-sá lett, már-már háborús is, ma este mindenképp.

1998. márc. 5.

(—) Rádiómat meg nem csináltattam, TV-met be se kapcsoltam ... s mára: szocializmus-fóbiám is lett! – Amúgy meg? már meg kell tanuljak válogatni, sőt újra-válogatni a műsorok közt! Merthogy mindeközben újra felfedezhetném a csend jóízét (:) lelki békém legfőbb eszközét – nagybőjti idők mannáját, húsvéti várakozások közegét ismerhetném meg (s teszem is...) a kikapcsolt médiák csendjével. Korai ébredésemnek hála: bő húsz perc időfeleslegem is volt – a reggeli misére indító, békéért kiáltó várakozás érzetével ... – felkanyarodva a Pálma-házhoz ..., onnan a műromok felé mentem s a másik kijáraton értem ki a parkból. Lassan, csendben, minden fűszálra tekintettel ... a rózsafűzérnek „aki érettünk vérrel verítékezett” tizedét imádkozva végig, — (Félixért: — kinek kezéből egy vértelen Krisztus-fej képét vettem ... a vasárnapi titokcserén.) — E „fájdalmak férfja” – a magát ellenségei kezére adó istenember kiszolgáltatottságával – lett töprengésem tárgya ma! – Akit ide festettek, az csakis Isten-ember lehetett! — emberi tekintet nem lett volna képes ezt a Krisztus-fejet a festő ecsetjére vonzani: a bennünk élő Isten hű képének éreztem ezt a Krisztust! – Félixért imádkoztam hát, akinek kicsi, ... szépen fehérre vakolt (bár földbesüppedt) házikóját múlt héten ... spray-ző ifjoncok vastagon, bő vörössel tele- s át-feliratozták —: „WC, Putri, Tyúkól” : virít a meglehetősen központi helyen álló s az Önkormányzattól vett hír szerint már tavaly lebontásra ítélt kis ház falain. (Ettől az új, szégyenteljes helyzettől lehetett hát ő olyannyira letört állapotban a múlt vasárnapon, — ösztönösen...hogya meg kellett simogassam arcát a sekrestyében.)

Kertemben, otthon tizenhat éves fiú-unokám vár. – Nagykorúsága ékesedő (s étkesedő) idején ... aki szemlátomást szeretné már a világ egy icipici helyén a lábát megvetni, s...nem bírja még.

Kamaszkora megszenvedtette vele a nagyvilág helytelenkedéseit s...ezt csak tovább fokozza benne családja csonkaságának tudata. (Viszont a lelki sebek hihetetlen gyorsasággal gyógyulnak ebben a korban még: ha ugyanazzal a tetterős szeretettel támogatják meg, amelyre a beteg világnak is folyamatosan szüksége van ma!)

1998. márc. 6.

— Éleslátás, ha igazmondással párosul? – a XX. század második felének...egy ilyen bolygó-állása: csillagként ragyogtatta Molnár Gál Péter irodalom- és színházkritikust a magyar művészvilág egéről elem. Egy Három-kívánságos tündérmesében (én) mindenestre, első kívánságként az ő kritikusi hangját kívánnám el magamnak, — azt a fajta bátorságos, — ám dörgelem- s gonoszkodástól-mentest, - mely minden keresztényi magatartás fő jellemzője is ...kellene, hogy legyen (akár vallásos valaki, akár nem.)

— Jólesett ma (végre) ismét hallanom nevét a médiában.

— Egy hete, hogy Michail Kovács, Szlovákia köztársasági elnöki posztjáról lemondott, s...már tízezren tüntettek az ő fia elrablói szabadonbocsátó miniszterelnök (Meciar) ellen. – Föltűnő: egy ... ennek diktatúráját lejárató tábla-képen portréja, egy tüntető kezében; — Pozsony (azaz Bratislava) közepén: egy „Meztelen a király!” – kiáltással felérő (elnöki) ökölvívó-arc (E vigyorgó pofa körülhordozása, — minden szöveg nélkül ti. — , felért egy népbírósági ítélettel !)

— Kedvesebb már ennél egy magyarországi hír viszont: minálunk sok kis falunak gyermek-önkormányzata (is) van. Gyerekekből kipattant ötletekből hoznak létre aztán e helyeken ... játszótereket és sok más, fiatalságot szolgáló létesítményt, felnőtt segítséggel persze... — A hír elbűvölő (s példaszzerű)!

— Este, a keresztúti ájtatosság nagyheti alkalma megszenvedteti velem a Sík Sándor költői szövegét! – Gyönyörűséggel blokkolja ez ti., s mutatja átélhetőnek a Krisztus szenvedéseit! — (De ... ha előre átelnéd a saját szenvedésed, ha ezt tennéd s te magad volnál az! aki ... vérrel verejtékezett; sőt meg is te ostoroztatnál! keresztutat járnál valósággal, — s hozzá, örök kínra fel is szögeztetnél megint! – minthogy Jézus már átélte ezt a szenvedést, valóságosan is végigélte s helyetted ... egy feltámadást is véghezvitt ezekután? – mindezt mire vélnéd!?) – Amivel az Emberfia örökidőkre megteremtette számunkra üdvösségünk lehetőségét, — égnek s földnek dicsőségére – s amivel MAGÁT értünk ... élő borrá s szent kenyérré változtatta: a megtöretett ostya szentségi erejével kell, hogy szembeszálljunk ma, s azzal kell ellentmondjunk a gonosznak. – Annak a sátáni hangnak ti., amely ős magyar szavaink ... érthetlenségével, sőt embertelenségével de még... alkalmatlanságával is rémiszt e hazában szerte ma. (— Nem válthatott meg Ő minket viszont örökre. – Próbátétellel ébredhet csak minden ember minden korban és minden időben a saját megváltottsága tudatára ... S elgondolom: – egy társadalmi méretű neurózis szükségszerű kifejeződése volna csak ... ez az én ... Jung-i „neurotikus vallásosságom” —? Az évszázadok mélyéről fölhangzó, katonás rendben ismételt stációs hangok ma visszasan hatottak hangulatomra, sőt igencsak megviseltek.)

1998. márc. 7.

— „szájtépő Jogvédő Iroda ... ombudsman:...ez a fenenyagy demokrácia!” – két mellettem elkerekező férfi messzehangzó szavai színezik derűvel mai reggelem. Ez segít ... feledtetni milyen néma volt itt még nemrég is e tájék embere; népi demokráciája önkéntes foglyaként,— majd 89 után ... ugyanennek szabadságolt rabjaként mulasztva-élve egyforma napjait. (Hát ... ez is elmúlt mára! – S új a felirat is Félix házán: — „Ez a ház eladó”!)

— Aztán ... a hírt, hogy Pinochet kormányelnök – ki szerintem a kommunizmus kutyaütője volt csak! – mától, hogy Chile örökös tiszteletbeli szenátora ő: érzékeny füllel hallhatom. – Hisz (emlékszem) kormányzása idején ... a vezetői ellen fölkelt Chilét – mély meggyőződéssel – az én „asszonyi hazám”-nak neveztem egykor... –

„Inkább ne nézzék az esti filmet” – hangoztatja mai TV-bemondónők jóelőre – (azok ti.) „... akik érzékenyek a durvább kifejezésekre” – Ám ... valójában e címét-sem-tudni film nézői ...egész másról

bizonyosodhattak meg ma éjjel. Arról ti. hogy a TV 1. illetékesei durván alábecsülték – e film műsorra tűzésével – közönségük filmes elvárásait. E kalandfilmként sem rangsorolható férctmű – a cselekmény teljes hiányában, s mondanivalók nélkül (s cselekménytelenségét a horror lelki rugóival működtetve :) egy átlagnéző elvárásaitól is messze elmaradt. Érzékenységet sértően ... ez az...egy koffer pénz utáni hajsza: inkább csak arra az igyekezetre emlékeztethet, mely nézői alantas érzelmeire alapozva ... sokszorozná meg vagyonát.

— Igaz is: egyetlenegy „durva kifejezés” sem hangzott el a vetítés során!

1998. márc. 8. Nőnap

— Szebb korok szerelmes romantikusait ha fetrengeni látod a sárban, — jellegtelenedni, becstelenedni, izléstelenedni...természet-ajándéka szépségeket, — vagy tegnap még dagadt keblű egzisztenciákat aberrálttá alázottan — Szent Lucia, ki a szemek védőszentje vagy –, alakjaikra tekints könnyörülettel! E nőnapon – az én észleletemben – 1998 tavasza ... mintha bizonyos férfi-ideálok végóráját is magával hozta volna. Modern mesék erőszak-szörnyei elevenednek meg a bankok és a kocsmák tájékán szerte, s árasztják el újságok címlapjait; — az erőszak mindennapjaink része lett, a levegőt is az fertőzi. De én – bevallhatom — ... mindigis viszolyogva fogadtam a női sztárok és szentek közötti senkiföldjén elburjánzott nőnap virágokat is! (Hiszen, hiába a jó szándék, ha rossz a kiindulópont! S a helyzet az, hogy...a nők egyenjogúságáért folytatott küzdelemben: Klara Zetkin egy minden szentségen tapodó politika női sztárja lett mára!)

1998. márc. 9.

A Vatikán közbeszólt. Nem emlékszem, hogy valaha is véleményt formált volna bármely nőnapon a pápa a nők jogairól —, de most megtette. — „A világ mihamarabb ismerje el a nők méltóságát!” — amennyiben a média híven közvetítette II. János Pál szavait: ez rendjén való is volna. De érdemes meggondolnunk: mi készíthette a katolikus egyházfőt e nyilatkozattételre. Nem kinyilatkoztatás volt ez ui. részéről ... de egy kényszer-szülte állásfoglalás (!) S korunk sok nemtelen torzultságai, férfiakapai s férfi szereptévesztései eredményezték azt. De már az első nők napja is az emberiség erkölcsi válságát jelenthette ... s II. János Pál, minden bizonnyal a Gonosz terjeszkedését tudomásul véve —, ismerte el mára e különös ünnepet. — Az egyház a világban él ... e világ emberei előtt a szavai súllyal bírnak s amit kimond: sosem lózung (bárha sokan annak vélnék)! S zord idők idején egy félrevert lélekharang lehetett ez a pápai nyilatkozat.

1998. márc. 10.

„... Vannak cégek, melyek környezetvédelmi adóként tüntetik fel s hajtják fel maguknak a szemétdíjat” — hallom a Rádióból. (:) Mint itt Tatán is ez az OTTO! — Mint ez az oroszországi cég is, mely a „rendszer váltással” potyán hozta létre – (gondolom én) — ... a maga szemétagazdálkodását, most meg már terpeszkedik is. Tavaly már felbosszantott egy önkényes díj-emelésük, — már meg most a saját tavalyi áremelésüket (...mit akkor semmivel sem indokoltak) hasonlóképpen...„környezetvédelmi adónak” nevezték el! S lennél bár faltörő kos, irodai alkalmazottjaikkal szemben igazad nem lehet. — Mondom nekik a ... rádió minapi hírét: miszerint törvénytelen művelnek ők (s)...mégcsak nem is válaszolnak. Elhülten nézve a ... négyek személytelenségéről ezidőtájt már nyolcak személytelenségévé duzzasztott apparátnak pár négyzetméteren való szorongását – figyelem, ahogy sorra fogadják s ... rázzák is le felháborodott (!) „vita-partnereiket” — s aztán tovább indulok. Jót ha tüszenthetnék e legújabb hivatali hatóságodira, elég volna! (—) A távoztommal beállt csöndben viszont hallom, ahogy az én „éles eszemet” tárgyalnák ki ők! — Ám, mert hát „sok lúd disznót győz” : ... jobbnak látom „kukára” venni inkább (sok szemét üggyel terhelt) ömagam.

— Otthon a „Jézus Krisztus – vagy Buddha, Mohamed, hinduizmus” c. kis könyvecskével aztán tovább „szeméttelenítem” lelki világom. (S) ebből rá kell jönnöm viszont...arra: — Jézus Krisztusban, mint

Megváltónkban ... milyen sokáig is nem hittem én; nem lévén megváltottságom tudatában, hogy milyen sokáig is gyakoroltam én az önmegváltást. – Aki magát kicsinynek tudja, – olyan kicsinynek, kit ... naggyá csak egy feltámadás tehet: a megváltottság igazságával csak az bírhat, s csak az részesülhet ennek örömeiben is (mai „szemetes” élményeim vonatkozásában gondolva mindezt ti., hogy belenyugodhassak végre ...egy császár s EGY Isten elvárásainak a különbözőségeibe.)

1998. márc. 12.

Anyámmal álmodtam. – S jóllehet sok bajunk volt egymással, míg élt ő,...ez álomban – jólismert ruhájában, haja fénylő barna színével – oly közel állt hozzám, hogy frizuráját, egyenes testtartását, egész valóját szinte kitapinthattam. – Anyámmal álmodtam ... s ez volt Tőle ma az én túlvilágról jött születésnap ajándékom. Szinte érezhető meleg szellemalakja, ahogy élő szeretettel körülöng ... most is ...

— Égi Édesanyánkhöz, Máriához az istenhívés fényes, tágas ligetébe vezetett el ez az élményem – ; s a reggeli misét egy hete, ha még ... legnagyobb kihívásnak ... szinte -szinte egy magamra-erőltetett kötelező feladatnak tekintettem volna – hazafelé menet...most már... annak a barackfának a sorsán merenghetek el, mely mintha ezzel a mai szertartással...bimbózott volna életre bennem. S ... elképzelve, hogy ennek kései virágjai mennyi gyümölcsöt hozhatnak még! – már nem is bánt annyira, hogy az éjjel...valóságos fagy pusztított kint kertemben. A délutáni cudar külvilágból...asztán többedmagával...Félix tér be hozzám, a kopogató cédulákat hozzák. A kereszténydemokrata Benyáé lesz tehát (ismeretlenül bár) az én szavazatom is. – Iratok közt sillabizálva: — Félix rábukkan végül mai születésnapom dátumára, s...az 59.-re ... emeljük ivópoharainkat. Majd végighallgatják egy-két, személyüket érintő naplórészletet; kellőképp szidjuk...az SZDSZ-t — ; s még azután eljön a lányom is, és belátogat Detti és Gábor unokám (Felvágva a téli tüzelőm java, csak a görcsösét hagyta hátra a Pista gyerek. — Ilyen szép születésnapom talán még nem is volt.)

Dátum nélkül

– „A választások pszichológiája (Száz filozófus contra száz politikus)” témájában ... ime: egy ezévből írt filozófia dolgozatom, — mit 1997-ben, a (korai el-)öregedés veszélyeztetett kedélyállapotában ti., még képtelen lettem volna megírni. –

„Az olasz Vico történelem-szemléletű filozófiájának egyik alapgondolata volna – ami a jelen pszichológiájának egyik tantétele is egyben — , hogy ti. az önzés jelentkezhethet az önzetlenség képében. Vonatkozik ez (de formálisan csak) a politika alapproblémájára is. – Hogy ti. önző-e vagy önzetlen a szerepfelfogása annak az egyénnek, akire a társadalom, mint képviselőjére mindig számíthat (közszerelőkké volnánk, bárha mindannyian, s énszerintem is... „Színház az egész világ és színész benne minden férfi és nő’ – Shakespearrel szólva) — A nép az önzetlenség mezében fellépő politikust ... – a népszerűség adományával elhalmozva s kitiüntetve őt —, megkülönböztetett figyelmével illeti s ha az...saját érdekeitől elbűvölve, a mozdulatlan állam égisze alatt mindannyiunkat szavazásra késztet felelőtlen manipulációival (s) így ... szerepeink bódulatában az eget a földre lehozni igyekvő magatartások hosszan eltarthatók: a valaha természetesnek vett hierarchikus ember és ember közötti viszonylatok ma már mesterségesen képződnek fel. (Hamvas Béla ezt az indiai kasztnélküliség hasonló állapotával jellemezhetné előttiink.)

Az ország népességéből való mesterséges kiválasztódássá változtak mára országgyűlési időszakos választásaink.

Eljátszhat előbb a jó politikus még az önzetlenség szerepkörében (:) ... azután esetleg meg is tehetné a jót: de előbben mindehhez őt megválasztanunk (is) szellemi ráérzéssel kellett volna! ... Abban a darabban, amelyben mindannyian közszerelőkké volnánk.

Ez a fajta előre-megsejtés valóban hiányzik még viszont az emberi nem választott magatartási eszköztárából (mint azt ma Bergsontól, a Teremtés c. könyvéből is kiolvashattam.) Több lenne már ez a fajta állásfoglalás a ma ismert ösztönös (intuitív) szerepjátszó választásainknál, eredményességben is felülmúlná azt, sőt, mint mutációs effektus: az ún. „örök emberi természet”

... meg is haladhatná. – Szóba sem jöhet a mai beidegzettségeink közepette azonban, hogy az egyébként általánosan elterjedt ösztönös választásaink helyett: már egy közös irányzatú ráérzéssel éljük világunkat. (–) Egy Legfelsőbb Rendező Elvnek a felismerhetősége adott volna bár jelenleg, a tudatalattinak szertelenül diktáló tudattól viszont ily választásra sugallatunk sincs! S addig míg – ..mint állapot s nem mint feloldható dilemma! – ez a helyzet álland fenn (magyaros jövő időben mondva) ... s ez meg nem szűnik, – addig csak tetszeleghet a tudat a maga és mások iránti jóindulatában. A közszellem „egyenlősdije”... önmaga felől ítélend így azután. Egy Sokrates, ha támadhatna milliók véleményének megosztottságából?! – Történelmi közkívánat lehetne! Egyfajta macchiavellizmus-veszélytől fenyegetetten azonban...előre nem tudhatni, miféle személyekkel játszható végig az Előadás – melyet ... a filozófia, mint a bölcsesség (igazság) szolgálóleánya (bár legfelsőbb, de) legutolsó helyről nézhet csak, — a reménytelen néző szerepében játékra kényszerülven (—)...S bár Galilei, még idején a csősz szerepére vállalkozva...rég kimondta: - „És mégis mozog a Föld!” — a történelmi nagyelőadás folytatódik ma is. S ebben száz filozófus mindigis felért száz politikussal.

M. Nagy László fotója

KÖSZÖNTŐ

Kő-Szabó Imre

Kő-Szabó Imre (Orosháza – 1936). Első novellája 1969-ben a *Palócföld*-ben jelent meg. Számos irodalmi pályázaton volt díjazott: *Napjaink* (1969), *Palócföld* (1972), *Képes Újság* (1985), *Tollinga* (2007 és 2008), *Belvárosi Lipót Napok „Dunánál – 2008”* novellapályázat, *Cédrus Művészeti Alapítvány* (2008, 2009, 2010, 2014) irodalmi pályázat.

1976-ban, Salgótarjánban *Madách Imre Alkotói díjat*, 2010-ben *KLÁRIS Nívódíjat*, 2011-ben *Krúdy Emlékérmét*, 2015-ben *KLÁRIS Irodalmi-művészeti díjat* kapott. Negyven antológiában szerepeltek írásai. Nyomtatott és online periodikák közül:

Nyomtatott formában: - több megyei Hírlap, *Palócföld*, *Fehérvári Hét*, *Romano Nyevepe*, *Heti Magyarország*, *Külváros*, *Magyar Jövő*, *KLÁRIS*, *Napsziget*, *Napút*, *Holnap Magazin*.

Internetes fórum: - *Napsziget*, *Kaláka Szépirodalmi Folyóirat*, *Börzsönyi Helikon*, *Szívtárs Magazin*, *Irodalmi Epreskert 5*, *Magyar Irodalmi Lap*, *MILHÍR Magazin*, *Regénytár*, *Irodalmi Élet*. *Kurácsi Folyóirat*. *Kis Lant Irodalmi Folyóirat*, *Hetedhétatár*.

Önálló kötetei:

Visszatérő utazás (kisregény – NÓGRÁD című napilap, folytatásokban közölte – 1977), -

Mellékvágány (novellák – Nemzeti Kulturális Alap Irodalom és Könyv Szakmai Kollégium támogatásával – 1995,

Késsel a kézben (kisregény – 2002.),

P. Horkai Feri kocs mája (novellák – 2017 MEK,)

Életfotók betűkkel írva (riportok – 2017 MEK.),

85 mini történet (riportok – 2018 MEK),

Hétköznapi „csodás” történetek (novellák – 2018 MEK).

Nemrég volt születésnapja előtt tett ígéretem okán, és mostani nevenapja alkalmából szeretettel köszöntöm állandó szerzőnket, Kő-Szabó Imrét. Isten éltesse sokáig!

A szerk.

KŐ-SZABÓ IMRE

Nyúltenyésztés

A pályázati felhívást az após hozta munkahelyéről. Mutatta a lányának, Piroskának, nézzék meg a férjével, mert lakást is ajánlanak. Zöldi Sándor a férj, aki eléggé későn nősült, két évvel ezelőtt, huszonnyolc éves korában, felesége Piroska pedig huszonöt éves volt, amikor kimondta Sanyinak az igent. Nekivágtak az életnek, a nehézségek ebben a korban nem is számítottak. Albérletben kezdték, lakásról csak álmodoztak. Most kapóra jött az após által hozott, pályázati felhívás. Piroska tanítónői képesítést szerzett és a felhívásban pont őt keresték, legalább is ezt hitte. Remélte, hogy megfelel a benne foglaltaknak. Aztán az még csábítóan hatott, hogy lakás lehetőség is van mellékelve, még ha az éppen most szolgálati lakás és mégsem, albérlet.

Beadta pályázatát, már bele is élte magát, hogy elköltözik Pestről, vidékre. Lesz lakása, taníthat, mert ez volt minden vágya. Már elképzelte, milyen is az a lakás, mert vágyott egy saját otthonra, még akkor is, ha az csak a szolgálattal együtt jár. Három hét múlva megjött az értesítés, a pályázatát elfogadták. Nagy volt az öröm, meg a kíváncsiság is, milyen lehet abban a faluban az iskola, meg persze a lakás is.. Egyik nap telefonált az igazgatónak, úgymond bejelentkezett. Most még dolgozik itt a városban, de ha nem lenne akadálya, egyik hétvégén szeretne körülnézni. Az igazgató készséges volt, nem gördített akadályt, kérelmének teljesítésére. Így a következő szombaton férjével leutaztak abba a kis faluba. A fogadtatás jól sikerült, megmutatták az iskolát, alsó tagozatban kell majd tanítania. A lakásra is kíváncsiak voltak. Ott volt mindjárt az iskolában, ugyanis az iskola egy régi kastély épületének átalakításában működött. A lakás is ebben az épületben volt, egyik szárny leválasztásával alakították ki. Nem volt valami nagy palota, két szoba, konyha és fürdőszoba. Az ablakok a kastély régi parkjára néztek. kint szép fenyőfák, nemes bokrok sorakoztak. Még kilehetett venni, hogy merre mentek a sétáló utak, de nagy részét felverte a gaz és az alja növényzet elburjánzott. Mégis megnyugtató volt.

Aztán megegyeztek mikor költöznek, mikortól lesz itt tanítónő. Az események felgyorsultak, munkahelyükről kiléptek, aztán költöztek. Zöldi Sándor megkérte a haverját, neki volt egy kis Barkas mini

buszszerű kocsjia, azzal vitték azt a pár holmit, amit eddig összegyűjtöttek. Nem volt az más, egy széles heverő, két szék, egy kis asztal. Ez fért el a pesti albérletben. Meg két bőrönd, benne ruhák, pár edény, mert az albérletben Piroska hétvégeken főzött is. Mondhatjuk azt, a legszükségesebb kellékek megvoltak.

Egy pénteki napon költöztek, már délben az új lakásban volt minden. A szobában a fal mellett a heverő, közösen a kis asztal és ők a székeken foglaltak helyet. A szoba mégis üres volt, vízhangzott a beszédől.

- Most aztán elférünk! – szögezte le Zöldi Sándor feleségének. Piroska aprókat pislogott és késve válaszolt.

- Majd belakjuk! – mondta meggyőződéssel. – Veszünk bútorokat! Aztán jó lesz minden!

Ezzel látszatra megnyugtatták magukat és elkezdődött a falusi élet. Piroska tanított az iskolában, Sándor meg reggelente buszra ült és a közeli kisvárosba kapott munkát, ott dolgozott. A falusi élet nem járt nagy kiadásokkal, a városban jobban elforgácsolódott a pénzük. Erre egy idő után jöttek rá, elkezdtek takarékoskodni. Persze nem ment ez olyan egyszerűen, de mindig vettek valamit. Egyik alkalommal, egy nagy ruhásszekrényt, két kényelmes fotelt, meg az öreg heverő helyett két modernebb, kinyithatót. Hozzá egy ágynemű tartót. Ezt Pesten nézték ki egy bútoráruházban, ahonnan haza is szállították. Természetesen OTP kölcsönre. Mondta Sanyi, a részleteket, majd szépen kifizetjük havonta. Észre sem vesszük és már túl is vagyunk rajta.

Teltek a hónapok, jött a tél. Sajnos a fűtéssel sok gond volt, mert egy régi vaskályha volt csak a szobában. Fát vettek az erdészettől, azzal nem volt baj. A szomszéd, motoros fűrésszel egyik hétvégén fel is darabolta, Sanyi pedig szinte sporttolásból, felhasogatta és a fűskamrába szépen összerakta. Aztán szokták mondani, aki fával fűt, az kétszer melegszik.

Az itt töltött első év azonban kihozta azokat a rejtett hibákat, melyekkel az indulásnál nem számoltak. Ilyen volt ez a vaskályha esete is. Piroska, a Varsagi Pal nevezetű igazgató közvetítésével, tárgyalásokat folytatott az akkori helyi tanáccsal, annak elnökével, Kiss Mihállyal, hogy a lakást bizonyos fokig, jó lenne korszerűsíteni. Ebben beletartozott a vaskályha kiváltása egy cserépkályhával, melyet beépítenének a két szoba közös falába, hogy mindkét oldalon adja majd a meleget. Ez azért is lenne célszerű, mert a kömyéket körbe veszi az erdő, tehát van fa bőven. Igaz, hogy erdő mellett nem jó lakni, mert a kályhába sok fát kell hasogatni, de telenként ezt Sanyi kibírja. A tanáccsal a tárgyalások sokáig folytak, hiszen ez a tanács, mint a többi, a szegény tanácsok közé tartozott és az állami bugyelláris nem volt jól kitömve. Aztán megvalósult, igaz legalább fél évet kellett várni a kályhásra, de végül, mégis elkészült. De a gond nem jár egyedül, így felvetődött, hogy az egyik szobában, gombásodik a padló, azt is jó lenne kicserélni. Meg is ígérte Kiss Mihály elnök. Fájt a feje legalább egy hétig, mert valóban kicsi volt, hatalomban, pénzben is. Míg végül igent bökkentett rá. Biztosan többször átszámolta az elnöki kasszát, honnan csípjén le valamennyit, hogy erre is fussa. Azt azért hozzá tette, idő kérdése a megoldás, erre számítsanak. - Majd meglesz az a padló csere is. Addig takarják le valamivel, hogy ne látszódjon – mondta ötletszerűen a legegyszerűbb megoldást.

Telt, múlt az idő, Zöldi Sándor és felesége Piroska, jól érezték magukat a vidéki életben. Még nyúl húst is ettek, mert a Varsagi Pál, igazgató úr, foglalkozott házi nyulakkal.

Egyik alkalommal, a házaspár nagy elhatározásra jutott, már vagy öt évet töltöttek ebben a kis faluban, jó lenne világot is látni. Ez tetszett mindkettőjüknek, úti célként Opatiját, a régi nevén elhíresült elő kellő üdülőhelyet, Abbáziát vették célpontnak. Csupán az anyagiakkal volt gond, mert kellő mennyiségű tartalék ez idő alatt sem gyűlt össze..

Zöldi Sanyi már beleélte magát az utazásba és gondjait egy sörözés során elkotyogta Zoli barátjának. Zoli kapott az alkalmon és vázolta a járható utat.

- Megismertetek egy Mészáros nevű sráccal. Ő az OTP- ben kölcsön ügyekkel foglalkozik. Vidékre olyan kölcsönt támogatnak szívesen, amely a mezőgazdasággal függ össze, ilyen jellegűt. Az egyik haverom nyúltenyésztésre vett fel kölcsönt. Simán megkapta, erre te is benevezhetsz.

A presszóba két nap múlva megittak egy-egy felest, sörrel elkísérve a bizonyos OTP-s Mészárossal, aki bizonyosságot mutatott, hogy kaphat mezőgazdasági kölcsönt, csak el kell döntenie, mire kéri.

- Szántó földem nincs, de telek sincs, hogy legalább takarmány vásárlására kérhetnék kölcsönt – vázolta Zöldi Sanyi kissé elkeseredve, látva az esetleges kilátástalan helyzetet. Talán még Abbáziának is lóttek.

- Mostanában menő a nyúltenyésztés. Kell egy kis nyúl farmot létesíteni, ketrecekkel, fából. Pár anyanyulat vásárolni, meg egy kis táp és már indulhat is a tenyésztés. Fület kaszállatsz az országút padkáján – mondta összegzéseként a Mészáros nevű pénzügyi szakember.

Így már egyszerűnek tűnt, Zöldi Sanyi bele is vágott, már, mint a kölcsön igénylésébe. Annak rendje és módja szerint, folyósították a kölcsönt. Mikor felvette a pénzt, távozóban Mészáros még hozzá tette:

-Eredményes nyúltenyésztést. A kölcsönt arra költse, amire felvették, mert a felhasználást esetleg ellenőriztetjük.

Hát ezt nem kellett volna mondani, Zöldi Sanyi belebetegedett, ha rájönnek, hogy ő a feleségével Abbáziába utazott és a nyulak sehol sincsenek, ebből nagy baj lehet. Aggodalmát elmondta a haverjának, Zolinak, aki jót nevetett az egészen.

-Ha tudnád, hogy hányan vettek fel így kölcsönt, el sem hinnéd. Ne aggódj, a visszafizetés a lényeg, az otp-s srácnak ezt kellett mondania.

Nehezen belenyugodott, hogy talán nem lesz baj. Megnyugtatóként Piroska be is fizette az Abbáziai út részvételi díját. Aztán várták az indulást.

Az após úgy döntött, hogy Pesti, levegőtlen lakásából, egy-két hétre leutazik a lányához, amíg ők a Földközi tenger partján nyaralnak majd. Addig ő levegőzik a falusi környezetben és őrzi a házat viszonzásul.

Közben egyik nap meghozták a szoba padlójához, cseréjéhez beígért deszkákat. A folyósón rakták le, szépen egymásra illesztve a fenyő padlókat.

Rá két napra csöngettek és az ajtóban megjelent egy ősz hajú, táskás úriember és Zöldi Sándort kereste.

-Mezőgazdasági kölcsönt vett fel nyúl tenyésztésre. Azt jöttem ellenőrizni, hol tartanak az ügyben? Én az OTP megbízottja vagyok! – mondta és mutatta az igazolványát.

Az após nagyon meglepődött, mit mondjon most? Még szerencse, hogy a gyerekek tettek említést erről a „görbe” akcióról. Meg aztán megjárta ő már Szibériát is, úgy szokták mondani, nem most jött le a fálvédőről. Gyorsan kapcsolt és azt mondta:

-Említette a vejem, majd hazajön külföldről, nyúlketreceket akar csinálni – és a felhalmozott padlóra mutatott. Az ellenőr nézegette, forgatta papírjait. Csóválta a fejét. Befejezésül annyit mondott:

-Ebből, elég sok ketrec lesz, úgy látszik, nagyban akar vele foglalkozni! – összecsomagolt és elment.

Zöldi Sanyi és felesége, amikor megérkeztek a nyaralásból, a Földközi tengeri kalandokból, az após elmondása után, első útja Varsagi Pál igazgató úrhoz vezetett. Vett egy szép nagy nyulat, Piroska pedig főzött belőle egy nagy tál nyúlpaprikást és megünnepelték a nyúltenyésztés körüli bonyodalmakat, egy jó ízű falatozással.

KÖSZÖNTŐ

Horváth Ödön

Horváth Ödön, költő és műfordító. 1938-ban Budapesten születtem. Középiskoláimat az I István gimnáziumban végeztem. Továbbtanulásomra sajnos édesapám B-listázása miatt nem volt lehetőségem. Elvégeztem a kirakatrendező/dekoratőr szakképzést, és 1959 és 1972 között, mint kirakatrendező, az utolsó két évben pedig mint dekorációs osztályvezető dolgoztam. 1972-ben Hollandiába emigráltam, ahol a kezdeti nehézségek után sikerült továbbtanulnom és az Amszterdami Teológiai főiskolán 1981-ben hittanári diplomát szereztem. 1981-től püspöki kinevezéssel dolgoztam, mint lelki gondozó, egy katolikus kórházban. A kilencvenes évek elejétől a Salgótarjáni Népjóléti Központban tolmács voltam a magyar szupervizor képzés beindításánál. Ugyanakkor a szükséges tananyaghoz tartozó szakirodalmat is fordítottam. Holland és angol nyelvtudásomat felhasználva az évek során számos verset ültettem át magyarra.

Születési hely és idő: Budapest, 1938

Foglalkozás: Költő, műfordító

Művek:

Feljön a Fény (verseskötet, Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület 2015)

Más tájak felé (verseskötet, Napeledel könyvkiadó és Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület 2014)

'56 rekviem (verseskötet CD-vel, Rím kiadó, 2012)

Az örök idő nyomában (verseskötet, Napeledel kiadó 2011)

J. van Tooren, Haiku Az ifjú Hold (tanulmánykötet a japán haiku költészetéről, Napeledel kiadó, 2011)

Joan van Rooijen, Napeledel (az Élő Ételek szakácskönyve, Napeledel kiadó 2009) Léggömbről a táj (verseskötet, Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület, 2006)

Díjak: Váci Mihály díj, 2013 Spangár András díj, 2014

E-mail cím: napeledel@gmail.com

(A Magyar Írószövetség honlapjáról: www.iroszovetseg.hu)

Kerek nyolcvanadik születésnapja alkalmából (magamnak tett ígéret szerint kis életrajzi bemutatójával) szeretettel üdvözlöm lapunk állandó szerzőjét, s kívánok még sok szép verset az Istentől neki, s tőle nekünk! A Szerk.

HORVÁTH ÖDÖN

versei

Curriculum vitae

Koldus lettem. Forgalmas sarkon
kéregetek. Nyakamban karton
tábla. Rajta a szöveg: „Éhes
vagyok, segítsenek!” Jaj, rémes!

Megalázó, de nincs mit tennem:
már dél van, s még semmit sem ettem.
Élet-halál kérdése némi
pénzt szerezni, bár abból élni

higgyék el, maga a művészet!
Szívből gyűlölöm az egészet,
mert annyi pénzt még sosem kaptam,

hogyan egyszer végre jóllakhassam.
Többször van, mint ez a rossz nap ma:
üresen vigyorog a sapka.

Senki és Valaki

A Senki sehonnan se jön, semerre
se megy. Egyszerű oka van, mert Senki.
Ha Valaki volna, sem jutna messze;
nyomát kopókkal kezdenénk követni.

Ugyan loholna, mindent elkövetne,
hogyan estig minél távolabbra jusson;
ha lehetséges, egérutat nyerve,
a nagyváros felé vezető úton

elérhesse a külváros határát,
ahol az első elhagyatott házban
sikerülne búvóhelyre szert tenni:

betakaródná egy koszos ponyvával;
úgy próbálkozna láthatatlan lenni.
Ám hiába, kutyáink megtalálnák.

Holdárnyékban

A Hold árnyéka kötés a szemedre;
így nem láthatod a szörny milyen undok,
s azt sem: váratlanul éppen lehullott
homokórán az utolsó szemcse.

A múlt eltűnt, a mának nincs értelme,
a jövő ragacsos semmiben cuppog.
Ha majd a végső akadályt átugrod,
jösz rá: minden másképpen is lehetne.

Másképpen! Gyorsabban, reményt keltőbben,
mint amikor bodor bárányfelhőkben
gyönyörködünk és lelkünk felélénkül,

s minden félelem s kételkedés nélkül
ledobjuk magunkról vakhitünk jármát,
hadd érhük el szentjeink tisztaságát.

Nincsen remény

Egyre mélyebbre süllyedek a sárba.
Búzló szintje már ajkam alsó szélét
is elérte. Nem létező csodára
volna szükség, másképp a sűrű lé még

a sötét beállta előtt eléri
orromat. Akkor nincs többé menekvés!
Úgy járok, mint tavaly májusban Gréti:
szegény megfulladt. Most engem ijeszt és

fenyeget a mocsok. Ha épp időre
nem jön segítség, nem menekülök meg.
De hogyan bízhatnék szabadulásban?

Esélyem mindent eldöntően köd lett.
A borzalmat benyelve, felbőfögve
alámerülök a dögszagú árban.

M. Nagy László fotója

EGRY ARTÚR

SÓVÁRGÁS

mély magánya, vágy.
vízzel megtöltött pohár,
szomjas asztalon

(Budapest 2005)

" a tekintet szívet szaggató" M. Nagy László fotója

CSÁKY KÁROLY

Remény kötőszóval

És megtépázva
is úgy tenni,
mintha
semmi sem történt
volna.

És roppant
teher alatt
is elhinni,
hogy ez még
nem a gerincroppanás..

És szisszenni
csak,
ha ordítani
kellene.

És elmondani
újra,
hogy minden próbatétel
javunkra válhat,
a fájdalom
megválthat
minket.

2018.október 6.

hol szeretet van / a lélek minden zugában / ott szeretet van

Vers, fotó M. Nagy László

ELBERT ANITA**Halálharang**

Halad az erómű, halál ad neki gátat, ömlik a vörös tenger iszapos pakolással. Nyomában minden megolvad, s kiéget embert, állatot mind egy szálig. Mintha halált kaszálna haláltáborban nyugvó, üszkös tekintete a mának, ömlik a vörös iszap, akár a vér, ha egyszer megfognám habját mérges útjának, hajh, de boldog lennék. A hagyományt nyom nélkül hagyom, nem pengetek már érte húrt, harang nem szól már halk hallgatóságnak, csak a hangadóknak. A hajnal kinyújtja fénykezeit, vöröslik tőle a fényhatár, ez mégsem éget, csak nyugovóra int, s energiát ad. Elhajlik kezemben a pálca, mert nem uralkodni jöttem erre a világra. S a halkulás szülötteként a csendet remélem hallhatatlannak. Kánaánban sem volt oly szép az élet, mint itt, ahol vagyok, mert a szépség nem helyhez igazítandó, hanem az emberi szívekhez. Minden szép, amire szeretettel nézünk. S ilyenkor még a csúnya is megszépül. Mindent vöröslő iszap borít, ami önmagában csúnya, ám szeretettel még ez is megszépül. A tímfoldes Magyarország rögein sétál a szerencsétlenség, de van még erő talpraállni benne, mert halálhörgést követ majd nevetés, s a halandzsa beszédek helyett lélekre kell hatni, emberek! A horgonyt kidobtam. Egy szó elindíthatja a lavinát, mely bátorsággal megszerzett tudást feltételez. Mindig a hajtást nehéz megfogni, mely kicsúszik az ember kezéből, a gyökeret kiszedni már könnyebb. A legtöbb állam ezt teszi, alapjában bontja fel a kapcsolatait a szegény emberekkel, holott ha csak a hajtást törné le, még élhetne az ember. Korábban máglyára küldték az embereket, ma egy új intézmény áll fenn, a munkanélküliség. Harsonát hallok, itt a vég...

...kél a hajnali nevetés. Hallójáratomba gyűjtök tücskét, békát, bogarat, ne halljam a külvilág zaját. Halászbárka nevű szót húztam ki a pakliból, emlékeztem arra, hogy mennyi halat fogtak ki ódon halászok. Magam is halakat fogok ki a szövegemből, szavakat, melyek hol hörögnek, hol újjászületnek bennem. Deres halántékon egy hajszál kilógott a többi közül, bekunkorodott, s egy háromszögbe rendezte el magát. Halódik a világ. Halotti maszkot viselnek az emberek, rizsporosat, ugyanis mindenki magában hordja saját halálát. Nyögnek a halvaszületettek, hidat tartanak ők szó és gondolat között. Ők kis angyalkák, kik azért fogannak meg, hogy meghalhassanak. Különös értékelése a teremtésnek. A karma rengeteg formát ölthet. Meg kell őrizni ugyanis az egyensúlyt test, lélek és szellem között. Hajdanán homokórával mérték a párbajok idejét, s mikor a homok kicsordult, ádáz küzdelmet folytattak. A haldoklás művészete a homokóra. Az idő a halál. Amikor megtanul az ember időnélküliségben élni, rájön, hogy létezik egy másik világ, és a párhuzamos dimenziók. El sem tudja képzelni az ember, hogy az univerzum végtelen. Most hatvan–hetven évig él az ember, ám néhány évszázad múltán már csak tíz éves koráig. És ez nem lehetetlenség, ugyanis pár ezer évvel ezelőtt nyolcszáz évig éltek az emberek. Ma már szinte hihetetlen ez a nyolcszáz év, holott egyes dimenziókban akár több ezer éves is lehet az ember. Sokan magukra is használni tudják az alkímiát, így életidejük a mai világban is négyszáz év, mint azt Saint–Germain grófnál is látnivaló. A lényeg sosem az idő mennyisége, hanem annak minősége. Sokan nyolcvan évesen hunynak el, mégsem tanultak semmi spirituálisat a világban. S csak haláluk után döbbennek arra rá, hogy az idejövételük oka a tanulás és a tanítás. Másnak elég huszönöt év, s mindent megtett, amiért jött. Előre nincs megtervezve az élet, mindent az ember alakít. Zúgnak a harangok...

...halálos ütés érte a koponyát. S kiszállt belőle a hang, az utolsó. Ennek hanglejtése egészen más, fenségesebb, mint akármelyik szó kiejtése. Haláltáncot járnak a csontvázak, ide–oda dülöngélnak, ropognak végtagjaik. Sokan még csontvázként is bitorolni akarják az anyagi javakat. Harmat hullott le a koporsókra. A haláltáborokban tömegsírok jelzik a hollóidőt. Mint a hajóhinta, olyan a világ, egyik elem szorítani akarja a másikat, s itt minden determinált. A hold halk mosolyát még lebecsátja a földre, majd vöröslő fénnel elbúcsúzott a mindenkori téridőtől. Hallgat odabenn a hang, már nem gondol ember semmire, csak lakozik a létben. Az illúzióktól megszabadult. Hálától könnyes szemekkel áll az ember Isten elé, s naponta megannyiszor áldja a nevét. A halálhó lehullott. Embertömegek választják az elmenetelt. A tömeg pusztul. A minőség marad. Hamvakban porlad a barátság, eltűnt a bizalom, atomizálódott az emberiség. De a halálharang ott marad a határon, s hirdeti, arany betűkkel közeleg az utolsó csönd, melyet átszőn a sors üzenete, iszkol benne szenvedés, az életben, megszólaltatásában, hanggá alakítva a világot.

családi fészkek / hol vannak az unokák / kikre mama vár

Vers, fotó M. Nagy László

VÉGH TAMÁS

versei

Takarásban III.

„A gonosz győzelméhez épp csak annyi kell,
hogy a jók ne tegyenek semmit.”

/Edmund Burke/

I.

A csönd égővein túl, hűlt parázs a reggel.
Omló álmok romjai alól tápáskodik fel
az ember, s feje felett hullámzó tenger
minden frontátvonulás, s a hőmérséklet
ingázik, mint egykor a gyári munkás.
Beteget, s egészségest, a sorscipeléshez,
hosszútűréshez idomultakat is megvisel,
aki szenvedve bár, de sorsának mindig vidám
csúfneveket adott. Körötte nyáladzik harsányan,
s rontást tervez s kivitelez fedezetten az érdek,
jeleiket mutatják makacsul a tények, s a hírek
szervezett káoszról regélnek különös meséket.
Nem mozdul, arcizma se, fülbotja se rezzen,
mert megszokta, hogy valahogy, akár így is,
akár úgy is, *mindenáron* is, de élni *itt* kell.
Ám az, *ami* megtartott eddig minden életet
az most önmagát veszti, emészti egészen el.
Hitetlen kétely leng át sokat látott népeden,
a hazugság, mint hegyorom ül a lelkeken.
Segíts Uram, mondd, mit tegyünk *együtt Veled*,
hogy újjá szülessen, Neked szentelt nemzeted?

II.

Együtt növekszik évezredek óta konkoly és búza,
összevegyül, nemes, nemtelen, sallangos és tiszta.
Ártatlan küzd reménykedve, jóság-karanténba zártan,
míg az öncsonkító világ fertőző, szirénázó tébolyát,

az arcába hányja. Amit vetett eddig, azt most learatja,
s még büszke is arra, hogy mindezt így összerakta,
s kiürült templomok tornyában emlékharangot kondíta
hátramaradottakért az esti szél. Útfélre hullt magvak
sötéten virulnak vulkáni-nyárban. Fesztivál örületben,
folytonos farsangi tombolásban porzik szanaszét a lét.
S a legyöngült lelkeket, szekta-zsoltár gyúrja tömeggé
egybe, s mint frontokon az ideggázok, ömlik a szellem,
s jönnek, úgy ahogy megmondtad előre, a *Nevedben*,
És sokan hisznek nekik, hisz oly szépen beszélnek.
Mi, hátulmaradtak, e végső, elközelgett időben
csak Benned bízhatunk, mint eleink, eleitől fogva.
Segíts *Uram Jézus, mondd meg, mit tegyünk,*
Hogy újjá lehessünk, együtt Veled egyetemben?

2015-2017

Homage

*„Akárha lent, akárha fönt,
A szegényé csupán a csönd.
A köd, a csönd sosem ragyog.
Én már ködből, csöndből vagyok.”*
/József Attila/

Homokszemek szunnyadó vason,
láncszemek, lehegesztett sebek,
hóba fült töredék-rengetegek.
Készülődő számvetésedben a rend,
a fegyelem járókeretéből int nemet.
Az ige sem józanít, az sem madár,
aki az égen jár: kékkörmű Káin,
zöldhajú Ábel. A gyöngyöző időben,
sárguló kéziratkötegeken didergő
ezüsthajú, csak az a fiú, hófehérben,
csak ő bujdosik lehorgadt szívvel,
míg leteríti a hamari halál.

2017-02-27

SZÉKÁCS LÁSZLÓ*versei***Foszlások a küszöbökön**

morzsák, ázott képkeretek, tört üvegszikrák,
sarkam forgatom, minden súlyommal, gyerek,
szimat a levegőből, ... talán még sincs
elég sötét, a Nap még visszakíváncsiskodik,
fasorok közé illő porfelhők, halódó dübörgés

egy fenét, azért nem csikorog talpam-sarkam
alatt a hó, mert nincs, ... tél, ... nincs ... a tél,
kulináris spenót böffenetek, spriccek a falakon,
tele csillaggal az égbolt, kocsmák pislognak
végtelenné, vázlatok pillantásai,
a nincs ... valóság

avas hegye, avas szalonna a bakancsra, múltfoltokra,
sötét kapu sokszorozza a bódulást, tilolt rostok
üszkeiből újjá fohászkodott kápolna,
... és a budai hegyek, ... sóvirágos minden cipő,
a rákent zsír próbája a hólé, hólé, ... ollé a szarvakon,
... menzai báméskodás, vizsgák, és csak hahó

már az is elmúlt, a síelés is tréfa, rágondolni is,
az egyetem is csak teszi-veszi a rég cókómókjait,
a világot emeli felsőfokra, pléhkeresztekre,
a vízből egy svédcsavar, egy dopler,
és viktóriázás levegőért, ... vagy a miért,
... mit kellene tenni, mit, hogy csikorcsokorogjon
elő a mimika a napcserezett árkok ráncfrontjaiból

nosztalgia, elégia, az őszök igaza is csak sugárzás,
de már annak sincs amplitudója, frekvenciája,
a buszmegálló is elvándorolt, magától, utasok után,
és csak a hajdani futamok versengnek
tapsok majdani visszhangjaiért, a falakról
mállani rideg nyomokká, egy szál őszi rózsán

hologramok, polarizált nyalábok piszkálódnak,
... és csak bujongott a szerelem, örvemről kurrogva,
tollam dísz, és dalok szárnya az idő sorai közé,
mögöttem harangok választják le az emlékeket,
kottafejek fonadékai, hallomásokká kereteznek

lugas-szavak kövülnek, pusztai babák susogásai,
protonjaim sárkányzsinórokra fűzik elektronjaim,
ahogy haladok és terjedek nyomaim előtt,
önmagamba, talán idővé, mérhetetlen,
át, és át, és vissza, ... újabb küszöbök felé,
... csoszogok, ... sodor a szél

Depi vagy szabad

miért a depi ... miért ... miért
ha szólsz látsz hallasz
és körmöd naponta rághatod

miért is hamvad paraszad
ha körmöd tépik ... majd
s magadtól végleg beomlasz

miért fáj, ha üldöznek
ha foszlott-üres lett tegnapod
ha ködbe töttyölték holnapod

miért borulsz dohogsz ... vigyorogj
gödröddé dübörög nyomorod
söpörd bele széthullott egod

miért miért miért ...
ha a depi a szabad és ez a globál
engedik nézz fel szagolhatod ibolyád

FETYKÓ JUDIT

Misé

Darabokban hull a máz, a festett szentség lepereg,
feléget, kiürít a láz, mi hit nélkül csak máz lehet
Hozsannázó szájak nyílnak, s belül vad, üres gyűlölet,
egyszerre egyet sosem akarnak, a lelkük üres, a hely csupán keret
Faoltár, arany, kék, fehér, halkan serceg a gyertyaláng,
a hozsánna az egekig nem ér, pereg a máz, a hit, s kialszik a láng.

Ez akkor tört le / mikor kocsmás uramat / jól fejbe vágtam

Vers, fotó M. Nagy László

PRIBOJSZKY MÁTYÁS

A “BOSZORKÁNY” IV. RÉSZ

8. FEJEZET

Tóth Ágnes csak részben mondott igazat, amikor megadta a címet. Valóban oda igyekezett, de nem a Klinikára, hanem az igazgató-főorvos, dr. Sólyom Emil lakására, ahol házitanítói állást vállalt. Dr. Sólyom idős ember volt, túl a hetvenen. Fiatal felesége egy évvel korábban halt meg, két árvát hagyott maga után, két enyhén értelmi fogyatékos iker kislányt. Melléjük keresett megbízható nevelőt és egy orvos barátja ajánlotta a hajdani paciensét.

– Kipihente magát? – kérdezte a vele szemközt helyet foglaló lánytól. A dolgozószobában ültek, előttük kávéscsésze, a főorvos kezében meggyújtatlan cigaretta.

– Igen, nagyon kényelmes a szoba.

– Azt hittem, hogy csak reggel fog érkezni.

– Úgy is volt, de valami közbejött és nem akartam az éjszakát a Keleti pályaudvaron tölteni. Elnézést kérek, ha gondot okoztam volna.

– Szó sincs róla, nem okozott semmiféle gondot. Jó ötlet volt előre ideszólni telefonon. Majd mondja meg, mennyibe került a taxi, odaadom a viteldíjat. Különben is megszoktam, hogy éjszaka kirángatnak az ágyamból. Ha nem túlságosan fáradt, szeretném kissé közelebről megismerni. Néhány kérdést tennék fel.

– Ez magától értetődik – mondta Ágnes és belekortyolt a kávéjába.

– Nyugodtan gyújtson rá...

– Köszönöm szépen, nem élek vele. Még soha nem volt cigaretta a számban.

– Amint látja – nevetett savanyúan dr. Sólyom –, én is csak forgatom, szorgolgom. Le akarok szokni, de nem könnyű. Esetleg önthetek valami italt? Mit szokott inni? Konyak, vodka, netán valami könnyű vörös bor? Akad itt mindenféle.

Ágnes elmosolyodott.

– Feltételezem, ez is része a megismerésnek. Ne fáradjon, főorvos úr, egyszerűbb, ha kijelentem: sohasem iszom alkoholt, nem dohányzom, nincs semmilyen káros szenvedélyem.

Dr. Sólyom elnevette magát.

– Ennek igazán örülök, nem is gondolja, mennyire, de erről majd később. Úgy tudom, ön özvegy. A világért sem akarnék a magánéletében vajakálni, de talán nem sértődik meg, ha megjegyzem: ön fiatal, intelligens, vonzó külsejű nő, joga volna elvárni az élettől bizonyos dolgokat.

– Ha arra utal, hogy van-e udvarlóm, aki hozzám járna, azt kell mondanom, hogy nincs. De nem akarok inkorrekt lenni a legelső beszélgetésünkön. Idejövet a taxisofőrben leánykorom nagy ideálját ismertem fel. Regénybe illő véletlen, hogy éppen az ő kocsijába szálltam be. Nem biztos, de nem is zárható ki, hogy néha felhív telefonon, esetleg meglátogat. Egyébként megnyugtathatom, nős ember.

Dr. Sólyom tünődve nézte a lány arcát és arra gondolt: őszinte a tekintete, lehet neki hinni. Hosszúpályafutás során mélyreható emberismeretre tett szert, és a fiatal nő első látásra határozottan jó benyomást tett rá. Tovább kérdezett.

– A barátom nagy rokonszenvvel ajánlotta önt. Milyen képzettsége van?

– Magyar-földrajz szakos tanár vagyok, mellette elvégeztem a gyógypedagógiai főiskolát, két éve diplomáztam, de az iskola, ahol dolgoztam, megszűnt, összevonták egy másikkal. A fele tantestületet elküldték, az én speciális osztályomat egyszerűen leírták, a gyerekeket szétosztották különböző egyéb iskolákba. A városhoz, ahol éltem, semmi nem köt. Örültem a lehetőségnek, a lehető legjobbkor érkezett ez az ajánlat, a megtakarított pénzem végénél jártam.

- Tagja valamilyen politikai szervezetnek?
- Nem, nem is voltam soha, és nincs is szándékomban.
- Nagyszerű – nyugtázta dr. Sólyom. – Utolsó kérdés: vallásos?
- Amennyiben a vallásosság alatt azt értjük, hogy hiszek-e Istenben, akkor a válaszom: igen. De nem szoktam naponként templomba járni. Hogy úgy mondjam, a lelkemben élem meg a hitemet.
- Hm. Ez szép felelet volt, asszonyom... ööö... megengedi, hogy Ágnesnek szólítsam?
- Kérni akartam rá.
- Köszönöm. Egészséges?
- Ágnes néhány papírlapot vett elő a retiküljéből.
- Parancsoljon. Teljes kivizsgálást végeztettem. Ez többet mond önnek, mint az én szavam.
- Dr. Sólyom belemélyedt a leletek áttanulmányozásába, majd elégedetten dőlt hátra.
- Gratulálok! Maga egyszer már újjászületett, amint itt olvasom. Akkor beszéljünk a fizetéséről.
- A levélben írottakkal elégedett vagyok.
- Óh, fogjuk fel úgy, hogy az nem volt több, mint tárgyalási alap. A személyes találkozás sokkal meghatározóbb. Arra gondoltam, hogy a teljes ellátásán kívül felajánlok önnek havi ötvenezer forintot, nettóban, azonkívül az összes járulékot én állom, hiszen ez főállása lesz magának. Kezdetként elegendőnek találja ezt az összeget?
- Messzemenően! – pirult el örömeiben Ágnes. – A főorvos úr igazán nagylelkű.
- Csak ne tegyen könnyelmű kijelentéseket. Háklis, zsörtölődő öregúr vagyok, sokat fogunk veszekedni. A gyerekeket holnap délután hozzák haza, egy ismerős vidéki családnál voltak elhelyezve, olyan... Mindenképpen szeretném, ha a megérkezésükkor maga fogadná őket. Természetesen én is ott leszek. Amint írtam a levelemben, jelenleg az általános iskola második osztályát fejezték be, holott életkoruk szerint már negyedikeseknek kellene lenniük. Nem lesz könnyű dolga...
- Nagyon kíváncsi vagyok a leendő kis tanítványaimra. Mégis, ha lehet, arra kérem önt, ne mondjon róluk előre semmit, szeretném az első találkozást befolyásmentesen átélni.
- Nagyszerű, egyetérték. Kedves Ágnes, azt hiszem, remekül kijövünk egymással. Tessék, átadok önnek harmincezer forintot, hátha szüksége van valamire. Ezt nem számítjuk be a fizetésébe.
- Van pénzem...
- Nem baj, csak tegye el nyugodtan. Új hely, új környezet... sosem lehet tudni, mi adódik. Köszönöm a türelmét, úgy gondolom, mindenről szót ejtettünk, ami pillanatnyilag fontos lehet. Van valami, amiről még nem beszéltünk, s ami az ön számára lényegbevágó?
- Ágnes lehajtott fejjel, ajkát csücsörítve töprengett. Mit is mondhatna? Gábor? Isten tudja.
- Azt hiszem, nincs...
- Bizonytalanul válaszolt. Elfelejtí, hogy orvossal áll szemben?
- Igaz – nevette el magát Ágnes. – Említettem, hogy az ismerősöm, a taxisofőr, esetleg felhív...
- Vagy időnként meglátogatja – szól közbe dr. Sólyom. – Nincs ellene kifogásom. Ön intelligens nő, nyilván tudja, mire lennének érzékeny.
- Természetesen. Nem kell tartania semmitől. De azért jólesik, hogy ilyen megértő.
- A feleségemről miért nem kérdezett?
- Zólyomi doktor elmondta, hogy... hogy... Úgy vélem, ez nem tartozik rám.
- Nagyon tapintatos. Vilma rákban halt meg.
- Az én férjem is...
- Részvétem. Csakhogy a feleségemet valójában kábítószer túladagolás vitte el.
- Óh!... ezt nem tudtam.
- Sajnos, én is csak a boncolás után értesültem róla, és ez mindenképpen rossz fényt vet rám. Vilma fiatal volt, én meg elvakultan szerelmes, ahogyan csak egy idős ember képes fellángolni. Fogalmam sem volt arról, hogy már korábban... szóval átesett több sikertelen elvonókúrán. Aztán felbukkant a régi társasága. Először egy barátnő, aztán még egy... és minden folytatódott, anélkül, hogy nekem a leghalványabb sejtésem lett volna róla. Az én környezetemben nem volt nehéz hozzájutni bizonyos szerekekhez, s ők éltek is az alkalommal. Nagy hibát követtem el. Először akkor derült ki minden, amikor terhes lett, de akkor már

késő volt... Újabb elvonókúra... Időközben a rák súlyosbodott, a vége felé iszonyú kínjai voltak, valószínűleg a fájdalmain akart enyhíteni és a barátok segítettek... nehéz erről beszélni. A gyerekek születési rendellenessége is feltehetőleg ezzel hozható összefüggésbe, de ez nem bizonyított, s még az sem lehetetlen, hogy helyrehozható. Ezt mindenképpen tisztáznunk kellett, azt akartam, hogy tőlem tudja meg az igazságot. Van valami hozzáfűzni valója?

– Nincs. Megrendített, amit hallottam, de nem riaszt el a feladattól, ellenkezőleg.

– Erre számítottam. Nos – állt fel dr. Sólyom, ráncos arca most még idősebbnek mutatta –, érezze itthon magát, kedves Ágnes. Mától kezdve ön, mint a gyerekek házitanítója, családtagnak tekintem.

– Köszönöm, főorvos úr. Igyekszem méltó lenni a bizalmára. Jó éjszakát!

9. FEJEZET

Szabó Gábor leállította az autót, de még semmi kedve nem volt felmenni a lakásba. Este tíz óra volt, a lakótelep ilyenkor már kihalt, sehol egy lélek, és Gábor úgy érezte, a csönd most nagyon jót tesz neki. Felnézve látta, hogy ég náluk a villany, a nyitott ablakon kiszűrődött a zene, Klári alakja és még két női árny suhant át a fényben. Szóval megint vendégei vannak. Egyéb se hiányzik most, gondolta keserű szájjal, mint belecsöppenni egy idegen, sosem látott társaságba. Érdekes, hogy mostanában milyen sokan megfordulnak Klári körül, csupa ismeretlen nő, úgy látszik, a barátok mellőzve vannak, vagy ügyesebben titkolja. De rögtön egy férfiárny is megjelent, majd még egy... Csak legyintett.

Leült a ház előtti padra és állát tenyerébe fektetve, tűnődve meredt maga elé.

Nem vette észre, hogy a második emeleten egy nő hajol ki az ablakon, és őt nézi. Gábor tudomást se vett róla. Hátradőlt, a vállait ropogtatta, fáradt szeméit dörgölte. Jó volt egyedül lenni. Reggel nyolckor indult el, sok fuvarja akadt, elég ahhoz, hogy elrontsa az egész napját. S mintha ugratni akarná a sors, legtöbb utasa a Svábhegyre vitette magát: Bükkös út, Csillagvölgyi út, Gereben utca, Béla király út... Ott tekergett Ágnes közelében, de nem volt bátorsága megállni, vagy legalább egy telefonhívást megkockáztatni. Kétszer is elhajtott a klinika előtt, lassan, figyelve, hátha véletlenül megpillantja, de mindkét alkalommal leintették, kénytelen volt visszahajtani a pesti oldalra.

Vajon mi van vele? – rágta az ajkát. – Sikert-e beilleszkesznie a kórház munkarendjébe?

Egy hét telt el a találkozásuk óta és még mindig képtelen volt rászánia magát, hogy felhívja. Mít mondhatna neki? Itt vagyok, megjöttem... és? Aztán mi lesz? Hazudni nem fog, és Ágnes annál százszorta fontosabb, kedvesebb, semhogy hitegesse, vagy bujkálásra kényszerítse.

De holnap...! Igen, lesz, ami lesz, megteszi. Miért is ne? Nyilván nem lesz ellenére, ha megkérdezi tőle, hogy van, milyen a munkája, mennyire elégedett a környezetével, az új kollégákkal, hogyan boldogul a betegekkel. Ha igazat mondtak a szeméi, a keze simogatása, akkor örülni fog. Hiszen azt suttozta, hogy még mindig szereti... Létezhetik ilyen csoda ennyi év után? Ki tudja a választ?

És Klári? Rég el kellett volna válniuk! Ha nincs ez az átkozott lakás, az egyedüli, ami még összeköti őket, már rég faképnél hagyja. Albérlet? Isten őrizz! Hogy úgy járjon ő is, mint azok az ismerősök, akik egy rosszul elrendezett válás után az aluljáróban kötöttek ki? Azért azt mégsem, elvégre nem örült meg. Menjen ő a szeretőivel...!

Elöntötte a düh: nem érdemli meg, hogy törődjék vele! Ha akkor nem hazudja, hogy terhes, sosem kéri meg a kezét.

Egyszerre nagyon idegennek, visszataszítónak látta a feleségét, aki iránt csak megvetést és undort érzett, semmi mást. Elég volt rágondolni, beleborzongott, hogy hamarosan egy ágyban kell feküdnie vele. Klári szokásosan hozzádörgölődzik, felkínálozik, ő meg kényszeredetten úgy tesz, mintha örülne neki... Na, azt már nem! Soha többé! Ott vannak neki a mulatozó haverjai...

– Ábrándozunk, Szabó úr, ábrándozunk?

A férfi úgy pördült meg, mintha puskát sütöttek volna el a füle mellett. A pislákoló lámpafényben először meg se ismerte a nőt, aki mögötte állt, csak valamiféle köszönésként tudott kinyögni.

– Úgy ül itt, mint egy kisdíák, aki a szerelméről álmodozik. – folytatta a nő és kérdés nélkül leült Gábor mellé.

Gábor most jött rá, hogy Lakatosné az, Rózsika, a második emeletről. A pokolba kívánta, de nem akart udvariatlan lenni vele, így hát arrébb húzódott.

– Elfáradtam, jól esik a pihenés, a csend – válaszolta szűkszavúan.

– S közben azon gondolkozott, hogy érdemes-e felmennie a lakásba, vagy várja meg, amíg a vendégek elmennek. Igaz?

– Igaz – felelte meglepődve Gábor. – Hogyan találta ki?

– Már vagy fél órája figyelem magát. Ne haragudjon, nem akarok a terhére lenni, de éppen kinéztem az ablakon, s láttam, amint lezárja a kocsit, aztán, mint minden este az utóbbi egy héten, leül ide és merengve nézi a holdvilágot. Igen, így megy ez napok óta. Csak nem történt valami baj?

– Ugyan már, mi történhetne? – kérdezett vissza ideges nevetéssel a férfi. – Egész nap szívom a bűdös füstgázt a városban, majd megfulladok. Nincs abban semmi rendkívüli, ha kicsit levegőzők.

– Hát persze, hogy nincs – hagyta rá Rózsi. Egy autó húzott el mellettük, a reflektor fénye rávilágított a férfi agyongyötört arcára. Rózsi látta, mennyire szürke, tele keserű vonásokkal. – Nincs bizony, különösen, ha a gondolataival olyan tájakra kalandozik, ahová szeretne eljutni. S maga nagyon szeretne e pillanatban máshol lenni.

– Honnan az ördögből veszi ezt? – nézett rá meglepődve a férfi. – Micsoda maga, gondolatolvasó?

– Rosszabb – nevetett Rózsi. – Nem hallotta, miket beszélnek rólam a szomszédok?

– Miért, mit beszélnek? Tudja, hogy keveset vagyok itthon.

– Hát azt, hogy “boszorkány” vagyok, aki képes megjósolni előre mások halálát. Amióta szegény Magdit elütötte a teherautó, én lettem a környék réme.

Gábornak beugrott valami kósza emlék. Klári beszélt róla, de elengedte a füle mellett, mert ostobaságnak tartotta. Most azonban jobban megnézte magának a csöndesen, gunyorosan mosolygó nőt.

– És valóban tud jósolni?

– Mindenesetre, néhányan azt hiszik rólam. Próbálja ki.

– Bolondság... – nevetett Szabó, de a kíváncsisága győzött. – Jó, rendben van, akkor mondja meg, mit fogok holnap tenni. Persze, ne a munkámról beszéljen, azt én is tudom.

– Holnap? – Rózsi úgy tett, mintha erősen koncentrálna. – Maga, Szabó úr, holnap felkeresi azt a nőt, akibe szerelmes. Emiatt marcangolja magát pontosan egy hete, de nem tudott, vagy nem mert dönteni. Nos, itt az ideje, hogy megtegye azt, ami előbb-utóbb úgymint bekövetkezik. Elkerülhetetlen.

Szabónak hűledezve meredt az asszonyra.

– Maga tud Ágnesről?

– Tehát Ágnesnek hívják. Szép neve van.

– Ne térjen ki a válasz elől. Klári bízta meg, hogy kémkedjen utánam?

Rózsi halkán kuncogott.

– Ha tudná, mekkora szamárságot mondott, maga is nevetne. Én nem tudtam az égvilágon semmit. Maga ejtette ki az imént hölgy nevét.

– Akkor honnan veszi, hogy holnap találkozom vele?

– Egy szóval sem állítottam, hogy találkozni fognak. Csak annyit mondtam, hogy felkeresi. Ez nem ugyanaz. Még az is lehet, hogy szóba sem fog állni magával, mert túl sokáig várakoztatta.

– Elképesztő, amit mond. És mire alapozza mindezt?

– Elárulom a titkomat, Szabó úr, nehogy maga is “boszorkány”-nak higgyen. Tudja, mindig későn fekszem le, félek az álmoktól, szeretek sokáig ácsorogni az alaknál és nézni, hogyan vonulnak a felhők. Nevezhetnének véletlennek is, hogy rendszeresen látom magát hazaérkezni. Már szinte minden mozdulatát kitanultam. Megáll a ház előtt, füttyörszik, lezárja a kocsit, sietve nyitja a kaput, s már nincs is sehol. Egy ideje azonban minden megváltozott. Ül a volán mögött, nem tudom, hogy alszik-e, vagy csak gondolkodik, feje a kormánykeréken, aztán amikor végre nagy keservesen kiszáll, úgy sóhajtozik, hogy felhallatszik a második emeletig, vagyis oda, ahol én állok a nyitott ablak mögött. Mit jelenthet ez? Vagy anyagi problémái vannak, vagy lelki. Ahogy elnézem magát, én az utóbbira tippelök. Tudom, hogy jól keres, anyagi gondjaik nincsenek.

Tehát maradnak a lelkiek. A viláért sem akarok rosszat mondani a feleségére, de nem úgy néznek ki, mint a földkerekség legideálisabb házaspárja. Mit szól a logikámhoz?

– Maga tényleg varázsló – mondta döbbenetén Gábor. – De azt ne várja, hogy kitárulkozzak.

– Dehogyan várom, isten ments, semmi közöm a magánéletemhez. Azért egy tanácsot elfogadna tőlem?

– Tessék. Ha úgy gondolja, akár kettőt is.

– Csak egyet, kedves szomszéd, csakis egyetlen egyet, de azt jól jegyezze meg. Senki sem ronthatja el büntetlenül kétszer az életét. Az első tévedést még helyre lehet hozni, a másodikat már nem, vagy nagyon nehezen. Magának most itt a nagy lehetőség. Ragadja meg, amíg nem késő. Ne legyen gyáva! Maga különbet érdemel, mint... Na jó, elégedjen meg ennyivel, így is túlságosan messzire mentem – fejezte be váratlanul Rózsi, s már állt is fel. - Jó éjszakát, Szabó úr!

Gábor egyedül maradván, úgy ült tovább, mint akit fejbe kólintottak. Képtelen volt mozdulni, a nő szavai megbénították. Szégyenkezve ismerte el, hogy az asszony súlyos igazságokat vágott a fejéhez. Igenis, gyáva és megalkuvó, struccmódjára homokba dugta a fejét, mert nem akart, nem mert látni-hallani, félt a valóságtól. Bár gyanújáról sosem bizonyosodott meg, ezernyi apró jel mutatott arra, hogy a felesége csalja őt, a keresetét hiábavalóságokra fecsérli. Minek az a rengeteg kencefice, ami ott áll halomszámra a fürdőszobában, és Klári ágya mellett? Hiszen még társaságba sem járnak, pontosabban csak ő nem jár, Klári annál többet lófrál a barátnőivel...

Barátnőivel? – hasított agyába a kérdés. Megnézné egyszer kik azok a nők! Mert őelőtte sosem mutatkoznak, egyet sem ismer közülük. Minden hónapban új ruha... minek? Hová veszi fel azt a sok göncöt? Bőrszoknya, magas talpú cipő, hetente festetett vörös haj, tisztára úgy néz ki, mint valami...

Felsőhajtott. Nem akarta végiggondolni se a szót, de a lelkét belülről tovább égette.

Az utca végén egy járókelő bukkant fel. Gábor gyorsan készülődni kezdett, de már elkésett, Ridegné odaért és csábosan rámosolygott a férfitra.

– Mi van, Gáborka, fél hazamenni? Vagy rám vár? Maga kis hamis!

– Csókolom, Évike. Az imént érkeztem, még el kellett rendeznem valamit a csomagtartóban. Éppen indulni akartam.

– Nem hiszem egy szavát sem, maga füllent, Gáborka. Egy órával ezelőtt láttam befordulni a sarkon. Maga persze nem vett észre engem, igaz, én sem álltam ki az út közepére, hogy meglásson a barátommal. Azóta itt ül, láttam nagyon jól. Valakivel beszélgetett, de nem Klárral, arra mérget veszek, mert ahogy elnézem, odafenn még javában áll a bál.

– Rózsikával váltottunk néhány szót.

– Azzal a bűbájoskodó boszorkánnyal? Jaj, nem szabad, Gáborka! Az istenért, vigyázzon azzal a nővel! Maga nem tudja, miféle veszedelmes perszóna az.

– Tényleg nem tudom. Mindenesetre, nekem nem tűnt annak. Kedves, intelligens...

– Hát persze, maguk férfiak se látnak, se hallanak, ha egy szoknyát éreznek a közelben.

– Ne haragudjon, Évike, hullafáradt vagyok. Jó éjszakát.

– Jó éjszakát, Gáborka – búcsúzott csalódottan a nő. – Aztán semmi betyárkodás ám!

E pillanatban nyílt a bejárati ajtó és zajos társaság tódult ki rajta, két nő és három férfi. Beültek egy távolabb álló terepjáróba és elszárguldtak. Ismeretlenek voltak, legalábbis Gábor még sosem látta egyiküket sem a környéken. Évike zavarba jött, és szó nélkül előrefutott, az ajtót nagy lendülettel becsapta maga után, Gábor kénytelen volt autóstáskájából előkotorni a kapukulcsot.

A lakásba lépve fojtogató cigarettafüst és tömény italszag fogadta. Klári a fürdőszobában volt, arcáról mosta le a festéket. Amikor meghallotta a zár csörrenését, kikiáltott:

– Már vissza is jöttél? Tündér vagy! Mindjárt megyek, szívem, vetközz le és bújj az ágyba. Egy perc és elkészülök.

– Azt jól teszed – mondta Gábor élesen.

Klári felsikoltott és előrohant a fürdőszobából. Földbe gyökerezett lábbal meredt a férjére.

– Hát te?... – dadogta halálos zavarban. – Ez aztán a meglepetés! Azt mondtad, csak reggel jössz haza. Nincs semmi vacsorára. Ha telefonáltál volna, készíték valamit.

– Mégis úgy fogadtál, mintha vártál volna. Kihez beszéltél?

- Én csak... úgy gondoltam... – hebegett-habogott Klári – ... Te ezt nem értheted.
- Mi volt itt? Orgia? – szagolt a levegőbe fintorogva Gábor. – Kuplerájt csinálsz az otthonunkból!
- Te megőrültél? Micsoda hang ez? – kezdett magához térni az asszony.
- Azt kérdeztem, mi volt itt, mi ez a förtelmes bűz és ez az irtózatossá rendetlenség? – Gábor hangja halk és nyugodt volt, de annál ijesztőbb. Klári most már komolyan megrémült.
- Semmi, mi lenne. Két barátnőm látogatott meg, tévéztünk, videóztunk... Vagy már ez is tilos?
- És az a három férfi? Ők is a barátnőid? – mérte végig megvetően Gábor a feleségét.
- A lányokkal jöttek. Nem mondhattam nekik, hogy kívül tágasabb.
- Értem. Két lánynak három barát. Nem árt egy tartalék a háziasszonynak is, igaz?
- Mondom, hogy örült vagy. Csak nem kezdesz féltékenykedni? Rám, akinek minden gondolata az, hogy neked kedveskedjek, hogy téged boldognak tudjalak.
- Hallgass! Ne feszítsd tovább a húrt! – emelte fel a hangját Gábor. Érezte, ha az asszony még egy szót szól, megüti, vagy még rosszabbra is képes. Klári megsejthetett valamit a férje lelkében dúló viharból, mert hirtelen felpattant és átviharzott a hálószobába. Néhány pillanat múlva vadonatúj, átlátszó hálóingben jelent meg, megállt az ajtóban, a fény átvilágította a vékony selymet, látni engedve az asszony testének minden porcikáját. Akárha meztelen lett volna, ölének sötét háromszöge csábítóan kínálta magát.
- Karjait széttárva könyörgött:
- Ne veszekedjünk, drágám. Úgyis olyan keveset vagy itthon. Inkább ölelj magadhoz! Kívánlak!
- Nem volt elég a barátnők fiúiból? – lökte félre Gábor az asszony karjait. – Hagyj békén. Majd holnap beszélünk. Ez így nem mehet tovább.
- De kérlek...
- Nem értesz a szóból? – rivallt az asszonyra Gábor. – Elegem van belőled. Undorító vagy. Végeztünk! A többit majd az ügyvédem rendezzi.
- Klári lerogyott egy fotelba és elbőgte magát.

10. FEJEZET

Csöngettek.

- Már megint kinek viszket a keze? – morgolódott Rózsika. Kiszólt: – Rögtön nyitom!
- Gyorsan rendbe szedte a haját, ruháját és sietett az ajtóhoz. A kémlelőn át csodálkozva látta, hogy a folyosón Barkóné, a ház élő lelkiismerete, a mások tisztességére oly érzékeny teremtés, a jó modor eleven szobra áll! Izgatottan tördelte a kezét, lázasan toporgott, szeme körbe-körbe villant, mintha kergetnék; nyilván attól félt, hogy valaki meglátja a gyanús hírű Lakatosné lakása előtt és ez csökkentheti a féltve őrzött rangját. Vajon mit akarhat tőle ez a kényeskedő dáma? No, majd elmondja.
- Jó napot – nyitott ajtót fagyosan. – Tessék, miben segíthetek? Csak nem ég a ház?
- Ne haragudjon, hogy zavarni bátorkodom, aranyos Rózsika. Itt mentem el, gondoltam, megnézem, hogy van, ritkán adódik erre alkalom. Olyan idegenül élünk ebben a modern betonvilágban, hogy szinte nem is látjuk egymást. Volna rám egy kis ideje? De csakis akkor, ha tényleg nem tartom fel – darálta, miközben az arcán fokozatosan váltakozott a szín. Látszott, mennyire kínos számára a helyzet.
- Nagyon kedves magától... ööö... bocsásson meg... éjfél van... Ilyenkor akar beszélgetni?
- Ó, hát a nevemet se tudja, pedig hány éve élünk ugyanabban a házban, mégis csak látásból ismerjük egymást. Ez így nem mehet tovább, többet kell törődnünk egymással, a lakótársakkal, nem gondolja, drágám? Barkóné vagyok a harmadikról, de ha kérhetem, szólítson csak egyszerűen Pirinek.
- Hát... igazán rendes magától, Pirike, hogy törődik a hogylétemmel. Ha nincs jobb dolga, parancsoljon, fáradjon be.
- Köszönöm, egy percre – selypítette lámpalázasan Pirike és óvatosan oldalazva befarolt az ajtón. Elegáns, mályvaszínű selyempongyolát viselt, drága francia parfümjének illata pillanatok alatt elárasztotta a szűk

előszoba levegőjét. Magas sarkú cipőjében kényeskedve tipegett a nappali irányába, mindkét kezét finomkodva maga elé tartotta, nehogy hozzáérjen valamihez.

– Csinosan, izlésesen lakik, nem is hittem volna. Szűzanyám, ez a rengeteg könyv! Maga nagyon művelt lehet, édesem, ha csak a negyedét olvasta is.

– Természetesen mind elolvastam. Különben mi az ördögért vettem volna. Szobadísznek?

– Az ember, ugye, időnként vásárol könyveket, ez hozzátartozik a lakás berendezéséhez. Nekünk is van, persze nem ennyi és különben is én csak a romantikus regényeket kedvelem, talán kissé régimódinak tarthat. A férjem számára pedig kizárólag a szakkönyv az igazi. Maga hogy van ezzel?

Rózsi úgy tett, mintha meg sem hallotta volna a kérdést.

– Foglaljon helyet, Pirike. Szívesen megkínálnám egy kávéval, de sajnos éppen elfogyott, és különben is, éjszaka van...

– Nem számít, amúgy is magas a vérnyomásom. Esetleg, ha valami itala volna, koccinthatnánk.

– Roppantul szégyellem, de italt nem tartok itthon.

– Semmi baj, édesem, semmi baj, nem azért vagyok itt, hogy gondot okozzak, nekem se hiányzik. Inkább beszéljünk – közben a táskájában kotorászott, mintha keresne valamit. Váratlanul nagyot sikkantott: – Nézze, hogy én mekkora számár vagyok! Elfelejtettem kitenni a táskámból a kávé, amit ma vettem a boltban. Remélem, nem tekintené sértésnek, ha ezt felajánlanám?

– Miért tekintené sértésnek? – vont vállat Rózsi. Közben arra gondolt: itt valami búzlik. A többiek is ugyanígy kezdtek, kávéval, s mit lett a vége? Nagyon átlátszó trükk, még csalni sem tudnak rendesen. Mindegy, hadd játszadozzanak. Gyorsan bekészítette a főzöt, aztán visszament a nappaliba és ő is leült, kíváncsian várva, hová fog kilyukadni önagysága.

– Gyönyörű a pongyolája, Pirike – bókolta a vendégnek.

– Ezer éves gönc – szerénykedett Pirike és ösztönös mozdulattal végigsimítva a derekán. – Ha tetszik, szívesen magának ajándékozom. Nekem még van több is, ebből a fazonból.

– Ugyan már, nem azért mondtam. Szó sem lehet róla – háritotta el Rózsi a meghökkentő nagylelkűséget.

– Meg aztán nem is volna hová felvennem egy ilyen ruhakölteményt, nem járok társaságba. Úgy hallom, lefőtt a kávé. Hány cukorral issza? Előre elnézését kérem, csak kristálycukrom van...

– Semennyivel, drágám, fogyókúrázom. A férjem nem bocsátaná meg nekem, ha tíz dekával több volna rajtam, mint amennyit ő kedvel.

– Kacifántos ember lehet a férje – jegyezte meg Rózsi epésen. – Jó, akkor igya keserűn.

– Hát igen, a férjem... Nem könnyű mellette az élet – Barkóné akkorát sóhajtott, hogy az asztalon meglibbent a terítő. Rózsi gondosan elraktározta magában a jelenetet, de nem válaszolt. – Lehetek őszinte, Rózsika?

– Feltételezem, mindig is őszinte szokott lenni. Hallgatom.

– Senkinek el nem mondanám, de maga úgylát belém látna. A tanácsát szeretném kérni.

– Az én tanácsomat? Hogy jönnék én ahhoz, hogy egy olyan kiválóságnak, mint a ház legelőkelőbb asszonya, tanácsokat osztogassak?

– Fölösleges szerénykednie, drágám, maga értelmes, olvasott nő, sokan példát vehetnének magáról. Klári... Jaj! – ütött a szájára Pirike. – Megígértem neki, hogy nem említem a nevét.

– Vagyis pletykálgodik a kicsike? – Rózsit elfutotta a pulykaméreg.

– Dehogyan, hová gondol, csak véletlenül szóba került, hogy maga... hogy is mondjam...

– Jósolok, igaz?

– Nos... nevezhetjük így is... Kérem, ne nézzen rám ilyen durcásan. Nem kérem ingyen, megfizetem.

– Ez nem pénzkérdés, asszonyom, ez közönséges csal...

– Ki ne mondja, édesem! – emelte fel tiltóan a kezét Barkóné. – Ha akarja, akár meg is esküszöm, hogy tőlem soha, senki meg nem tudja.

– Mint a szépséges Klárika! – morogta Rózsi és azon tűnődött: rövid úton dobja ki ezt a buta libát, vagy fogadja el a pénzét? Mint általában mindig, most is a végső anyagi összeomlás szélén állt, alig néhány fém pénz lapult a tárcájában, s hol van még a segély! Másfél hét! Mit számít ezeknek négy-ötszáz forint, meg se kottyán nekik, a férje rengeteget keres, úgy flancolnak, hogy rossz nézni, minden évben Görögország – nála viszont a napi betevőt jelenti. Miért ne játszadozhatna el vele? Ha csak annyit ad, hogy a holnapi

ebédje kitelik belőle, már megérte. Határozott:

– Rendben van, Pirike. Vállalom, de komolyan meg kell ígérnie, hogy köztünk marad. Ha utána rosszul lennék, ne rémüljön meg, öntsön egy pohár hideg vizet az arcomba. Kimerít a szeánsz.

Pirike ünnepélyesen esküre emelte a kezét, de Rózsi leintette.

– Hagyja csak, hiszek magának. Gyorsan felteszek még egy kávé. Szükségem van az illatára.

– Jó, addig én elmondom, miről van szó.

– Ne mondjon semmit, – állította le az asszonyt Rózsi, miközben bekészítette a kávé a főzőbe. – Isten ments, csak befolyásolna vele. Jobban szeretek rákoncentrálni. Ha nem a tudatalatti energiából jön, akkor hamis minden szó. Kérem, maga is gondoljon erősen a problémájára. Csak egyet kérdezek: magánügy, vagy hivatalos?

– Magánjellegű – rebegette Pirike és arca fokozatosan ibolyaszínt öltött. Rózsának ennyi is bőven elég volt a továbbiakhoz. Lám-lám, vihogott magában, önagysága alighanem tilosba tévedt és most gyönni szándékozik. Hát akkor majd besegítünk neki egy icipicit! Nem sokat, csak éppen annyit, hogy átmenetileg elég legyen. De még kivárt, hogy ezzel is növelje a másik nő feszültségét. Iszogatták a kávé, szótlánul, teljesnémaságban. Pirikének remegett a keze, ahogy a szájához emelte a csészét. Rózsi lehuny szemmel, aprókat szürcsölve ivott a kávéból egy parányit, majd lerakta az asztalra, és síri hangon, suttogva megszólalt. Olyan halkán szűrte a szót, hogy Pirikének – bár lélegzetvisszafojtva figyelt – közelebb kellett hajolnia, hogy megértse, mit mond. Ettől még hátborzongatóbb volt a kettőjük közötti kapcsolat.

Pirike egészen rádőlt az asztalra, míg Rózsi egyenes derékkal, csukott szemekkel ült és monoton egyhangúsággal mormolta:

– Káoszt érzek! Összevisszaságot! Fekete felhők támadnak egymásra... villámok cikáznak... dörgés... Nagyon fáj!... De most lassan kezd kitisztulni... Két fényesen ragyogó pontot látok feltűnni, az egyik balról, a másik jobbról... húzzák, vonszolják, ráncigálják magát, s maga fél, menekülne, és nem tudja, melyik irányba induljon... A két pont... két férfi... Nehéz döntés előtt áll... Az egyiket, a marasztalót, mintha ismerném – Pirike hörögve felsóhajtott. – A másik kitaratóan integet, hívja, könyörög... De jaj, vigyázzon! Veszélyes sugárzásokat érzek! A magasabbik férfi kedveli magát, de úgy látom, maga jobban szereti őt. Bizonytalanság... Minden összekavarodik... ködös, homályos, zűrzavaros... – Rózsi kezdett belejönni, már—már élvezte, s úgy tett, mintha valóban látná a gaz csábítót. – A magas férfi nős... gazdag... gyönyörű autót látok... erős, gyöngéd, figyelmes... – *(Úgy van! – szölte el magát Pirike ábrándosan)* –, de gyáva, nem tud vagy nem akar, talán nem mer változtatni. Legyen óvatos! Van egy barátnő is a képben... ne bízson benne... magának akarja megkaparintani a magas férfit... *(Edit, az az álnok kigyó! Mindig is sejtettem!)*. Átmenetileg pénzügyi gondjai lesznek, de sikerrel leküzd... hamarosan jelentős változások állnak be az életében...

Rózsi összerázkódott, a kávécsésze mellett megcsörrent a kanál. Néhány pillanatig ráborult az asztalra, aztán erőt vett magán és sajnálkozva tárta szét a karját.

– Iszonyúan megfájdult a fejem! Ne haragudjon, Pirike, nem megy ez most nekem! Látja, rajtam nem múlt, akarnám, de hiába, egy szót sem tudok kinyögni.

– Dehogynem! – hült meg a vér Pirikében. – Hogy mondhat ilyet? Hiszen igazat beszélt... !

– Én? – csodálkozott tágra nyílt szemekkel Rózsi. – Komolyan? Lehetetlenség... Nem emlékszem semmire...

– hirtelen megingott a széken – Jaj, mindjárt elájulok, gyorsan, gyorsan egy pohár vizet!...

– Rohanok! – ugrott engedelmesen Pirike a vízért – Biztosan azért lett rosszul, mert transzban volt. Fantasztikus! Csodálatos tehetség! Egyszerűen fenomenális! S anélkül, hogy én bármit mondtam volna! Ez... ez hihetetlen! Tudja, Rózsikám, én már sok szeánszon megfordultam, de ilyen kísérteties pontossággal még senki nem látta a valóságot, mint maga. Igen! S ráadásul nem is emlékszik... ez megfizethetetlenül! Ezután mindig magához járok! Tessék, tegye el ezt a csekélységet... legközelebb majd többet hozok... – Rózsi kortyolt a vízből, látszatból még szabódott keveset, aztán gyorsan zsebre vágta a borítékot. Próbálta kitapogatni: vajon mennyi lehet benne? Pirike folytatta az áradozást: – El nem tudja képzelni, milyen boldoggá tett! Ugye, fogad máskor is, drágám?

– Hát... nem bánom... – adta meg magát Rózsi olyan keservesen, mintha a saját akasztásába egyezne bele.

– De ígérje meg még egyszer, nyomatékosan, hogy senkinek nem mondja el! - Csak ne éjjel jöjjön.

– Rózsikám, hogy képzeled, egyetlen embernek sem, hiszen megesküdtem... Illetve, figyeljen csak... Van egy nagyon kedves barátnőm... nem, nem Edit, az a kis cafka, akiről az imént maga... mindegy... szóval egy imádni való barátnőről, van szó, dúsgazdag vállalkozó a férje... Őt ugye elhozhatom?

– Szó se lehet róla... – rémült meg Rózsi. Egyéb se hiányzik, minthogy végképp elterjedjen róla...

Ám a nekilelkesegett Pirikét ilyen könnyen nem lehetett levakarni.

– Nézze, Rózsika, egyezzen bele, meglátja, nem bánja meg. A barátnőm tökéletesen megbízható, titoktartó, tűzbe teszem érte a kezem, ráadásul óriási összeköttetései vannak, ami még jól jöhet magának. Ejnye, most látom, van itt még néhány bankó. Na, fogadja el nyugodtan, megérdemli! A barátnőm sokkal nagyvonalúbb lesz. Tudja, olyan elhanyagolt szegény, a férje egész nap csak az üzlet után rohángál, hát mondja meg őszintén, csoda, ha egy kis megértésre vágyik?... De nem szólok, nem mesélek, maga mondta, hogy nem szabad befolyásolni. Ez a gyönyörű a maga módszerében, ettől válik hitelessé, hogy nem faggatja az embert. Ne szólj szám, hallgatok, csak sajnálom azt a szerencsétlen asszonyt, amikor látom, mennyire szenved, mert csalja az a gazember, pedig Cecília nem iszik állandóan, csak ha a barátjával... pszt!... tudom, tudom, egy szót se többet. Tehát mikor hozhatom?

Rózsi lelke mélyén kuncogva hallgatta a szóáradatot. Tényleg ilyen ostoba ez a nő, tulajdonképpen pontos, precíz útmutatást adott a barátnőhöz. Istenem, miért is ne hozhatná? Van ezeknek kidobnivaló pénzük, mint a pelyva, bolond volna el nem venni tőlük, ha jó dolgukban, önként ráerőszakolják. Mi történhet? Tiltja a törvény? Na és? Legfőljebb megbüntetik.

Érdekes, az éhezést, a munkanélküliséget, a szegénységet engedi a törvény? Hol itt az igazság?

Ernyedten lehajtotta a fejét és magában arra gondolt: *jó színész lett volna belőlem.*

– Csak a maga kedvéért, Pirike, kizárólag a maga kedvéért. Láthatta, utána mindig olyan rosszul vagyok, szétpattan a fejem, a vérnyomásom az égig szökik, napokon át szédülök, kóválygok! Ezt nem lehet pénzzel megfizetni. Mindegy, ha már ilyen nagyon kéri, vállalom a kockázatot, reméljük, nem roppanok bele. Holnap megfelel kora délután? De kérem, nehogy valamiféle útbaigazítást adjon, mert akkor megbénulok. Mindeközben magában vívódott: mi történik vele? Aztán megnyugodott: nem ő kezdte, a környezetében élők sütötték rá a jósnő-”boszorkány” szerepet, s még fizetnek is érte, márpedig ő rá van szorulva a pénzükre. Hát, ha ennyire akarják, ám legyen. Ha kell, jósnő lesz. Csak az a furcsa, hogy tényleg bejönnek a meglátásai. Ki érti ezt?!

11. FEJEZET

Cecília nem egyedül jött, Barkónén kívül egy kövérkés, enyhén himlőhelyes arcú, harminc év körüli nő is érkezett velük. Erősen ki volt festve, de a drága smink sem tudta eltakarni bőre csúnyaságát. Nyakát, fülét, karját, ujjait elborították az ékszerek.

Pirike már itthon érezte magát, ő mutatta be a hölgyeket.

– Bocsásson meg, Rózsikám, hogy még egy barátnőmet elhoztam, bár tudom, hogy nem így beszéltük meg. Tudja, neki is komoly lelki problémái vannak, melyekre választ szeretne kapni. Volt már mindenkinél, de csak össze-vissza fecsegnek, halandzsáznak, meg faggatóznak, aztán nem mondanak semmi konkrétumot. Hadd mutassam be Elvirát, aki az egyik legrangosabb belvárosi butik tulajdonosa, és a legmesszebbmőrig megbízható. Tőle aztán végképp nem kell tartania. Ő pedig – mutatott megilletődve a másik nőre –, Arató Károlyné, Cecília, akiről beszéltem.

Cecília magas, hallatlanul elegáns, ötven körüli, szép arcú, de már hervadásnak induló nő volt. Csak úgy áradt róla, hogy parancsoláshoz szokott, fejét méltóságtelesen felfelé tartotta, minden ujján vagyont érő gyűrű csillogott.

Rózsi azonnal félfigyelt arra, hogy a második nőnél Piri asszonynevet is mondott, míg az elsőnél csak keresztnévet. Elhatározta, hogy kipróbálja rögtönzői képességeit és blöfföl egy óriásit. Vagy bejön, vagy nem. Ha nem, valahogy majd kivágja magát. Cecília alighanem gyónni akar, vagy dicsekedni, mert volt egy félrelépése...

Odalépett az esetlenül toporgó Elvirához és anyáskodva megsimogatta az arcát.

– Milyen szép lelke van magának, kedves. Hogyan lehetséges az, hogy nem talál megfelelő társat? Hiszen magában csak úgy lobog a gondoskodni vágyás, a szeretetéttség, az odaadás. Maga lehetne a legideálisabb feleség és anya a világon! Ez minden vágya! Ugyanakkor egyik férfi karjából tántorog a másikba, s már legszívesebben kidobná valamennyit, mert csak kihasználják, és visszaélnék a jóságával, a jóhiszeműségével. Itt van ez a mostani rosszul sikerült kapcsolata is, nincs benne az égvilágon semmi öröme, csak szenved tőle, mert rájött, hogy semmi értelme. Csalódás csalódást követ. Mit gondol, meddig lehet ezt csinálni? Bele fog betegedni. De ne féljen, a legközelebbi sikerül. Hamarosan újból férjhez megy.

A három nő arca elszürkült a hökkenettől. Elvira megtántorodott, s már-már attól lehetett tartani, hogy menten összeesik, de erőt vett magán és vékony, kislányos szopránhangján sipította:

– Honnan tudja maga mindezt? “Boszorkány” os! Igen, úgy van, ahogy mondja, bevallom, utálom Oszkárt, unom már, hogy örökösen csak a pénzről tud beszélni, egyéb témája sincs. Pedig tudom, hogy megcsal a gazember, de képtelen vagyok haragudni rá, olyan aranyos, amikor odabújik hozzám és azt mondja: mókuskám, nélküled nem élet az élet. Ilyenkor képtelenség ellenállni neki, ellágyulok, ő meg nevet rajtam. Még önmagam előtt is titkoltam az érzéseimet, próbáltam őt mentetegetni, nehogy elhagyjon, de maga csodával határos módon egyből belém látott. Hadd csókoljam meg a kezét, maga szent asszony! – S mielőtt Rózsi megakadályozhatta volna, Elvira lecsapott a jobb kezére és egy hatalmas cuppanós csókot nyomott rá, majd szívtépően sírni kezdett.

Cecília és Piri két oldalról átkarolták a magán kívül zokogó nőt és nagy nehezen leültették.

– Van itthon valami röviditala? – kérdezte erőlyesen Cecília.

– Nincs... – tárta szét sajnálkozva a karját Rózsi.

Cecília elővette a pénztárcáját és három darab ötezrest nyújtott át.

– A jövőben mindig tartson itthon italt s nem csak egyfélét! Fogja, ez még nem a honorárium. Látja szegénykémet, most milyen jót tenne neki. Piri, amíg mi Rózsikával beszélgetünk, igazán hozhatnál nekünk valamit – kérése utasítással felért és Barkóné már futott is engedelmesen a kezébe nyomott újabb ötezresekkkel. – Elvirám, te addig is pihenj, helyezd kényelembe magad és próbálj lecsillapodni. Mi a csodatévő asszonnyal társalgunk keveset. Négyszemközt!

Elvira nem kérte magát, átment a másik szobába és végigterült az ágyon. Rózsi gyöngéden végigsimított az asszony homlokán, letakarta egy pléddel, majd visszament a nappaliba, és elfoglalta a helyét az asztalnál. Leült Cecília is, szigorú, távolságtartó kifejezéssel az arcán. Megjátszotta, hogy nem hisz egy szót sem, legalábbis úgy viselkedett. Rózsi úgy döntött, nem cifrázza, egyenesen a közepébe vág. Szerencse, hogy Pirike nincs itt, rögtön rájönne, honnan fúj a szél.

– Magát, asszonyom, megalázza, sőt veri a férje, pedig maga ugyanúgy imádja őt, mint amikor megismerkedtek. Ez nem vág össze az ön jellemével, mégis vállalja. Miért?

Cecília elsápadt, egész testén átfutott a remegés, s egy másodperc alatt kizökkent a szerepéből.

– Piri beszélt magának rólam?

– Hová gondol? Azt sem tudtam, hogy ön a világon van. Csak annyit közölt, hogy elhozza egy barátnőjét, de hogy ki az, arról egy árva szót sem mondott, még a nevét sem. Ha akart volna beszélni, akkor én tiltom meg neki. De nem is kell. Maga, hölgyem, nyitott könyv számomra. Ön valójában nem attól szenved, amit az imént mondtam, hanem mert megcsalta az urát, s mindeközben nem tudja eldönteni, kit gyűlöljön jobban: a férjét, az elcsábítóját, vagy önmagát. De higgye el, nem maga a hibás. Éppen fordítva van: maga a legszerencsétlenebb áldozat mindhármójuk között. Szánni valóbb, mint a két férfi együttvéve.

Ez túl hirtelen jött ahhoz, hogy a gazdag, elkényeztetett asszony elviselje. Lehullott róla a méltóságteljes álarc, kitört belőle a zokogás, fejét ráejtette az asztalra. Egy váratlan mozdulattal megragadta Rózsi kezét és az arcához szorította.

– Kicsoda maga? – dadogta kínlódván. – Honnan tudja mindezt?... Igen, így van... Gyűlölöm a férjem... ugyanakkor imádom is! Akkor is az ő arcát látom magam előtt, amikor Andrással... Igen, igen, igen! A barátnőim megvetnek, amiért nem változtatok a helyzetemen, mert nem értenek meg... maga az egyetlen, aki... Adja vissza nekem Károlyt, a férjemet! Kérem, segítsen!... Könyörgök!... mondja meg, mit tegyek, s én engedelmeskedem... – szavait elfojtotta az újból feltörő sírás.

Rózsi még életében nem lepődött így meg. Mi van itt? Tényleg ennyire beletalált? Vagy valóban van egy

olyan, eddig nem ismert képessége, ami által megérzi, mi játszódik le mások lelkében? A nyavalyát!... Hiszen Piri elmondta előre a lényegét, s az is látszott a nőn, hogy mennyire féltékenyen őrzi a titkát. Ahogy pengévé zárta az ajkát, a szemöldökét szigorúan összevonta... Színjáték lett volna? Úgy van, tökéletesen látta már az érkezéskor, hogy ez egy félelemtől reszkető, szerelmes kislány, nem több, és nem kevesebb, üvöltött róla már az első pillanatban, neki csak fel kellett sorolnia, mit érezne a helyében.

– Kérem... – érintette meg Cecília arcát. Az asszony, mintha villamos áram érte volna, megrázkódott. – Kérem, nyugodjon meg. Ne sírjon... Már nem tart sokáig, hamarosan minden rendbe jön... A férje épp úgy szenved, mint ön. Igaz, van egy szeretője, egy fiatal kis fruska (*kinek nincs, ezek a gazdagok már felvágásból is tartanak szeretőt* – tette hozzá gondolatban Rózsi), de nem boldog vele, mert rájött, hogy a nőcske csak kihasználja, a pénzét akarja és már férfierővel sem bírja. Békességre, nyugalomra vágyik, s tisztában van azzal, hogy ezt csakis öntől kaphatja meg, de nem tudja, miként közeledjen, mert szégyenkezik, gyötri a lelkiismeret. Önnek nem kell mást tennie, mint úgy viselkedni, mintha nem sejtene semmit, fogalma sem volna a hűtlenségéről. Készítse ki este a papucsát, rakjon eléje egy pohár jó hideg sört vagy amit szeret, és nézze vele együtt a futballmeccset. Érdeklődjön a munkájáról és essen hanyatt a sikerei hallatán. Dicsérje az eszét, a tehetségét – a kis nő is ezt teszi, de közben a markát tartja. Ha utálja, ha unja a meccset, akkor is nézze, és drukkoljon a csapatának, szidja a bírót, tanulja meg kívülről a játékosok névsorát. Meglátja, el sem tudja majd zavarni otthonról. Érti, amit mondok?... De ez még kevés... Aneheze most következik...

Szünetet tartott, hogy alaposabban megfigyelhesse a szavai hatását. Elégedett lehetett, a gazdag nő úgy nézett rá, mintha mennyei szózatot hallana.

– Magának is változtatnia kell az életvitelén. Semmi szüksége a szeretőjére, nem is kedveli őt, éppen ellenkezőleg, kifejezetten a terhére van. Legalább önmagához legyen őszinte: már nem kívánja az öncélú szexet, fárasztja, legszívesebben otthon ülne a férje nadrágja mellett, kócosan, pongyolában, és szerelmes regényt olvasna, de attól tart, hogy a társaságbeli barát nők lenézik, hogy kinevetik. Ne törődjön velük, ők sem törődnének magával, ha egyedül maradna. A pénzéhez ragaszkodnak, nem a barátságához. Csak magán, kizárólag önmagán múlik, hogy megmenti-e a házasságát. Legyen bátor és merjen szembenézni a valósággal: ön is és a férje is megöregedtek. Ez nem akkora tragédia, mint gondolja. A legfontosabb, amit sosem szabad elfelejtenie, hogy a férje szereti önt, de félreértik egymást: ő azt hiszi, ön ragaszkodik a nagyvilági élethez, és ehhez kíván alkalmazkodni, ön viszont az ő kedvéért játssza el ugyanezt. Valamelyiküknek el kell kezdenie a közeledést. Miért ne lehetne ön az, aki erősebb, ön, aki ízig-véng nő, érzékeny, odaadó teremtés... – elhallgatott, mert több nem jutott az eszébe.

Cecília lassan felemelte a fejét – Rózsi gyorsan lehunyta a szemét, hogy a másik fáradtan, transzban gyötrődve lássa őt. Pillái alól azért jól megfigyelhette, hogy az asszony áhítattal mered rá, arcán elkenődött a könnyektől lemosódott festék.

– Vízet! Nagyon elfáradtam... – nyöszörögte Rózsi csodálatos élethűséggel. -Fulladok!

– Azonnal! – pattant fel Cecília. Kifutott a konyhába, hamarosan egy pohár vízzel tért vissza.

– Tessék... igya ki – mondta olyan iparkodással, mint egy jól nevelt kiscseléd.

– Köszönöm. Jaj, a fejem!... Úgy meg tud kínozni! Legalább mondtam valamit?

– Igen... – suttogta Cecília alázatosan. – Igen, Igen! Hát nem emlékszik?

– Nem is akarok emlékezni. Isten őrizz, hogy elmondja! Nem rám tartozik, ez, asszonyom, a maga legszentebb magánügye. – Felállt és benézett a másik szobába. – Nézze, Elvira elaludt. Most olyan, mint egy aranyos kis kamaszlány.

– Különös – csóválta a fejét Cecília. – Otthon csak altatóval tud aludni. Rózsika, maga csodálatos asszony. Mondja, hol tanulta ezt?

– Sehol. Egy rettenetes villámcsapás ért, a férjem ott halt meg mellettem. Azóta vannak ezek a furcsa... minnek is nevezzem... női megérzéseim? De nem akarom ámitani: Pirike félrevezette magát, én nem tudok, nem is akarok jósolni, hókuszpókuszolni. Fogalmam sincs, mi játszódik le ilyenkor bennem, vagy körülöttem, nem emlékszem semmire, de örülök, hogy így van. A gyóntató papnak sem szabad emlékeznie a gyónók szavaira.

– Számomra minden világos – jelentette ki ellentmondást nem tűrően Cecília, és most ismét olyan volt, mint

amikor megérkezett. – Magát égi áldás érte. Kérem, fogadja el ezt a csekélységet – és egy szikrázó, ezer színben tündöklő gyémántgyűrűt húzott le a kisujjáról. Legalább 350 ezer forintot érhetett.

Rózsina összeszorult a szíve a rémülettől. Csak nem örült meg, hogy elfogadjon ilyen iszonyatos értéket! S ha egyszer visszaköveteli? Ha nem válik be a szöveg?

– Szó sem lehet róla – mondta rekedten az izgalomtól. – Ezt nem szabad... Mit kezdjek vele?

– Kedvesem, ez nekem semmiség, értelmetlen vacak ahhoz képest, amit én kaptam magától. Vegye el nyugodtan, adja el, vásároljon rendesebb bútort belőle, vagy tegyen a pénzzel, amit akar. – Ismét a táskájába nyúlt. Tekintélyes köteg pénzt vett elő. – Ezzel persze nem fizettem meg, többet érdemelne. Hallom, jön Piri. Előtte egy szót se!

– Ter... természetesen – dadogta szédelegve Rózsina és gyorsan zsebre vágott mindent, a pénzt, a gyűrűt. – Megyek a poharakért.

Piri égett a kíváncsiságtól, amikor visszaérkezett. Napóleont hozott és a nyitott hálószoobaajtón át szájátva bámulta Elvirát, aki még mindig úgy szuszogott a sezlonon, mint egy játékban kifáradt gyerek. Cecília intett neki: pszt!

– Hogyan sikerült elaltatni? – kérdezte Piri seppelve

Cecília vállát vonogatta és Rózsina mutatott. Elvira, mintha megérezte volna, hogy róla van szó, mélyet horkantott és ijedten felült. Értetlenül tekintgetett maga köré és fátyolos hangon kérdezte:

– Mi van? Mi történt? Elaludtam? Hihetetlen! Hány óra van? Aludni ilyenkor? Én?! Soha!

– Szívem! – ment be hozzá Cecília. Leült az ágy szélére és egy pohárka konyakot itatott vele, aztán ő is lehajtotta a maga jól megérdemelt adagját. – Úgy aludtál, mint a tej. Nem volt szívünk felébreszteni.

– Nahát! – Elvira nem győzött hová lenni a csodálkozástól. Szégyellősen mondta Rózsina. – Kérem, ne haragudjék. ... Ki érti ezt Hol a fürdőszoba? Muszáj rendbe szedni magam. Hogy nézhetek ki! Észre sem vettem, mikor aludtam el. Otthon csakis altatóval tudok aludni, most meg Fogadni mernék, hogy ezt is maga tette. - mutatott Rózsina, aki vállat vont:

- Lehetséges, - motyogta az hökkenten.

A vendégek összenéztek és világosság gyúlt a szemükben. Hát persze!... Az ereje! Leginkább Piri volt megdöbbenve: mióta laknak itt egymás mellett és neki sejtelve sem volt arról, hogy egy csodával él ilyen közelségben.

– Mikor jöhetünk ismét? – kérdezte Cecília.

– Amikor úgy érzik, hogy szükségük van rám – felelte Rózsina diplomatikusan. – Kár, hogy nincs telefonom.

– Lesz telefonja, drágám, még ezen a héten – jelentette ki Cecília határozottan. – Addig is küldetek magának egy mobiltelefont, a számlával ne legyen gondja, hozzám fog érkezni. Ezt tehát megbeszéltük. Elvira, kérlek, neked még van némi kötelezettséged – fordult az éppen nagyot ásító, pufók asszonyhoz. Elvira vita nélkül benyúlt a retiküljébe, csak úgy vaktában kimarkolt egy csomó papírpénzt és számolatlanul átadta Rózsina. Piri is odajárult a háziasszonyhoz és bedugott a zsebébe valamennyit.

– Azért szívesen venném, ha egy-két bizalmasabb barátnőnk is elhozhatnánk – kérte Cecília és kérlelően nézett Rózsina. – Természetesen számíthat a legteljesebb diszkrécióra. A mi köreinkben nem szokás pletykálgatni, legalábbis ritkán – Szemével végigsöpört Pirin, aki alighanem találva érezhette magát, mert elvörösödött. – Kár, hogy ilyen messze lakik. Ragaszkodik ehhez a környékhez?

– Miért ragaszkodnék? – vont a vállát Rózsina. – Tulajdonképpen már semmi nem köt ide.

– Akkor majd egyszer erről is beszélünk. Nemsokára! – tette hozzá és biztatóan rámosolygott a háziasszonyra. – Magára, drágám, nem itt a külvárosban van szükség, maga egy kincs. Egy-kettőre nagy hírnévre fog szert tenni, divatba jön, majd meglátja. Gondoskodom arról, hogy így legyen.

A három nő gyorsan összeszedelőzködött és elviharzott.

Rózsina gondosan elzárta a szekrénybe a maradék konyakot, aztán megszámolta a pénzt.

Azt hitte, álmodik: a gyűrűn kívül összesen kilencvenhétézer forintot keresett egyetlen óra alatt.

Végigfutott hátán a hideg. Megérezte, hogy ez még csak a kezdet, ennél csak több lehet.

– Hová fog ez vezetni? – sóhajtott fel.

Milyen kár, gondolta, hogy a saját sorsát nem láthatja előre.

B. TÓTH KLÁRA

Küllőglória

Páromé a legkedvesebb arc, a legszelídebb tekintet,
ovis korunk óta tartom ezt a véleményt, amikor mindig
a közelébe húzódtam játszani, már akkor sugárzott
belőle a harmónia, ráadásul kisportolt az alkata,
hiszen állandóan dolgozik, hazaadja a fizetését,
persze sok irigym akad a barátnőim között, egyedül
ásta ki a pincét, mikor én kint szórakoztam a torontói
rokonom esküvőjén, akitől azóta elvált az asszony,
lelépett a közös gyerekekkel Mexikóba, párom meg csak
gürcölt itthon az építkezéssel izzadt kezeslábasában,
még az izzadságszagát is szeretem, nagyokat szippantok
belőle, ha megölel munka közben, bár a terhességek
alatt ettől a szagtól kirohantam volna a világból, de hát
ez a kémia, így átalakul az emberi szervezet, mikor új
életet hordoz a szíve alatt,

állandóan lesi a kívánságaimat, valósággal a tenyerén
hordoz, bár mostanában valahogy egyre nehezebben
férék bele, ahogy hazaér, rögtön nekilát a munkának,
füvet nyír, tetőt javít, csatornát pucol, meg hullott almát
kompótnak, megmetszi a fákat, néha túl lelkesen, mint
fodrászom, aki csak vágni szeret, ha három centit akarok
vágatni, annyit hagy, szóval a gyümölcsfák és a frizurám
közötti összefüggés állandó;

a fél kerület hozzánk hordja a fahulladékát, a kikapós
asszony, vagy piás férj hátán eltört polcokat, váláskor
kettéfűrészelt ágydeszkákat, közel s távol mindenki
bevezette a gázt, csak mi fűtünk faelgázosító kazánnal,
ami mindent elnyel, és szinte tökéletesen éget, mikor
nem volt munkája, jól jött, hogy nem kellett tüzelőre költeni,
azóta elterjedt, hogy favágó, de most már nem áruljuk el,
hogy áramlástechnikai gépészmérnök, mindenféle egyéb
szakirányú végzettséggel, ne hozzuk őket zavarba, inkább
kezeslábasban jár fejszével a vállán, gumicsizmában,
zsebéből kikandikáló faékekkel, ha néha mégis öltönyt kell

vennie, a kertek alatt oson, napszemüvegben. ne ismerjék fel a szomszédok, ismerős ablakok előtt négykézlábra ereszkedik, ne gondolják, más kasztba tartozunk, ez egy szegény környék; mindenkinek ő szereli a biciklijét, mióta bezárt a kerékpárszerviz, múltkor is ült a kertben a sámlin és szerelt, amikor a feje fölé emelte a biciklikereket, hogy ellenőrizze a gumi állapotát, jól megpörgette, ahogy egyre gyorsabban forogtak a küllők, megcsillant rajtuk a napsugár, villózott rajta az égi fény, olyan volt az egész, mint egy túlméretezett glória, nem győztem gyönyörködni benne, ő az én különbejáratú háziszentem, mintha egy templomi oltárképről lépett volna ki a füves udvarra, a gépolajtól síkos biciklialkatrészek közé;

csak a kádat nem mossa ki maga után soha, minden este ottmarad utána a koszc sík, harminchárom éve nem tanulja meg, hogy frissen sokkal hamarabb lejön, de aztán az jut eszembe, hogy végre valamit én is tehetek érte, hiszen ha jól belegondolok, ez az egyetlen hibája, és már örülök a csíknak, vidáman, dúdolgatva dörzsölöm a súrolószeres szivaccsal, büszke vagyok, hogy milyen szép, zsíros csíkot hagyott ma is, ilyen csak ő tud, amikor jól megizzad a tuskóhasítástól, csak ő, az álruhás mérnök úr, aki fejszével a vállán rója az utcákat, nehogy csalódást okozzon a szomszédoknak, a zsíros kádcsíkok mestere, az én görögös arcélú, küllőglóriás favágóm.

B.Tóth Klári 2013 október

HÖRÖMPŐ GERGELY

Kisvárosi este

Mikor a barokk lámpák sárga fénye
a kisvárosi estét megigézte
a templomok egymásnak felelgetve
belekontattak a mély véletlenbe.

Hallgattam sokszor a harangszót.
Szólt halottért, hívott szenvedőt.
Jelezte a közeledő estét és nyugtatta
az ítélet-időt. Gondoltam
néha, mintha ez több lenne,
mint kongó érc és csengő szerkezet
s a templomtornyok túl magas faláról
az órák szeme rám meredezett.

Az élet mindig több, mint látható.
Erről beszélt az esti harangszó,
de mikor végre értenénk a hangját,
a harangozást mindig abbahagyják.

Pirouett - M. Nagy László fotója

BÖRZSÖNYI ERIKA

Találkozás

Róza belépett a szupermarketbe, gépiesen köszönt a biztonsági őrnek és csak akkor fordult oda, megnézni a férfit, amikor az ráköszönt: Szervusz, Róza, nem ismersz meg?

Valóban nem ismerte meg, kutatott emlékezetében, hol láthatta a hozzá hasonló korú, bajszos kreol bőrű férfit. Bevallotta neki, hogy nem tudja, kivel áll szemben. A férfi elmosolyodott és a mosoly mögött egyszerre feltűnni látszott egy mindig szurtos kiskölyök arca, bozontos üstöke. Róza számára kezdett derengeni ismeretségük, de a férfi megelőzte:

-Bandi vagyok, emlékszel? Balog Bandi, együtt jártunk elsőbe, általánosba, épp mögötted ültem.

-Istenem, sóhajtotta Róza, de régen volt! Miről ismertél meg? Hisz megöregedtünk rendesen mind ketten!

-Az arcod, a mosolyod az ugyanolyan – felelte a férfi.

Egy percre mindketten elhallgattak, aztán ömleni kezdtek az emlékek, a közös ismerősökről, testvérekről, családról, az unokákról, mert Bandinak már unokái is voltak. Róza megállapította magában, hogy az ízes palóc tájszólást elhagyták már mindketten. Még jó, hogy a férfi memóriája élénkebben megőrizte az ő kislánykori képét, mint az ő emlékezete a férfit. És áldotta a jól belenevelt szokást, hogy ha belépünk valahova, köszönünk, mert bizony bánhatta volna, ha köszönés nélkül tér be vásárolni és úgy ismerik fel!

Mindkettőjüknek az volt a meglátása, hogy a többi osztálytársak is igencsak megváltozhattak, mert ha nagy néha hazalátogatnak szülőfalujukba, senkivel sem találkoznak közülük. Vagy elköltöztek azok is, még fiatalon, munkát keresve, a fővárosba mentek szerencsét próbálni. Mint Vera is, Bandi húga, aki a körúton dolgozott a nagy éjjel-nappali közértben, s aki, mint Róza most megtudta, rég meghalt valamilyen gyógyíthatatlan betegségben.

Elköszöntek egymástól, s Róza hazáig azon merengett, hogy talán mégis őriznie kell valamit annak a kislánynak az arcvonásaiból, ha ennyi év után ez a Bandi gyerek megismerte!

Otthon előcibálta az ágy alól a nagy cipős dobozt, amiben a régi fényképeket tartja és föltúrta az egészet egy kép után. Megtalálta és megnyugodott, hogy nemcsak képzelete játszott vele. Az egykori uradalmi kastélyból lett általános iskola lépcsőin ott ül, guggol és áll huszonhat kimosdatott, megfésült, ráncba szedett nebuló. Köztük az egykori kicsi Róza, hajában a kor divatjának megfelelő hatalmas fehér masnival, szomorkás arckifejezésével, amit sikerült megőriznie mind a mai napig. Mit sem tudott még akkor arról, hogy mit tartogat számára az élet, hisz csak az első osztálykép elkészítésére vártak. Középpütt mosolyog Irénke néni, a fiatal tanítónő, ezerkilencszázhatvan kora őszének egyik meleg napján, az első osztályosok csoportképén. A gyerekek ruhái, nyűtt cipőcskéi láttán nem meglepő, hogy a kép bányavidéken készült, ahol a szülők többsége szegény volt.

És ott van természetesen Bandi is, a szurtos rosszcsont, aki akkor még mit sem sejtett arról, hogy 44 év múlva biztonsági őr lesz egy szupermarketben, ahol szembetalálkozik Rózával, és mindkettőjüknek nagy örömet okoz ez a váratlan találkozás és a felismerés, az emlékek felidézése.

fent az indulás / fanyar mosoly aggodás / lent a végálmom-ás

M. Nagy László verse, fotója

DEBRECZENY GYÖRGY

bukolikus költemény

porcelán rózsaszírom hull
törékeny albérlőkre
analóg múzsa andalog
a digitális készülékek között

a bérleményben

a rózsaszín porcelánkutya
a testes asszonyt sétáltatja
a gyilkos az ablaknál áll
és századszor mesél el

a porcelánról egy történetet

csokoládét küldenek az éhezők
a világ leggazdagabb embereinek
de a hatalom fellázad népe ellen
téli szálláshelyükre vonulnak

a tiszavirágok

DOBROSI ANDREA

Konzervbe zárva

Én vagyok a skalpanya,
utódom a skalpgyerek,
generáció megint,
maradandó ingerek.

Lomha létben lüktetünk,
mint dobszó távolból át,
azt már észre sem venni,
hangoljuk az orgonát.

Így készül el a koncert,
a konzervbe zárt recept:
jól fogsz lakni, míg akad
skalpanya és skalpgyerek.

H. TÚRI KLÁRA**APÁM NÓTÁJA**

Lelkem húrja remegett belé –

egy magyar férfihang
„épp mint a Sinkovitsé”
vasárnaponként
délebed után dallotta ugyanezt
s dallja tán
tovább
odaát

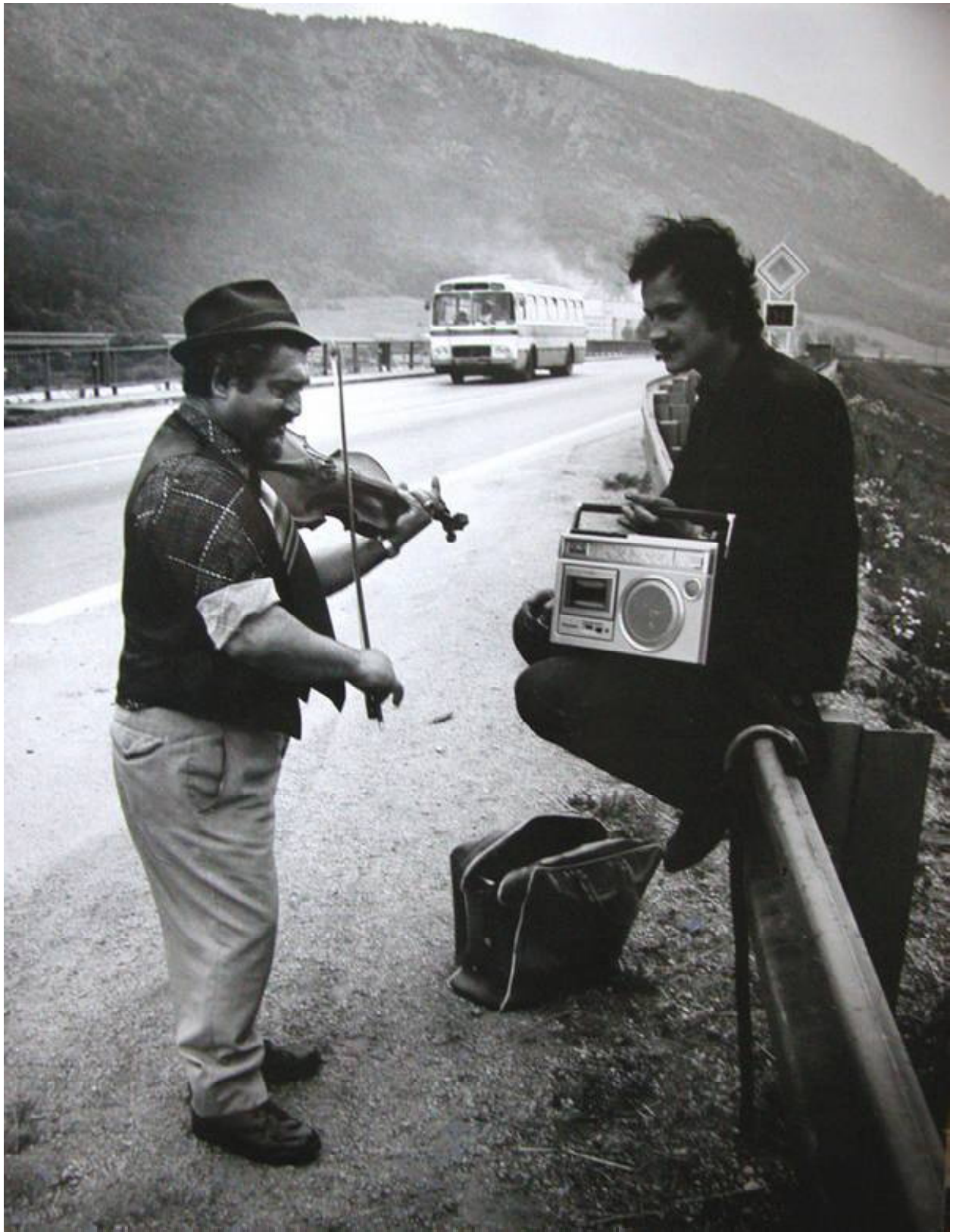
„Hiába vágy hiába álom
nem jön levél nem jön levél”

–
s mintha valakiről
vallani akarna
Apám hangján ma délután
e nóta még

sírján száradt levél rég
mégis mégis

„Mohó szívem s ti száraz ágak
nem halljátok mit zúg a szél
hiába vágy hiába álom
nem jön levél nem jön levél”

Apám sírhantja felett
ég-magasárol
visszafordult
s mintha egy régi gangról
egyenest fülemnek verődnék vissza
földnek fáknak ma
tavaszi rügyeket
völgynek virágnak nárdus illatot
s sebére a szívnek
mely sírig hűtlenétől sajog
hegedhetetlen
örök szerelem-sebére
titkos balzsamot ígért
Apám nótáját zengve
rádióadón át
a szél

húzzad csak húzzad / útszéli stúdióban / történelmet írsz

Vers, fotó - M. Nagy László

BEMUTATJUK**Múlyadi Nagy László**

Mit is kell tudni rólam, azon kívül, amit sok-sok telefonbeszélgetésünk után már könyv nélkül úgy is tudsz. Ahogy Múlyadot elhagyva beilleszkedtem a nagyvárosi életbe. HUSZONNYOLC ÉV UTÁN, mint egy kaméleon most visszaváltottam a falusi világba. Egyik se volt könnyű, viszont annál izgalmasabb. Ami a legnehezebb; egy idegen környezetben elfogadtatni magadat. A mai napig küzdök ezzel. Tekintettel a korral jövő fáradtság és bölcsesség érdekes keveredésének köszönhetően, ez a próbálkozásom eléggé hullámzó.

Helembán az új környezet kihívásai, a házatépítés annyira lekötötte a figyelmemet, hogy az aktív munkából a nyugdíjba vonulás szinte semmilyen törést nem hozott. Később viszont igen, de jöttek sorba a hobbjaim és ezek lekötöttek.

A szereplési vágyaimat a fotókiállítások sora tudta kielégíteni, eddig negyvenegy. Nem az önmutogatás hajt elsősorban, hanem, a fotóim kíváncsiak az őket megtekinteni vágyó közönségre. Megjegyzendő, hogy ezek száma csökkenő tendenciát mutat. Ami még számomra fontos, hogy egy-egy megnyitón találkozok emberekkel, találkozunk egymással. **Ezért fontosak elsősorban az ilyen összejövetelek.** Ha a bemutatón a látni-hallani való még építi-szépíti is korunkkal leperzselt lelkünket, akkor ezek az összejövetelek még hasznosak is.

Parlagon heverő fotósnak tartom magamat, olyannak, aki nem váltotta be a magához fűzött reményeket, nem aknázza ki a vele született adottságot, mindezt önhibájából, akiről többen elmondták, hogy a Láthatatlan fotós, A szeretet fotósa. A fényképezőgépet nagyon ritkán veszem kézbe. Legfeljebb, ha sétálni megyek az erdőbe. Egyrészt azért, mert rakoncátlan és Ő is elérte a rokkantnyugdíj korhatárát. Másrészt pedig azért, mert a fotó, a jó fotó ugyan ma is érték, de én nem tudok velük mit kezdeni. Kissé elzárkóztam a világtól azzal, hogy vidékre vonultam, hogy független vagyok... , ismerjük a mondást, a jó bornak nem kell

cégér. A fotóra, a fotóimra ez nem érvényes. A sorsukra bízom őket, de úgy látszik ők is olyan bangák, mint én vagyok.

Milyen is a jó fotó? Szerintem; ***A jó fotó nem ott keletkezik, ahol létrejön, hanem az korábban fogan valahol belül, de az csak akkor lehetséges, ha a talaj át van itatva tisztasággal, tisztességgel, emberszeretettel.***

Valóban ritkán veszem kezembe a fényképezőgépet. Többnyire csak akkor, ha egy-egy készülő diaporámához kell néhány felvétel. Nemrég fejeztem be a tizenötödiket, amelynek tegnap volt az ősbemutatója Budapesten, a Memoriter Klubban.

Ezek a filmek az örökös nyughatatlanságom hozadékai, a helyzetfelismerés, a talonomban rejtőzködő sokszor a meghatódáshoz, esztétikai élményhez, ha nem hangzana túlságosan merésznek, mondanám a katarzishoz vezető örültségeim részleges kiaknázása. A lévai Reviczky házban a vetítés után egy őszhajjú úr odajött hozzám és azt mondta; - ***László neked érdemes volt élni...***

Itt felsorolom, hogy tudd eddig hol látták a filmet.

Sátoraljaújhely 450, Pécs-KODÁLYKÖZPONT 1000, Budapest-OPERETT SZÍNHÁZ 850, Cegléd 150, Komárom 15, Budapest club-50 130, Párkány zeneiskola 120, Visegrád 30, Bp.-Klebsberg Kúria, 45, Miskolc 450, Budapest-Csepel 80, Szob 35, Esztergom 35, Agárd 100, Léva 60, Pozsonyi CASINO 40, Bp.-Városmajor 50, Szob 25, Ipolybalog 120, Ipolytölgyes 45, Helemba cserkész tábor 55, Ipolytölgyes 160, Ipolytölgyes 220, Tornalya 100, Kaposvár 70, Dunaszerdahely 50, Székesfehérvár 60, Nagymegyer 35, Párkány-mozi 260, Garamkövesd 90, Ásotthalom 80, Komárom 40, Nagymegyer 60, Budapest Lipták-villa 90, Kőbölkkút 60, Muzsla 45, Budapest FM 160, Pozsony M. Múzeum 50, Budapest Filmszemle 370, Komárom Carissimi konferencia 200, Budapest Memoriter Klub 35,

Az eddigiek azt igazolják, hogy ezeket a filmeket, újabban kiegészítve élő énekkel, zenével, verssel, még nagyon sok helyen le kellene vetíteni.

Gyula, ezt most papírra vettem. Azt használj fel belőle, amit akarsz. A végkicsengés ne én legyek, hanem ***Mi***, akik még itt vagyunk és tesszük a dolgunkat ennek a csodálatos nyelvnek a birtokosai. Egy haikuval fejezném be;

ne kérdezd honnan

jöttem e tiszta szívvel

csak nézd mit hoztam

m. nagy lászló

lentről cipelem - így folyik el életem - szép csendesen

lác lác eszterlác - picilábuk lépteit - lelük vigázza

csak a köd rejt el - előled hú kedvesem - még visszajövök

a legapróbb siker is felemelő

alázat

alázat

ahol a fény kicsit halványebb, a sötét picit világosabb

no comment

Ipolytölgyes, Krisztina atünder

cigipipa

fakutya

hazajáró

M. Nagy László fotóvilága

Érdekes lenne részletesen megvizsgálni, hogyan lesz egy felvidéki palóc kis-paraszt család gyerekéből - sz. év 1943 - fotóriporter. Főleg, ha az illető az akkori Magyarországon születik. A határt ide-oda tologatva meg se kérdezve őt, először hontalant, majd szlovák, csehszlovák, ismét szlovák állampolgárt csinál belőle a hatalom, ezzel rásütve az örök kisebbség pecsétjét...

Tizennégy éves koráig egy Ipoly menti kis falut - Rárósmúlyad - körülvevő természet tiszta, őszinte, szabad világa lopakodik lényébe, felvértezve őt tisztelettel, szeretettel, alázattal, hogy felkészítse az élet adta kényszerekkel való megbirkózására. Kollégiumba „zárva” lakatosnak tanul, de a gyár négy fala, zaja, füstje, a parasztgyerek számára hátborzongatóan idegen, s a gépek forgó részei félelemmel töltik el. Ez nem az ő világa, nyolc évig így is lelkiismeretes, jó hegesztő. A füst, a zajos környezet megteszi a magáét. Romló egészsége megálljt parancsol!

A sport - atlétika, foci, biatlon, fotózás - talpra állítja. 1970 óta fotói, írásai jelennek meg lapokban, majd némi levelezői gyakorlat után a nagykürtösi járási lapnál köt ki, mint fotózó újságíró!!! Hároméves inasiskolával a háta mögött. Egy év után a pozsonyi Nő c. képes folyóirat szerződteti - fotóriportemek! A Duna utcán érettségizik. Tanulmányait a Prágai FAMU olomouci kihelyezett fotó szakon folytatja. Tizenhárom év alatt bejárta a Felvidék szinte valamennyi magyar lakta helységét.

1987-ben a sport vonzáskörébe kerül és négy évig a Start fotóriportereként folytatja. A lap 1991-ben megszűnik. Utána öt éven át szabadúszó fotós. Főleg sportot fényképez, műtermében igazolványképeket, kiad öt könyvet, tucatnyi képeslapot, de egy idő után 1999-től ismét főállású fotóriporter lesz a Sport napilapnál. Innen vonul nyugdíjba 2003-ban.

Vidékre költözik, ezúttal Helembára, vissza az Ipoly mellé. Kissé csalódott, mivel vidékre költözése után a lapok már nem tartanak igényt munkáira. Mostanában a természet fotózása és a fogyatékkal élők világa köti le a figyelmét. Fotóiból elsősorban dokumentum diaporáma kompozíciókat készít s ezekkel, fotóival, novelláival, meséivel pályázatokon szerepel, valamint humorinas műsorával próbálkozik. Eddig negyvenegy önálló fotókiállítása volt. Ezeket újabban diaporámák vetítésével egészíti ki, teszi még vonzóbbá, de „kisfilmjeit” önállóan is bemutatja iskolákban, intézetekben, klubokban, valamint közös műsorokban, többnyire Magyarországon. Többen a szeretet fotósának nevezik.

BESZÁMOLÓK

Kálmán napi megemlékezés Horpácson

Kálmán-napon, október 13-án Horpácson megrendezésre került a Mikszáth Kálmán Társaság és a horpácsi önkormányzat hagyományos rendezvénye Mikszáth Kálmán tiszteletére. Szép számmal összegyűltek az író-, és munkásságának tisztelői, hogy főhajtással fejezzék ki alázatukat.

A rendezvényt az Emlékház napos kertjében Molnár Zoltán polgármester, illetve a társaság távollévő elnökét, dr. Kovács Annát képviselő Bagyinszki Istvánné titkár köszöntői nyitották meg, melyet a Gyarmati Színkör műsora követett. A színkör felkért tagjai kisebb terjedelmű Mikszáth művekből válogatták össze műsorukat.

Ezt követően Jarábik Gabriella, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma igazgatónöje méltatta a Mikszáth Kálmán Társaság 25 éves munkásságát, kiemelve a nógrádi irodalmi értékek érdekében végzett nemes munkájukat, valamint a határon is átnyúló kulturális tevékenységüket, együttműködésük sikerességét. Kiemelte egy kevésbé ismert irodalomtörténész, Szalatnai Rezső munkásságát, aki maga is nagy hangsúlyt fektetett Mikszáth Kálmán tevékenységére, főként a felvidéki kötődéseire, mely kapcsolódásról írt munkáiból részletek hangzottak el. Az Emlékház udvarán ezután koszorúzás és főhajtás mellett tisztelegtek a Nagy Palóc előtt.

A Kúria után a horpácsi temetőben hajtottak fejet Nagy Iván sírjánál, kinek tiszteletére dr. Praznovszky Mihály, a társaság örökös elnöke tartott beszédet.

A rendezvény keretein belül a faluházban került sor a „Horpács Község Díszpolgára” cím átadására, melyet Molnár Zoltán polgármester adott át dr. Praznovszky Mihály részére. Köszönetként Ferraris Artúr „Történelmi tarokkparti” c. festményének olajnyomatát adta át a településnek az ünnepelt irodalomtörténész. A társaság „Mikszáth-óra” díjának átadására is ezen a napon került sor, melyet Pásztor Sándor vehetett át.

Az ünnepélyes átadás után Praznovszky Mihály bemutatta legújabb kötetét, mely a „Barátod és tisztelőd” Arany János levelezése Madách Imrével címet viseli. A könyvbemutató után egy különleges záró program következett, mely egy 1963-ban, Mikszáth Kálmán életéről és munkásságáról készült diafilm bemutatását foglalta magába, melynek szövegét Pásztor Éva olvasta fel.

A kellemes hangulatban töltött nap, valamint a könyvdedikálás után azzal az ígérettel váltak el egymástól a társaság tagjai és a horpácsiak, hogy januárban visszatérnek a kedves, szeretett faluba, Mikszáth Kálmán születésnapját megünnepelni.

Szöveg: Krasznai Kata Zsuzsanna, fotók: Mikszáth Kálmán Társaság honlapja.

Mikszáth-szobor, Jarábik Gabriella, Praznovszky Mihály

köszöntő

A Balassagyarmati Színkör

Jarábik Gabriella

Megemlékezés a temetőben

Dedikálás

Díszpolgári cím átadása

Mikszáth-óra átadása

Egy nyírségi irodalmár hazatalálása Palócföldön

Az Ipolysági Városi Könyvtárban mutatkozott be a sokoldalú Karaffa Gyula. Az október 18-én rendezett író-olvasó találkozón a vendég bemutatása mellett az értékmentésről és közösségünk fáklyavívóiról, valamint a hazaszeretetről is szó esett.

Mint a bemutatáskor elhangzott, Krasznai Gyula, művésznéven Karaffa Gyula a Nyírségben született, ott is nevelkedett. Autószerelőként dolgozott, amikor alig huszonevesként megjelentek az első versei. Később a Nógrád megyei Nagyorosziba költöztek, ahol sokoldalú tevékenységét kibontakoztathatta. Az elmúlt évtizedekben többek között volt papucskészítő kisiparos, könyvtáros, hivatásos ör, az utóbbi évtizedben pedig bődíszművesként tevékenykedik. Mindezek mellett az irodalom nagy rajongója, számtalan kötet szerkesztője, rendezvények szervezője, s nem utolsósorban a Börzsönyi Helikon elektronikus folyóirat főszerkesztője.

Karaffa Gyulát régi ipolysági barátja, Csáky Károly nyugalmazott pedagógus, néprajzkutató, portálunk egykori publicistája kérdezte. Csáky Károly érdeklődésére, hogy milyen hatással volt rá a Nyírség, Karaffa Gyula kifejtette: a szülőföld szeretete mellett a Nyírségben ismerkedett meg az irodalommal. Már gyermekként jelentős, több száz kötetből álló könyvtárra tett szert. Szerény körülmények között éltek, ám a művelődés és a könyvek iránti szeretete már gyermekkorában megmutatkozott.

„Már gyermekkoromban sokat kellett dolgoznom, ezzel segítettem az édesanyámat és a megélhetésünket” – mesélte Karaffa. Még a nyolcvanas években jelentek meg első versei, melyeket követően a nyíregyházi kulturális és közélet egyre inkább befogadta őt. Ugyanakkor mennie kellett.

Igazi jöttmentek voltunk, akik a Börzsöny tövében találtak otthonra – idézte fel a mintegy harminc évvel ezelőtti történeteket. Már a nagyoroszi lakhelyükön lett a Spangár András Irodalmi Kör alapítója, emellett több művelődési, művészeti és turisztikai egyesület oszlopos tagja. 2015 óta üzemelteti lakhelyén a Nyitott Műhely Galériát, amely a kézműves foglalkozások mellett irodalmi és társadalmi közösségek befogadására is alkalmas. Számtalan író-olvasó találkozót szerveztek ott, mások mellett Csáky Károly kötetait is bemutatták már a nagyoroszi létesítményben.

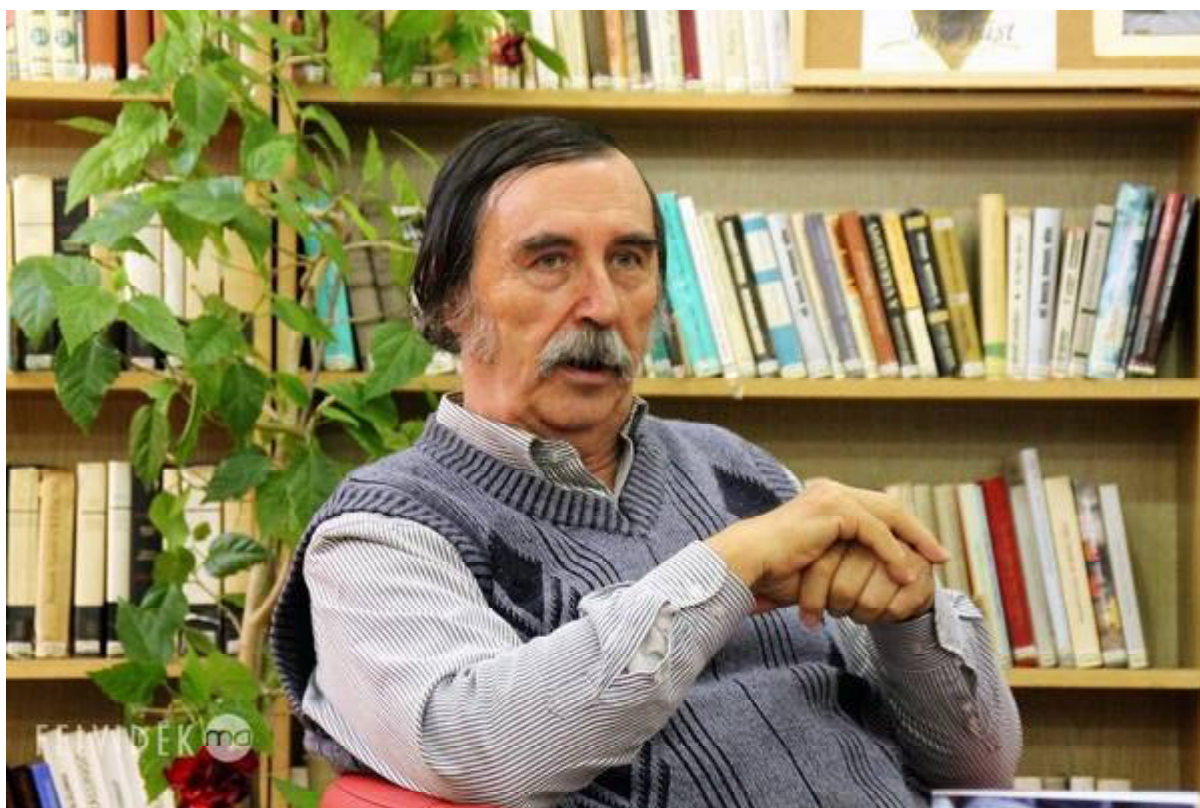
Tevékenységének jelentős állomásaként hozták létre a könyvtárban a Börzsönyi Helikon kulturális-társadalmi folyóiratot. Az elektronikus havilap a Börzsönyhöz köthető írások, kiselőadások mellett irodalmi szemelvények, versek, valamint az adott térséghez köthető művészek bemutatkozásához biztosít teret. Évek óta olvashatóak benne felvidéki témájú cikkek, tanulmányok, nagyrészt Csáky Károly jóvoltából. Ugyanakkor e sorok írója is lehetőséget kapott már amatőr művészfotóinak a lapban való publikálására. Karaffa Gyula mindezt ingyen végzi. Mint kifejtette, ha valaki tenni szeretne valamit, arra áldozni kell, így önkéntesként járul hozzá a kultúra fejlődéséhez.

Mindamelletts számtalan könyv és kiadvány szerkesztője. Csáky Károly utóbbi években kiadott kötetait mind ő szerkesztette nyomdakész állapotba.

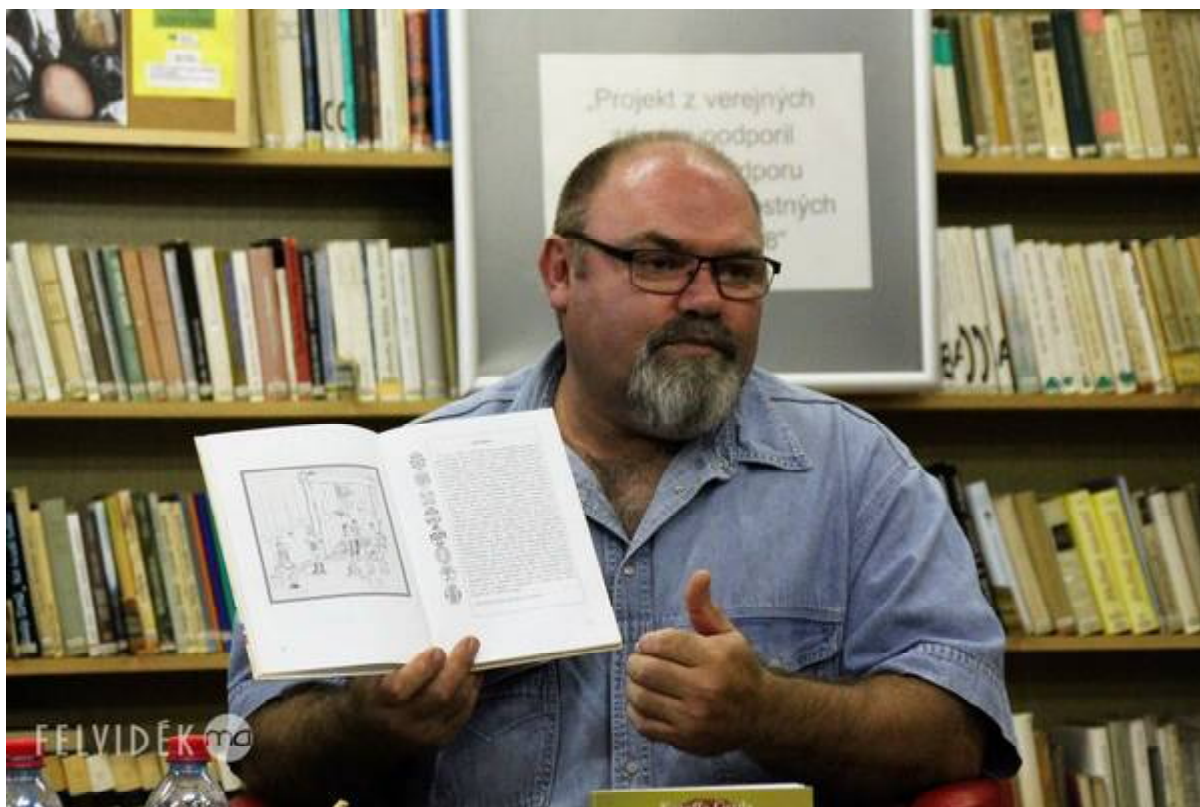
A találkozón ismertették a szerző eddigi kötetait is. Pipafüst címmel jelent meg az első verseskötete. Az Épphogy csak beszólok című könyvében a kevésbé ismert szólásokat gyűjtötte egybe, melyek magyarázatához meséket szőtt. Ugyancsak mesék gyűjteménye a Csunnyamesék című kiadvány, mely pajzán mesék tárháza. Legutóbb megjelent kötet a Tartozásaim gyűlnek című versgyűjtemény. Mint elmondta, rohanó világunkban egyre kevesebb időt tudunk szentelni a számunkra értékes dolgokra is. Így gyűltek össze Karaffa „tartozásai” is.

Napjaink problémáihoz kapcsolódva Karaffa Gyula kiemelte, vissza kell találnunk az aranykorhoz. „Mindnyájan egyedi személyiségek vagyunk, meg kellene tanulnunk becsülni és tisztelni egymást. Rohanó világunkban fontos az értékmentés, az utókor számára meg kell menteni az értékeinket. Ez a visszatalálás az aranykorhoz” – hangzott el az est végső üzeneteként Karaffa Gyulától.

Szöveg, fotó: Pásztor Péter (www.felvidek.ma)

A szerzővel Csáky Károly beszélgetett

Karaffa Gyula az Épphogycsak beszólok című könyvével

Magyar énekszó a brüsszeli székesegyházban Az ipolybalogi Szent Korona Kórus fellépése a belga fővárosban

Magyar énekszó csendült fel október 15-én a brüsszeli Szent Mihály- és Szent Godula-székesegyházban. Az ipolybalogi Szent Korona Kórus által adott közel egyórás meghitt hangversenyen magyar kórusművek és szakrális énekek hangzottak el.

„Csáky Pál EP-képviselő meghívására érkeztünk a belga fővárosba. A programunkon magyar kórusművek mellett ismert szakrális dallamok is szerepeltek” – nyilatkozta a Felvidék.ma-nak Molnár Ottó, a Szent Korona Kórus vezetője.

Az ipolybalogi vegyes kar 1997-ben alakult. Kezdetől fogva nagy hangsúlyt fektetnek a szakrális énekekre, kórusművekre. A jelenleg mintegy harminc tagot számláló énekkar tagjainak túlnyomó része ipolybalogi, ugyanakkor a környékről is vannak tagjaik.

A vegyes kar alapító vezetője Molnár Ottó, akinek a munkáját Pásztai Károly segíti. Az elmúlt bő két évtized alatt a tagok létszáma és a kórus felállása változott. Az alapítók közül többen a mai napig is énekelnek a kórusban. Az utóbbi időben fiatalokkal bővült az énekkar. Repertoárjuk része a gregorián, reneszánsz és barokk templomi zene, emellett kortárs magyar egyházzenei műveket is műsorra tűznek.

„Kórusunk igazi közösségi erővel bír. Az örömmel mellett különféle közösségi alkalmakra is összegyűnünk. Ugyan a közös zenélés köt minket össze, ám emellett komoly barátságok is szövődtek az évek során” – folytatta Molnár Ottó.

Az elmúlt bő két évtizedben számtalan helyen adtak már koncertet. Szakrális énekkarként templomokban, székesegyházakban léptek fel. Akár az egyházi liturgia részeként is teljesítenek szolgálatot. A jelentősebb állomások közé sorolhatjuk a Vatikánt, Prágát, ahol mára már visszatérő vendégek lettek, köszönhetően az Ipoly mentéről származó és Prágában szolgálatot teljesítő Balga Zoltán atyának. Magyarország számtalan szegletében fordultak már meg, anyaországi templomok sokasága látta vendégül az ipolybalogiakat.

A belga főváros egyik legnagyobb templomában, Brüsszel székesegyházában Schubert, Scarlatti, Farrant, Maurice Duruflé művei csendültek fel. Ugyanakkor Bárdos Lajos, Pikéthy Tibor és Harmat Artúr szerzeményei is helyet kaptak a műsorban.

Több nívós esemény visszatérő vendégei, ezek közül az egyik legkiemelkedőbb az augusztus elejei Szent Korona Ünnepszeg Ipolybalogon. Sikeresen megmérettettek különféle országos és nemzetközi versenyeken is. Fontos a fejlődés, a szakmai visszajelzés, ezért is veszünk részt a nívós versenyeken – fogalmazott ezzel kapcsolatban a karnagy.

Brüsszelben két koncertet adtak, a hétfői székesegyházbéli hangverseny után másnap a felvidéki fotóművészek Európa Parlamentben rendezett kiállításán is szerepeltek. A következő jelentősebb állomásuk München lesz, ahol az október 23-ai megemlékezés keretei között lépnek fel.

Szöveg, fotó: Pásztor Péter (www.felvidek.ma)

A Szent Korona Kórus tagjai Csáky Pál EP-képviselővel

Örömmel a koncert után a katedrális előtt, vezényel Molnár Ottó

A honszerető Sajó Sándor emléktáblát kapott Óbudán

A Sajó Sándor-emlékévé jelentős állomásához érkezett pénteken, amikor is az ipolysági születésű költő emléktábláját leplezték le az Óbudai Árpád Gimnázium előterében. Méltatlanul elfeledett hazafias költőnk emlékét hűen őrzi az a gimnázium, melynek falai között másfél évtizedig tevékenykedett.

Az emléktábla-állítás kezdeményezője a Palóc Társaság volt. A támogatók között találjuk az Óbudai Árpád Gimnáziumot, valamint Budapest Főváros III. Kerületi Önkormányzatát is.

A táblaavató ünnepségen a tanintézmény diákserege mellett jelent volt Varga Mihály pénzügyminiszter, a kerület parlamenti képviselője, illetve több felvidéki vendég az Ipoly mentéről.

A tanári kar karizmatikus tagja

Gyimesi Róbert, az oktatási intézmény vezetője köszöntőjében kifejtette: az 1902-ben létre hozott intézmény első tanárai élen jártak a gimnázium szellemi gyarapítása terén. A tanári kar tagjai nagy hangsúlyt fektettek az oktatói-nevelői munka mellett tudományos munkásságukra is. Meghatározó személyiségei voltak az alakuló gimnáziumnak – fogalmazott.

„Jelentős oktató, a kezdeti idők karizmatikus személyisége volt Sajó Sándor költő, tanár” – hangsúlyozta Gyimesi Róbert. Továbbiakban ismertette a költő gimnáziumi kötődéseit, az intézményben folytatott tanári tevékenységét.

Az óbudai tanár

1868. november 13-án született Ipolyságon. Polgári család sarjaként elemi iskoláit szülővárosában végezte, majd Selmechányán folytatta tanulmányait. Első verseit is itt írta. 1885-ben jelent meg nyomtatásban az első költeménye. Budapesten 1895-ben magyar-latin szakos tanári diplomát szerzett.

1903-tól tanít az óbudai oktatási intézményben. Az 1904/1905-ös tanév évkönyvében már rendes tanárként, a II. A osztályfőnökeként említik az ipolysági születésű költő-tanárt. A tanításon túl lelkesen vezette a gimnázium kulturális életét. Tanítványai sikerrel szerepeltek országos szintű versenyeken, pályázatokon. Tizenöt évig, 1918-ig tanított Óbudán.

Mint Gyimesi Róbert megjegyezte, a költő életének és irodalmi pályájának meghatározó évei kötődnek a gimnáziumhoz. Itt vált fővárosi tanárrá, ismert költővé.

A gimnáziumi tanári pályája mellett folytatta az alkotást. Az intézmény több évkönyve az ő versével kezdődik. „Irodalmi csillaga az első világháború után emelkedett a magasba. Az ekkor megjelent Magyar ének 1919-ben című verse az irredenta irodalom nyitánya volt” – hangzott el az igazgató összefoglalójában.

A trianoni fájdalom költője

Z. Urbán Aladár, a Palóc Társaság elnöke nem mindennapi örömteli napnak nevezte az alkalmat. Kifejtette: „Az elmúlt bő fél évszázadban igyekeztek a hatalmon lévők elfeledtetni Sajó Sándor emlékét, mi több igyekeztek kirekeszteni az irodalmi életből. Ez az igyekezetük kudarcot vallott.”

Honszerető szemléletével áldozatkész magyar fiatalokat nevelt, mellyel éltette a magyarságot – véli a Palóc Társaság elnöke. Sajó hitvallása szerint a magyar iskola a magyar életnek neveljen. Erős magyar érzelmű és munkára edzett jellemre van szükség. A jellemet pedig a tanár oltja a tanítványába, nevel erkölcsös jellemé – fogalmazta meg a költő gondolataiként Z. Urbán Aladár.

A köszöntők után Bús Balázs, a Budapest III. kerületének polgármestere és Z. Urbán Aladár leplezte le az emléktáblát.

A több mint hétszáz fiatal okító gimnázium előcsarnokában számtalan egykori neves tanárnak és diáknak állítottak már emléktáblát. A táblák között találjuk az egykori gimnazista, Sinkovits Imre emléktábláját is. Október 26-ától pedig a trianoni fájdalom költőjének táblája is gazdagítja az impozáns épületet.

Szöveg, fotó: Pásztor Péter (www.felvidek.ma)

Bús Balázs polgármester és Z. Urbán Aladár leleplezi az emléktáblát

Az ipolybalogi Hlavács Réka, a palóc himnuszt énekelte el a táblaavatáson

Gyimesi Róbert, a gimnázium igazgatója a tanárként tevékenykedő

Sajó Sándorról szolt

Sajó Sándor emléktáblája az Óbudai Árpád Gimnázium előcsarnokában

Z. Urbán Aladár, a Palóc Társaság elnöke a trianoni fájdalom költőjéről

szólt

Varga Mihály pénzügyminiszter, a kerület parlamenti képviselője

elhelyezi a tisztelet virágait

JANESKÓ GYÖRGYI

Bocsásd meg,

ha néha nem tudom ki vagyok.
Kié a kócos sziluett
a porban?
Mikor elmaradok, akár egy
teszteletlen kísérlet,
árva gyermek egy csonka
sorban.
Néha nem tudom, hol vagyok.
Az én ösvényemen ma ki jár,
hol van?
Tántorgok parttól- partig,
látszatra részeg muslica egy
pohár borban.
Keresem azt a szót, egy kósza
fütyöt, az utcát, hol kavicsból-kavicsig
volt az ágyam.
Állok mélázva, egy dobbantó
pillanat, bohócgalléros
perckabátban.
Kellesz nekem.
Hallom, kiáltasz rám a mából.
hagyod füstös kísértetem hozzád
hazataláljon.
Ez vagyok, ilyennek szeretsz.
Falevéghinta
aláhulló fényerezete a görbe ágon.

PROGRAMAJÁNLÓ

Szeretettel meghívjuk

ÓVÁRI JÁNOS festő

MINTÁZATOK című

retrospektív kiállításának megnyitójára

Időpont: **2018. november 14. (szerda) 16.00**

Helyszín: **Salgótarján, József Attila Művelődési Központ,
Üvegcsarnok**

A kiállítást megnyitja: **Dr. Csongrády Béla** közíró

Közreműködik: **Matuz Csilla** csempallóművész

Látogatható december 3-ig.

Látogatható december 3-ig.

A kiállítást megnyitja: **Dr. Csongrády Béla** közíró
közreműködik: **Matuz Csilla** csempallóművész

Időpont: **2018. november 14. (szerda) 16.00**
Helyszín: **Salgótarján, József Attila Művelődési Központ,
Üvegcsarnok**

retrospektív kiállításának megnyitójára

MINTÁZATOK című

ÓVÁRI JÁNOS festő

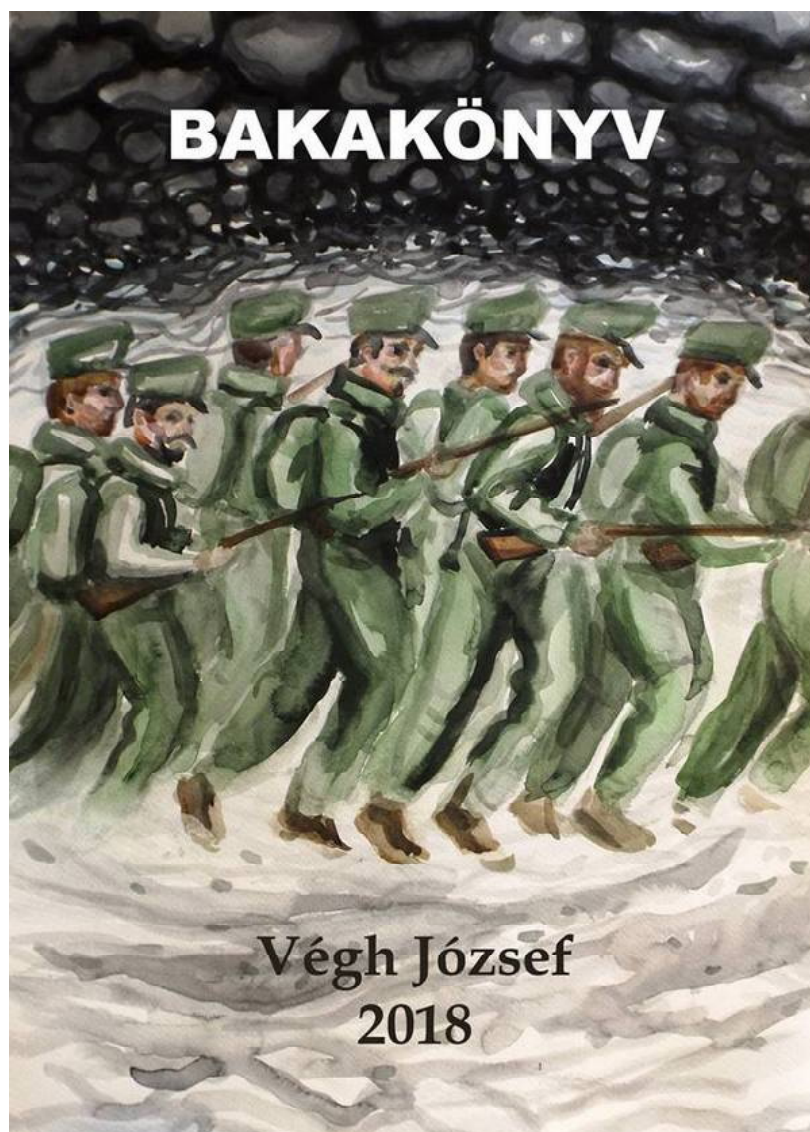
Szeretettel meghívjuk

KÖNYVAJÁNLÓ

Megjelent Végh József mkl. legújabb könyve, a Bakakönyv!

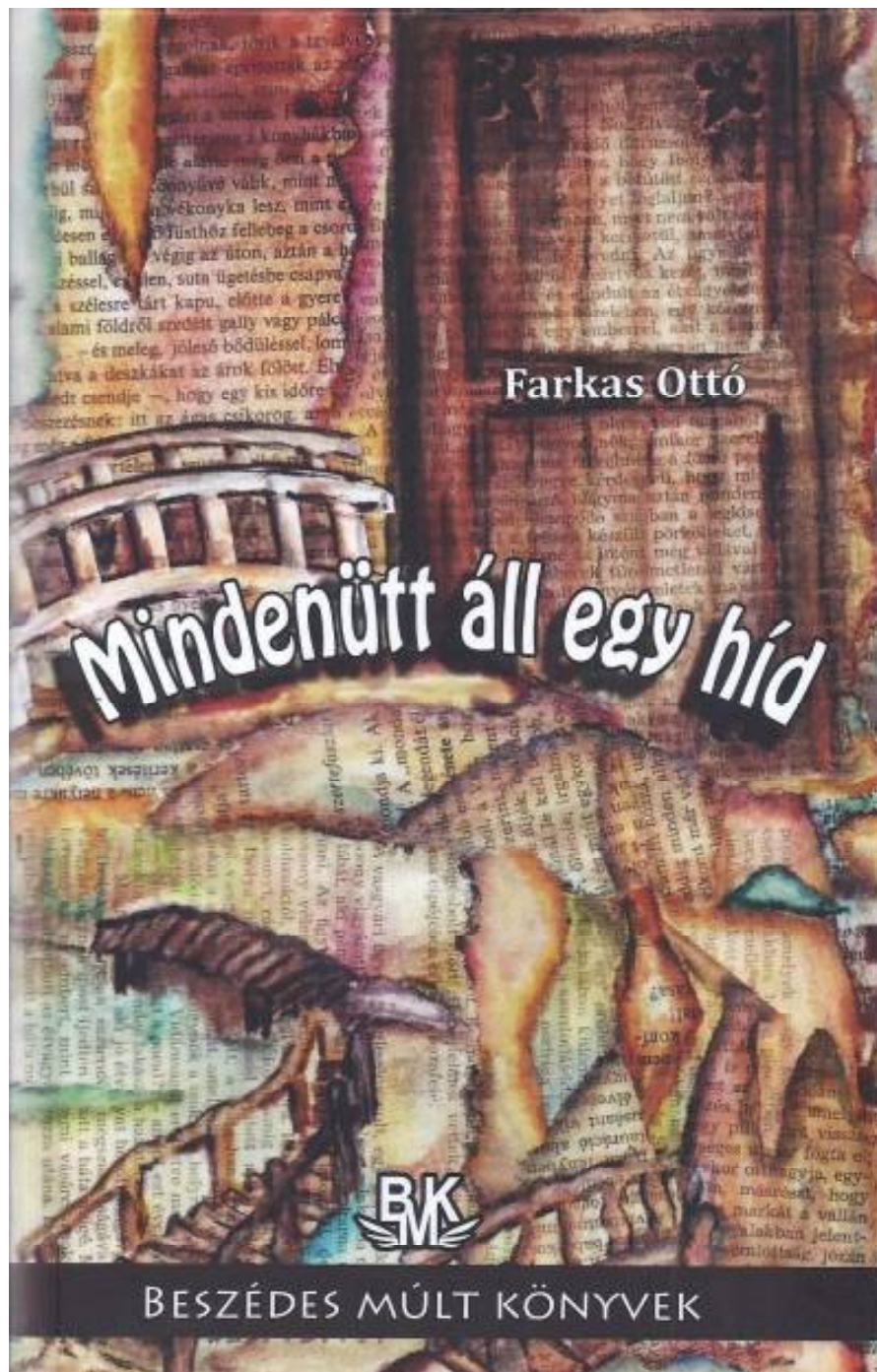
A Néprajzi Lexikon írja, hogy a katonakönyv „a népi kéziratok könyvek egyik típusa, katonai szolgálat idején füzetben megőrkített vegyes jellegű feljegyzéseket tartalmaz. Régi hagyományt követ e félig emlék-, félig verseskönyv, mely az ún. Ferenc József-i időkben terjedt el legjobban.” Ez a könyv öt ilyen katonakönyvet tartalmaz. Az elsőt az 1878-ban kezdődő boszniai háborúban vetette papírra a nógrádi származású Povazsán Mihály. A diósjenői Hornos Gergely tolla nyomán az első világháború általa megélt eseményeivel ismerkedhet meg a kedves olvasó. A harmadik rész a második világháborúhoz kötődik. A diósjenői Csabuda József és Vincze Sándor, valamint a nógrádi Macskás János katonakori feljegyzéseit, verseit, nótáit tartalmazza. Ők azok a falusi írástudó emberek, akik közül a legjobb vőfélyek, halotti búcsúztatók kerültek ki, s akik a katonai élet idején – ha kellett – mások helyett is megírták a levelet a távoli szülőfaluba, vagy akár rég látott kedvesnek.

A kötet olvasása során megismerkedhetünk az érintett korok katonáinak életével, örömeivel, bánataival, háborús megpróbáltatásaik borzalmaival, a békeidő katonai feladataival. Az összezárt férfiak szórakoztatására olykor pajzán versek is születtek, de többnyire a szerelemről, az otthon utáni vágyakozásról szólnak ezek az írások. Kapható a szerzőnél.

Megjelent **Farkas Ottó** : **Mindenütt áll egy híd** című könyve. A kötet **Ladóczki Vilmos** felvidéki, Egyházásbáston élő néprajzi-gyűjtő fiatal éveit mutatja be.

Az "Élet írta történetek" sorozat legújabb könyvét tartja kezében a Kedves Olvasó. A mély érzelmekkel átszőtt, igaz történetben egy felnőtt férfi mesél gyermekkoráról és fiatal éveiről. A sors nem mindennapi akadályokat gördített eléje; édesapját nem ismerte, édesanyja háromévesen lemondott róla, gyermekotthonban nevelkedett, ahol azonban nagy szerencséjére rendkívül segítőkész pedagógusokkal találkozott. Sokszor került bajba, ám minden nehéz helyzetből talált kiutat, "akadályokon átívelő híd". Nagy csibész volt, szerelmei sem mindig a korosztályából kerültek ki, igaz, sokszor nem is ott kereste őket. Mindezekről őszintén vall a könyvben és azt sem titkolja, ha visszamehetne az időben, nagyjából hasonlóképpen élné az életét, csupán néhány fejezeten változtatna. Keressék a könyvesboltokban, és a szerzőnél.

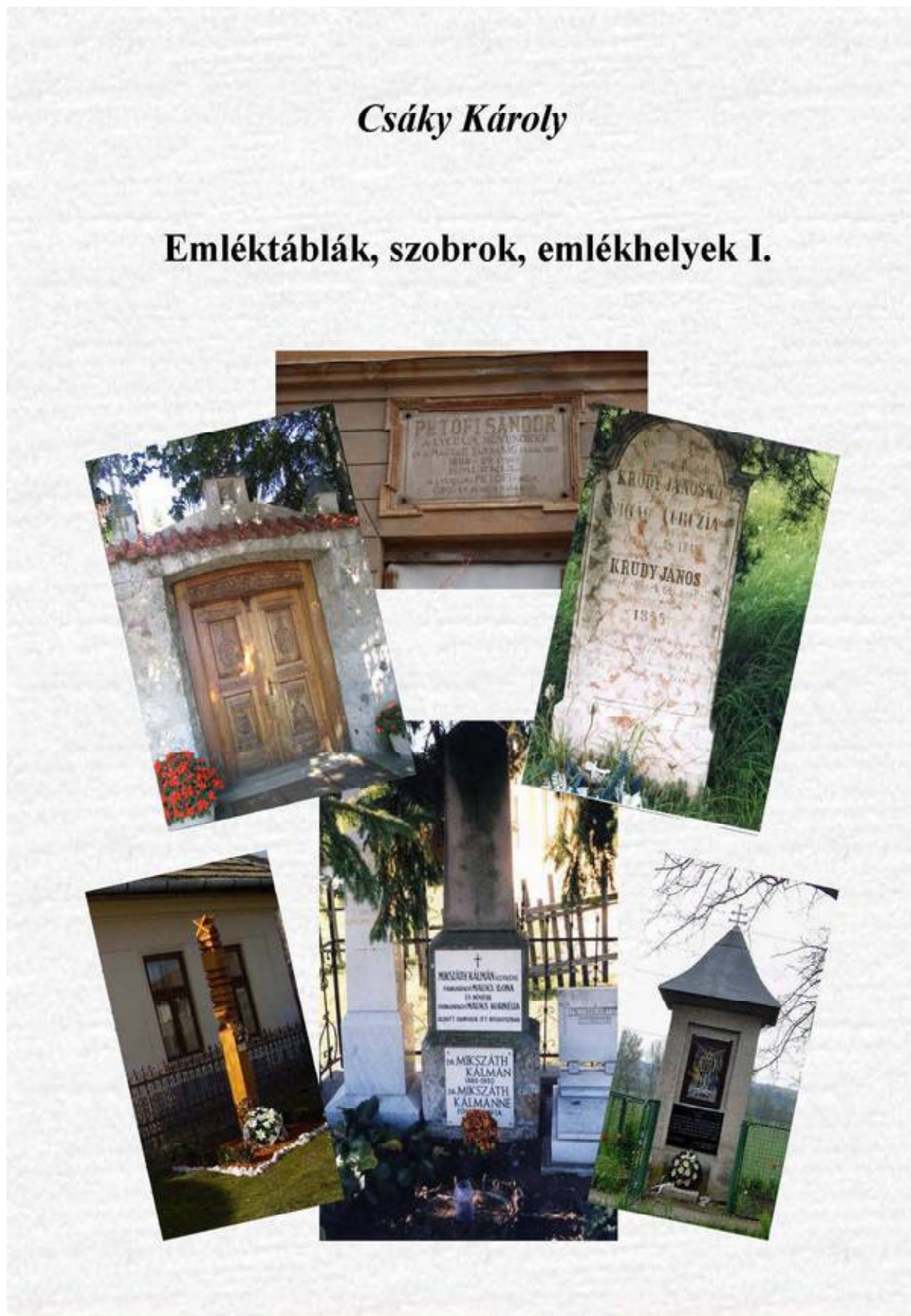
Megjelent Ruzsákné Márton Éva mesekönyve. Érdeklődni, vásárolni a szerkesztőségünk email címén, illetve a szerzőnél lehet. A Szerk.

Megjelent Csáky Károly legújabb kötete!

Csáky Károly

Emléktáblák, szobrok, emlékhelyek I.

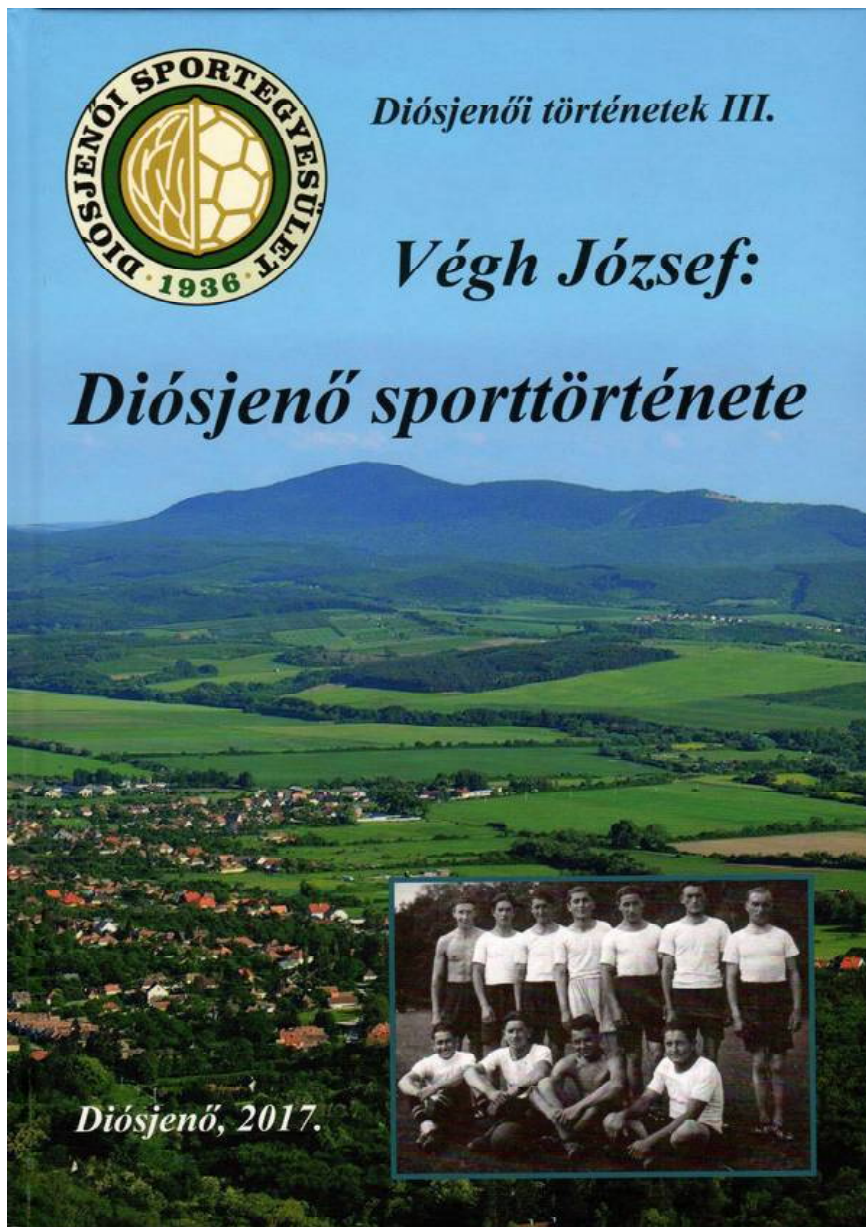
Végh József: Diósjenő sporttörténete

Mintegy száz évet ölel fel ez a kötet. Nem is gondolná az ember, hogy szinte alig van olyan sportág, amely ne érintené a települést, az itt élőket, itt dolgozókat. Vannak köztük olyan kiválóságok, akik eljutottak a csúcra és megszerezték az olimpiai, világbajnoki trófeák valamelyikét, vagy kiérdemelték az országos elsőségért járó érmeiket. A többség azonban természetesen megmaradt az amatőr szinten. Itt is születtek ragyogó érmek, kimagasló eredmények, elismerésre méltó egyéni - és csapatteljesítmények.

Sokan vannak, voltak, akik nem törekedtek a versenyszerű megmérettetésre, megelégedtek azzal, hogy a sport, a mozgás örömet okoz számukra, s hozzájárul jobb közérzetük, egészségük megőrzéséhez.

A sportos életmódról szólva Józsa Csaba testnevelő tanár így fogalmazott: „A sport nagyon jó iskola ahhoz, hogy az ember megtalálja a helyét, a boldogulását, mert sok mindenre megtanít és hozzászoktat. Megkönnyíti az eligazodást és a helykeresést. Számomra ez a siker, s ezek az igazi értékek.”

Az 560 oldalas, vaskos kötet a Diósjenői Történetek sorozat harmadik tagja. Kiadója a Diósjenői Sportegyesület.

Megvásárolható a szerzőnél, illetve szerkesztőségünkön keresztül!

2

Czinka Panna nótája.
(1735.)

Átirta: Bloch József

Lassan. (Adagio.)

Violino I. **VÉGH JÓZSEF**

Violino II. **Czinka Panna,**

Viola. **a cigány Szappho**

Violoncello

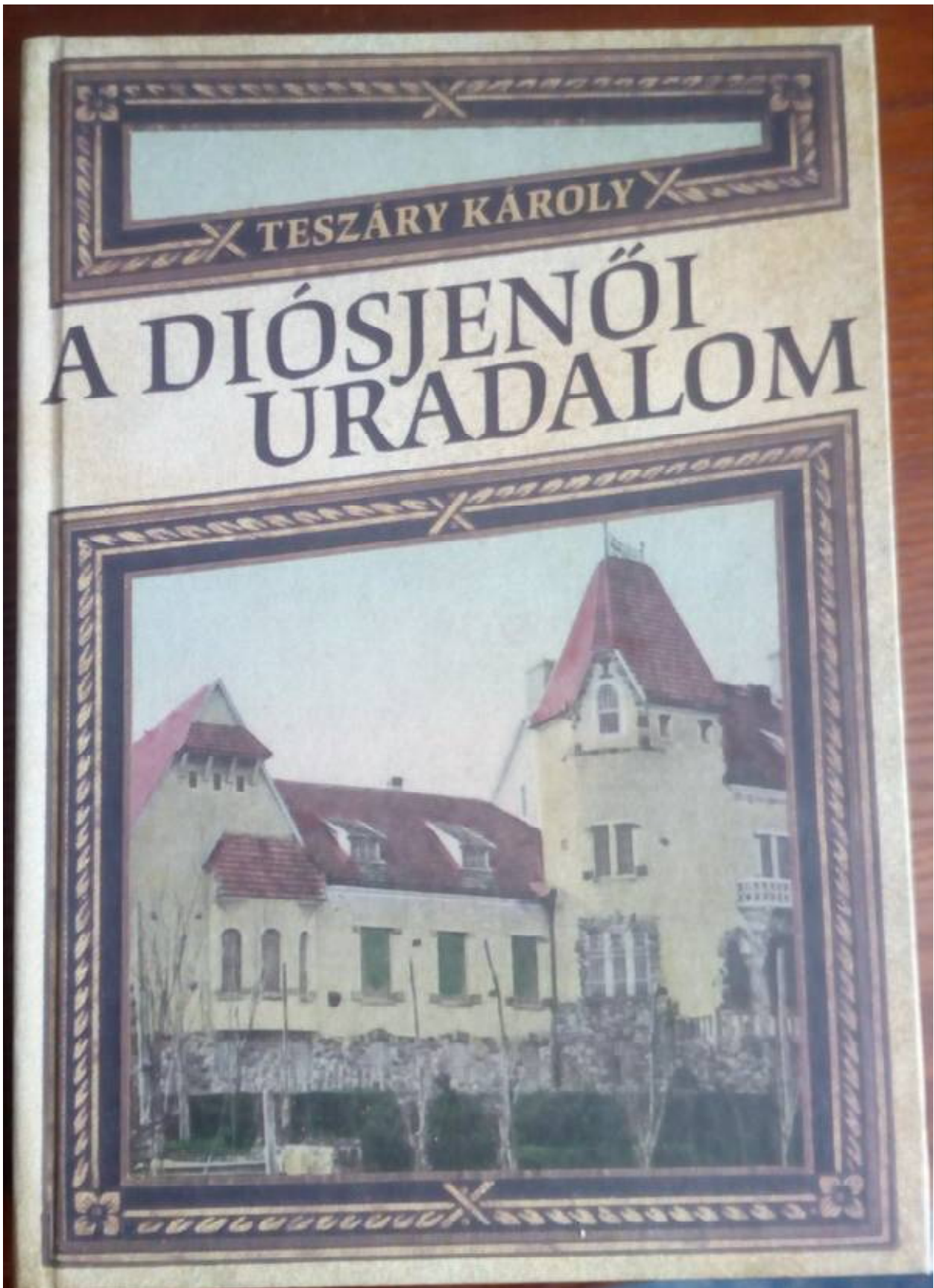
Élénken. (Allegro.)

Tempo

I. Berté József és Társa zeneműnyomdája Budapest. R. K. 58.

Megjelent a Diósjenői uradalom című kötet, keressék a szerzőnél!

KARAFFA GYULA**való**

amikor először láttam meg magam a tükörben
tudtam egész életemben el fogom kerülni
azt hogy saját tükörképemet istenítsem
a valóság is egyébként semmi más
csak egy ilyen elkerült tükör
ha valaki belenéz fennáll a veszélye annak
hogy egész életére félrevezeti a látvány
és a helyes út helyett olyat fog járni
ami sem neki sem közvetlen hozzátartozóinak
nem válik majd hasznára
a valóság veszélyes fegyver
épp ezért mindenféle mesékben élünk
és már azt sem tudjuk mi volt eredetileg
a föld lapos mondták régen és az életüket adták
azért hogy ezt a nézetet bebizonyíthassák
a föld gömbölyű mondták mások és az életüket
vették azok akik ezt másképp gondolták
a föld lapos és kerek mondják sokan ma
és csak a mocskos komcsilibsik találták ki
az ellenkezőjét de csak azért hogy
elbutítsák a tudománnyal az emberiséget
a tudomány sok esetben semmi egyébből
mint magából a valóságból születik
egyszerű megfigyelésekből áll össze
akár a sztereotípiák is
pedig a valóság sosem félelmetes
csak elhítenni nehéz módfelett

vala

valamikor még számolgattad
miből mennyid van
ha kevesed volt
szomorúság töltött el
arra gondoltál akkor
hogy veled van a baj
hited viszonzásául azt vártad
hogy javaid szaporodjanak

javid észrevétlenül szaporodtak
az elmúlt évek során

(talán ez az észrevétlenség
maga az ajándék)
és lám eljött az idő
amikortól nincs üres pénztárcád
gyerekeidet is becsülettel felnevelted
már nem csábít semmi

most amikor már nem számolod javaidat
(jó részüket szétszöttad)
és nem csábít semmi megszerezhető
néha ugyanazt a szomorúságot érzed

türelmetlen vagy
(pedig most már aztán igazán van időd)
szeretnéd látni eddigi kitartásod
értelmét vagy értelmetlenségét

soha

soha sem volt hosszú hajam
igaz soha sem növesztettem
amikor mások csajoztak
én a szerelmet kerestem
nem volt szűk gatyám
na jó csak egyszer
kinevettek a társaim
sokáig koncertre se jártam
nem hajtottak a vágyaim
úgy voltam hippí
hogy nem látszott meg rajtam
nem akartam szépnek látszani
rájöttem csak egy fontos van
játszani játszani játszani
nem dobáltak szédült ideológiák
én se teremtettem senkinek újat

magasabb szintre léptem
mára már minden emberi untat

E havi számunk szerzői:

Börzsönyi Erika (Pásztó) Budapest író, költő
Csáky Károly mkl. (Kelenye, 1950) Ipolyság,
helytörténész, költő, tanár, néprajzkutató
Debreczeny György (Budapest, 1958)
Budapest, könyvtáros, költő
Dobrosi Andrea(Budapest, 1970) Budapest,
költő, szerkesztő
Egry Artúr (Budapest, 1953) Budapest,
mérnök, tanár, költő
Elbert Anita () Veszprém, tanár, író, költő
Horváth Ödön (Budapest, 1938) Kismaros,
hitoktató, költő
Hörömpő Gergely (Kisvác, 1945 - Kisvác,
2007) református lelkész, költő
Janecskó Györgyi (Vác, 1965) Kétfodony,
író, költő
Ketykó István (Szügy, 1946) Verőce,
nyugdíjas köztisztviselő, költő
Kiss Anna Máia (Balassagyarmat, 1964)
Gárdony, költő
Kovács T. István (Füzesgyarmat, 1935) Vác,
újságíró, író
Kő-Szabó Imre (Orosháza, 1936) Vác, író
Múlyadi Nagy László (Múlyad, 1943.)
Helemba, fotóművész, költő
Petrozsényi Nagy Pál (Kolozsvár, 1942)
Kecskemét, tanár, író
Pribojszky Mátyás (Okány, 1931- Tata, 2014)
citera-tanár, zenész, író
B. Tóth Klára (Budapest, 1955) Budapest,
költő, restaurátor
H. Turi Klára (Győr, 1939) Tata, író, költő
Székács László (Budapest, 1946) Budapest,
nyugdíjas mérnök, költő
Végh Tamás (Gödöllő, 1960) Isaszeg, költő,
nyomdász

Impresszum:**Alapító-szerkesztő:**
Karaffa Gyula**Helytörténet:**
Végh József mkl.**Képzőművészet:**
Konczili Éva**Szerkesztőség címe:**
2645. Nagyoroszi, Petőfi út 19**Telefon:**
+3630-383-5385**Email cím:**karaffagy@ gmail.com
krasznaigyula9@ gmail.com**Weblapok:**www.karaffamese.freewb.hu
www.karaffagy.freewb.hu
www.karaffaboros.freewb.hu
www.retsag.net**Terjesztés: kizárólag ingyenesen
letölthető PDF formátumban.****NMHH CE/7456-5/2018.****Internetes lapunkra is vonatkoznak a
szerzői jog védelmének szabályai,
ezért a Börzsönyi Helikonban
megjelent bármilyen anyag más
felületen, lapban való
felhasználásához az érintett Szerző
előzetes engedélye szükséges!****A Börzsönyi Helikon 2012. március
27.-től tagja az Ipoly Eurorégió
Határon ÁtnyúlóEgyüttműködés
Egyesületének.**

Vízzel rajzolom / a porba gyerekkorom. /Elboldogulok.

Múlyadi Nagy László verse-fotója.